Vlaams Parlement

vergadering **36**
zittingsjaar 2016-2017

Woordelijk Verslag

Plenaire Vergadering

van 24 mei 2017

INHOUD

OPENING VAN DE VERGADERING 4

VERONTSCHULDIGINGEN 4

INGEKOMEN DOCUMENTEN EN MEDEDELINGEN 4

VOORSTEL VAN DECREET van Lode Ceyssens, Axel Ronse, Lydia Peeters, Wilfried Vandaele, Koen Van den Heuvel en Bart Nevens houdende de nadere regels tot implementatie van de omgevingsvergunning
– 1180 (2016-2017) – Nr. 1
Voorstel tot spoedbehandeling 4

ACTUALITEITSDEBAT over de ontwerpkaart van de meest kwetsbare waardevolle bossen
– 10 (2016-2017) 5

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN 39

ACTUELE VRAAG van Chris Janssens aan Sven Gatz, Vlaams minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel, over de verhoging van de middelen voor de etnisch-culturele organisaties in het sociaal-cultureel werk 39

ACTUELE VRAAG van Karin Brouwers aan Sven Gatz, Vlaams minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel, over het uitvoeringsbesluit bij de gereglementeerde boekenprijs en de rechtsgeldigheid van de lopende contracten van lokale bibliotheken 41

ACTUELE VRAAG van Koen Daniëls aan Hilde Crevits, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, over de doorgeslagen flexibilisering van het hoger onderwijs, met lange studietijden en hoge uitgaven maar zonder garantie op een diploma 43

ACTUELE VRAAG van Tine Soens aan Hilde Crevits, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, over de kloof tussen beurs- en niet-beursstudenten wat het behalen van het diploma betreft 47

ACTUELE VRAAG van Dirk de Kort aan Ben Weyts, Vlaams minister van Mobiliteit, Openbare Werken, Vlaamse Rand, Toerisme en Dierenwelzijn, over de vervroegde start van het zomeraanbod van De Lijn in Antwerpen
ACTUELE VRAAG van Yasmine Kherbache aan Ben Weyts, Vlaams minister van Mobiliteit, Openbare Werken, Vlaamse Rand, Toerisme en Dierenwelzijn, over de rol van het openbaar vervoer om een verkeersinfarct in Antwerpen te vermijden
ACTUELE VRAAG van Wouter Vanbesien aan Ben Weyts, Vlaams minister van Mobiliteit, Openbare Werken, Vlaamse Rand, Toerisme en Dierenwelzijn, over de rol van De Lijn en van het Vlaams Gewest in het voorkomen van een verkeersinfarct in Antwerpen 49

ACTUELE VRAAG van Herman De Croo aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over het erkennen van de late nachtvorst in april als landbouwramp 55

VOORSTEL VAN RESOLUTIE van Katia Segers, Hermes Sanctorum-Vandevoorde en An Moerenhout betreffende de aanstelling van een intendant in het dossier van de nationale luchthaven Brussels Airport
– 1138 (2016-2017) – Nrs. 1 en 2
Bespreking 58

VOORSTEL VAN DECREET van Lode Ceyssens, Axel Ronse, Lydia Peeters, Wilfried Vandaele, Koen Van den Heuvel en Bart Nevens houdende de nadere regels tot implementatie van de omgevingsvergunning
– 1180 (2016-2017) – Nr. 1
Voorstel tot spoedbehandeling 59
Algemene bespreking 60
Artikelsgewijze bespreking 67

ROUWHULDE 68

VOORSTEL VAN DECREET van Lode Ceyssens, Axel Ronse, Lydia Peeters, Wilfried Vandaele, Koen Van den Heuvel en Bart Nevens houdende de nadere regels tot implementatie van de omgevingsvergunning
– 1180 (2016-2017) – Nr. 1
Hoofdelijke stemming 69

MOTIE van Elisabeth Meuleman, Bruno Tobback, Björn Rzoska, Joris Vandenbroucke en Hermes Sanctorum-Vandevoorde tot besluit van het op 24 mei 2017 in plenaire vergadering gehouden actualiteitsdebat over de ontwerpkaart van de meest kwetsbare waardevolle bossen
– 1181 (2016-2017) – Nr. 1
Hoofdelijke stemming 69

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN 69

BIJLAGEN
Aanwezigheden 72
Individuele stemmingen Vlaamse Volksvertegenwoordigers 72

OPENING VAN DE VERGADERING

Voorzitter: de heer Jan Peumans

– De vergadering wordt geopend om 13.59 uur.

De voorzitter: Dames en heren, de vergadering is geopend.

VERONTSCHULDIGINGEN

De voorzitter: Ik deel aan de vergadering mee dat er verontschuldigingen zijn ingekomen van de volgende leden:

Ann Brusseel, Jelle Engelbosch, Michèle Hostekint, Jos Lantmeeters, Martine Taelman, Ludo Van Campenhout, Francesco Vanderjeugd, Mercedes Van Volcem, Herman Wynants: ambtsverplichtingen;

Björn Anseeuw, Martine Fournier, Ann Soete, Emmily Talpe, Anke Van dermeersch: familieverplichtingen;

Steve Vandenberghe, Freya Van den Bossche, Jan Van Esbroeck, Johan Verstreken: gezondheidsredenen.

INGEKOMEN DOCUMENTEN EN MEDEDELINGEN

De voorzitter: Dames en heren, de lijst met de ingekomen documenten en mededelingen werd op de banken rondgedeeld. (*Parl. St.* Vl. Parl. 2016-17, nr. 60/29)

VOORSTEL VAN DECREET van Lode Ceyssens, Axel Ronse, Lydia Peeters, Wilfried Vandaele, Koen Van den Heuvel en Bart Nevens houdende de nadere regels tot implementatie van de omgevingsvergunning
– 1180 (2016-2017) – Nr. 1

Voorstel tot spoedbehandeling

De voorzitter: Dames en heren, met toepassing van artikel 50 van het Reglement van het Vlaams Parlement heeft de heer Koen Van den Heuvel bij motie van orde het woord gevraagd.

De heer Van den Heuvel heeft het woord.

Koen Van den Heuvel (CD&V): Voorzitter, ik zou graag willen aankondigen dat we bij hoogdringendheid een voorstel van decreet op de agenda willen zetten houdende de nadere regels tot implementatie van de omgevingsvergunning.

De voorzitter: Mogen wij dat voorstel van decreet zien?

Koen Van den Heuvel (CD&V): Dat is onderweg.

De voorzitter: Ik zou het graag willen hebben om het rond te delen.

Ik stel voor dat we ons straks over dit voorstel tot spoedbehandeling uitspreken.

Het incident is gesloten.

ACTUALITEITSDEBAT over de ontwerpkaart van de meest kwetsbare waardevolle bossen
– 10 (2016-2017)

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is het actualiteitsdebat over de ontwerpkaart van de meest kwetsbare waardevolle bossen.

Het debat is geopend.

Minister-president Bourgeois heeft het woord voor een verklaring namens de Vlaamse Regering.

Minister-president Geert Bourgeois: Voorzitter, collega's, eergisteren op maandag 22 mei besliste de Vlaamse Regering om de ontwerpkaart voor de meest kwetsbare waardevolle bossen in te trekken en het openbaar onderzoek stop te zetten. Laat me toe om kort de voorgeschiedenis van dit dossier te schetsen.

De vorige Vlaamse Regering engageerde zich om de zonevreemde bossen beter te beschermen. Op 31 januari 2014 keurde ze hiervoor een plan van aanpak goed. Dit omvatte onder andere een betere bescherming van die bossen die ecologisch het meest waardevol zijn en ruimtelijk het sterkst bedreigd, de zogenaamde toplaag zonevreemde bossen.

Deze Vlaamse Regering werkte de bescherming van de toplaag verder uit. Tijdens deze regeerperiode werden hiervoor volgende stappen gezet. Op 17 december 2015, voorzitter, nam uw parlement het artikel 90ter van het Bosdecreet aan. Dit bevat onder andere de criteria voor de meest kwetsbare waardevolle bossen. In uitvoering hiervan keurde de Vlaamse Regering op 31 maart 2017 een ontwerpkaart goed met de meest kwetsbare waardevolle bossen. Op dinsdag 16 mei jongstleden startte het openbaar onderzoek over die kaart.

Voorzitter, collega's, zoals gezegd besliste de regering eergisteren om de ontwerpkaart in te trekken en het openbaar onderzoek stop te zetten, gelet op een aantal ongewenste neveneffecten. Tegelijkertijd kreeg collega Joke Schauvliege de opdracht om een alternatieve regeling uit te werken voor de bescherming van deze zeer waardevolle bossen en hiermee naar de regering te komen.

Gisterenavond al legde de regering de krijtlijnen van deze regeling vast. We werken een volledig nieuwe procedure uit waarbij we maximale rechtszekerheid inbouwen. Deze procedure zal zich niet richten op kleine versnipperde percelen. We gaan een minimumoppervlakte invoeren, waarbij we een onderscheid maken tussen geïsoleerde percelen en aaneengesloten bosgebieden. Er komen ook nieuwe criteria voor de ecologische waarde, waarbij we zullen vertrekken van de biologische waarderingskaart. We gaan daarbij zorgvuldig te werk. Onze diensten zullen terreinverificatie doen en we zullen ook de lokale besturen consulteren. De resultaten van beide elementen zullen we meenemen in de afweging. We werken daarbij niet langer met het huidige artikel 90ter van het Bosdecreet. Er komt, tot slot, collega's, een correcte vergoedingsregeling.

Collega's, deze Vlaamse Regering zet niet alleen in op de bescherming van de meest kwetsbare waardevolle bossen. We gaan ook onze inspanningen om nieuw bos aan te leggen, opvoeren. Zo bijvoorbeeld zullen we een sterke impuls geven aan de bebossing van nog niet gerealiseerd, maar bestemd bosgebied.

Tot slot collega's, deze regering heeft de bossen beter beschermd door de boscompensatievergoeding op te trekken, en door compensatie in natura te verplichten boven de 3 hectare. Bovendien is het Boscompensatiefonds opengesteld voor verenigingen, lokale besturen en particulieren. We zullen instrumenten

uitwerken om deze beschikbare subsidies nog meer bekend en nog aantrekkelijker te maken. *(Applaus bij de meerderheid)*

De voorzitter: Mevrouw Meuleman heeft het woord.

Elisabeth Meuleman (Groen): Minister-president, met een bosbedekking van amper 13 procent is Vlaanderen, na Malta, de bosarmste regio in Europa. In de afgelopen acht jaar, met minister Schauvliege als minister van Natuur, is er netto 2246 hectare of 4500 voetbalvelden bos verdwenen. Nochtans weten we dat wonen in de buurt van groen en bos beter is voor de fysieke en mentale gezondheid. Te weinig groen in de buurt geeft gezondheidsrisico's: lager geboortegewicht, hart- en vaatziekten of meer astma. Door het bos te kappen en beton te gieten, zien we ook elk jaar opnieuw huizen onder water lopen omdat de bodem het water niet kan slikken.

Het kan nochtans anders: een Vlaanderen dat kiest voor een meer open ruimte en bos, een Vlaanderen waar het gezonder wonen is. Daar zijn moedige beslissingen voor nodig, maar dat zit niet in het DNA van deze regering. Groen is voor moedig maar redelijk en goed bestuur. Het is dan ook niet meer dan redelijk dat we inzetten op het behoud van de waardevolle historische bossen die we nog hebben en dat we zorgen voor extra bossen. Tegelijk is het redelijk om ervoor te zorgen dat mensen nog kunnen bouwen en gecompenseerd worden als ze dat op een bepaalde plaats niet meer kunnen.

Maar deze Vlaamse Regering heeft door haar knullige aanpak alle redelijkheid overboord gegooid. Ze heeft natuur en eigenaars tegen elkaar opgezet in plaats van beide te beschermen. Weg natuurbescherming, weg rechtszekerheid voor de eigenaars. Gefeliciteerd, Vlaamse Regering.

Minister-president, op 31 maart keurde uw regering collectief, alle ministers, van Open Vld, van CD&V, van N-VA, de boskaart van minister Schauvliege goed. Nauwelijks anderhalve maand later moet u toegeven dat de kaart vol fouten zit, draait u diezelfde boskaart door de papierversnipperaar en zijn de waardevolle bossen opnieuw vogelvrij.

De manier waarop dit gebeurde, was hallucinant. Parlementsleden schieten de kaart van hun eigen minister in de pers af. Vervolgens trekt de minister-president ze eigenhandig in en hij brengt zijn vakminister daarvan niet op de hoogte. Die mag het lezen via een nieuwsflash op haar gsm tijdens een brouwerijbezoek. Respectloos, klungelachtig en amateuristisch. Deloyaal en tekenend voor de sfeer tussen coalitiepartners N-VA en CD&V. Dit is slecht bestuur. En niemand wordt hier beter van, al zeker de politiek niet. Maar veel belangrijker, ook mensen met bouwplannen niet. Ook de natuur niet. Alleen maar verliezers deze week. Gefeliciteerd, Vlaamse Regering.

Zo wordt een dossier dat al bijna twintig jaar aansleept, helemaal terug naar af gestuurd. Een dossier waarvan minister Schauvliege nota bene al in mei 2011 aankondigde dat ze een plan had uitgewerkt.

Ik heb het persbericht van woensdag 11 mei 2011 bij me: 'Minister Schauvliege heeft een plan klaar voor de aanpak van zonevreemde bossen.' Zes jaar later hebben we niet meer dan een slechte kaart, vol fouten, in handen. Dit amateurisme is een affront voor de hele Vlaamse Regering, in het bijzonder voor de N-VA, die beweert ten strijde te trekken voor het behoud van het resterende groen en bos in Vlaanderen. Het is duidelijk: ook uw ziel is verkocht aan de Voka's en de betonwereld van deze wereld voor wie bossen vervelende grillen van de natuur zijn.

De voorzitter: De heer Ceyssens heeft het woord.

Lode Ceyssens (CD&V): Mevrouw Meuleman, u roept hier dat de kaart vol fouten zit. Wel, ik wil verwijzen naar de resolutie die u hier zelf hebt ingediend. Ik lees daaruit voor: "Zo worden nu twijfels geuit over de juistheid van de ontwerpkaart, hoewel die op basis van wetenschappelijke multicriteria is opgesteld." U zegt dus dat de kaart goed is. Steeds opnieuw zei u dat die kaart zo snel mogelijk aan een openbaar onderzoek moet worden ontworpen. Maar nu komt u vertellen dat ze vol fouten zit. Dat is niet consequent. *(Applaus bij CD&V)*

Elisabeth Meuleman (Groen): Mag ik antwoorden, voorzitter?

De voorzitter: Ik ben hier de baas.

Elisabeth Meuleman (Groen): Dat is waar. Ik vergeet dat altijd.

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: Mevrouw Meuleman, het klopt inderdaad dat u in de plenaire vergadering, maar ook in andere vergaderingen, over de bescherming van zonevreemde bossen hebt gezegd dat het een goede kaart is. De twijfels over de onnauwkeurigheden ervan veegde u van tafel. U zei dat die er misschien wel in zitten, maar dat die er dankzij het openbaar onderzoek wel zouden worden uitgewerkt.

U weet maar al te goed dat artikel 90ter van het Bosdecreet erg gedetailleerd is. Ik heb dat verschillende keren uitdrukkelijk gezegd. De criteria op basis waarvan de bossen worden aangemerkt, staan erin. De marge om daarvan af te wijken is erg klein. De reacties van verontwaardigde mensen, die hun bouwplannen doorkruist zien, hebben niets te maken met onnauwkeurigheden van de kaart, maar met de wijze waarop de aanpak is gebeurd. Het staat allemaal in artikel 90ter. Zolang die criteria in dat artikel niet veranderen, kan ik geen betere kaart maken.

Afgelopen maandag besliste de Vlaamse Regering om daaraan te remediëren. In plaats van bovenaf een kaart op te leggen, om nadien de mensen te raadplegen, zullen we van bij het begin de mensen daarbij betrekken.

Elisabeth Meuleman (Groen): Daar hebt u al zes jaar de tijd voor gehad. In juni was er de eerste keer een kaart. Nadat die kaart is verschenen, zijn er nog wijzigingen aangebracht. Grote, waardevolle percelen zijn geschrapt. Een nieuwe filter is toegepast, waardoor veel kleine snippers minder waardevol bos in de kaart zijn beland. Die tweede kaart was natuurlijk niet goed. Het is al te gek om de verantwoordelijkheid voor de slechte kaart die u hebt goedgekeurd in onze schoenen te schuiven. Ik maak daar geen woorden meer aan vuil. *(Applaus bij Groen en sp.a)*

Lode Ceyssens (CD&V): Mevrouw Meuleman, ik zou me onthouden van hoogdravende uitspraken. Ik hoor hier zeggen dat het probleem van de zonevreemde bossen al twintig jaar bestaat. Dat klopt. Ik herinner me nog hoe ik als jonge schepen in mijn gemeente een minister zag verschijnen. Dat was in 2001 of 2002. Ik heb met veel ontzag naar die minister geluisterd, zoals ik dat nog steeds toe, voor elke minister, van welke partij ook. Die minister was mevrouw Vera Dua. Ze kwam in mijn bosrijke gemeente hardop zeggen dat het een schande was dat er nog altijd bedreigde zonevreemde bossen zijn. Zij zou dat als minister oplossen. Wel, ik heb van haar geen enkel initiatief ter zake kunnen terugvinden. Minister Schauvliege is de eerste minister die het probleem durft aan te pakken. *(Applaus bij CD&V)*

Elisabeth Meuleman (Groen): Misschien hebt u deze grafiek al gezien: onder minister Dua zijn er honderden hectare bos bijgekomen. Onder minister Schauvliege verdwijnt er jaar na jaar bos, al acht jaar lang. Tientallen hectare bos zijn verdwenen. *(Applaus bij Groen en sp.a)*

De voorzitter: De heer Sintobin heeft het woord.

Stefaan Sintobin (Vlaams Belang): Voorzitter, ik ben blij dat u er vandaag terug bent.

Ik ben eigenlijk een beetje verwonderd over de korte nietszeggende verklaring van de minister-president. Ik lees in de pers dat zelfs over wat gisteravond is besproken geen overeenkomst terwijl hij nu zegt dat iedereen op dezelfde lijn zit. Er wordt ook niets gezegd over de onenigheid binnen de Vlaamse Regering.

Ik heb absoluut niet de behoefte om mevrouw Meuleman te verdedigen, maar het is natuurlijk wel slim gezien van de heer Ceyssens en van de minister om de rollen om te draaien en de schuld van het debacle hier in de schoenen van de oppositie te schuiven. Bij de voorlopige vastlegging van de kaart wist iedereen dat er problemen zouden rijzen, iedereen was op de hoogte dat er enorm veel protest zou zijn. Mijnheer Ceyssens, in 2006 is er zowel op ambtelijk maar zeker ook op politiek niveau een gemarchandeer geweest wat die boskaart betreft. En inderdaad, die lokale burgemeesters worden nu allemaal geconfronteerd met klachten en ongerustheid bij de mensen, en nu plots is die kaart slecht. De hele Vlaamse Regering is verantwoordelijk voor de fouten die zijn gemaakt. Het is niet de ene of de andere partij die verantwoordelijk is, alle partijen hebben verantwoordelijkheid. En u moet niet proberen, mijnheer Ceyssens, om alle fouten – en ik spreek me niet uit over wat mevrouw Meuleman heeft gezegd – in de schoenen van de oppositie te schuiven, de fout ligt bij de Vlaamse Regering.

Minister Joke Schauvliege: Mevrouw Meuleman, een argument dat vaak op tafel komt, is dat er een soort van gemarchandeer zou zijn geweest met de kaart. Wie dat beweert, daag ik ook uit om dat aan te tonen. Ik kan hier heel formeel betwisten dat dat zou zijn gebeurd. Die kaart is gemaakt op basis van zeer gedetailleerde criteria en van de procedure zoals die in artikel 90ter van het Bosdecreet staan.

Wat is gebeurd? De kaart is vrij snel na het goedkeuren van het amendement bij artikel 90ter voorgelegd aan de regering, in 2016, dus binnen de 6 maanden. Toen hebben we gaandeweg vastgesteld dat er duizenden opmerkingen waren, ook van andere administraties en collega's zoals Openbare Werken, Onroerend Erfgoed. Iedereen had tal van opmerkingen op die kaart. We hebben die allemaal gescreend en in totaal is 90 hectare uit die kaart gehaald. Wij konden op basis van al die opmerkingen maar 90 hectare uit die kaart halen omdat juist dat artikel 90ter geen ruimte tot redelijkheid geeft.

Toen bleek ook dat er heel wat vragen waren over de definitie van beslist beleid. Dat gaat juist over mensen, mensen die een bouwvergunning hebben en die op het terrein die bouwvergunning niet meer kunnen uitvoeren. Wat heeft de Vlaamse Regering toen gedaan? Dat heeft niets te maken met werken à la tête du client, wij hebben conform artikel 90ter gezegd dat alles wat beslist beleid is conform artikel 90ter van 2000 tot 2015 uit de kaart wordt gehaald. En een geluk dat we dat hebben gedaan, anders waren er nog veel meer mensen in onzekerheid.

We konden de beslissingen van na 2015 niet uit de kaart halen omdat de datum van beslist beleid inderdaad verankerd zit in artikel 90ter. Ik vind het maar al te gemakkelijk om hier te beweren dat er gemarchandeerd is, dat er zaken zijn gebeurd die niet kunnen. Dat is allemaal heel objectief gebeurd, dat is allemaal op basis van de duidelijke criteria gebeurd. Als u spreekt over gemarchandeer, daag ik u uit om aan te tonen wat daar zou zijn gebeurd, dat is heel transparant en op een heel correcte manier gebeurd. *(Applaus bij CD&V)*

De voorzitter: De heer Sanctorum heeft het woord.

Hermes Sanctorum-Vandevoorde (Onafhankelijke): Minister, ik heb er begrip voor dat u zich menselijk en politiek wilt verdedigen, maar u staat op het puntje van te liegen. Wat u zegt, klopt niet. Het ligt niet aan het decreet en aan de criteria dat er een slechte kaart uit voortvloeit. Ik zal de vijf criteria uit het decreet even citeren: oppervlakte, biologische waarde, historiek van het bos, ligging ten opzichte van ruimtelijke structuren inzake bos en natuur, en weging ten opzichte van een basiskaart van de inventaris van waardevolle bossen in Vlaanderen.

De volgende zin luidt: "De Vlaamse Regering bepaalt nadere regels voor de technische invulling van de criteria en de multicriteria-analyse." Dat is dus uw verantwoordelijkheid, minister. U hebt een boskaart samengesteld, en nadien hebt u daar inderdaad van alles aan gewijzigd. Ik wil u zelfs exact beschrijven wat er is gebeurd. U hebt een multicriteria-analyse uitgevoerd. Er was een limiet: vanaf een bepaalde waarde werd het waardevol. En dan hebt u die limiet verlaagd. Plots doken er kleine perceeltjes op die door uw methode werden bestempeld als waardevol bos. Daardoor werd bijvoorbeeld in de ontwerpkaart in 2016 ongeveer de helft van de oppervlaktes waardevol bos beschermd. Dat was meer dan 10 hectare groot. Bij de nieuwe kaart werd die helft gereduceerd tot 16 procent. 16 procent van de oppervlakte op die boskaart is groter dan 10 hectare. Dat, minister, is de verantwoordelijkheid van uw Vlaamse Regering. U hebt ervoor gezorgd dat er een slechte kaart op tafel ligt. U mag dit eigenlijk niet verwijten aan het parlement. Dat is werkelijk een leugen. *(Applaus bij Groen en sp.a)*

Minister Joke Schauvliege: Mijnheer Sanctorum, ik verwijt hier niemand iets. *(Opmerkingen)*

Ik heb gewoon de context geschetst, en ik blijf erbij dat het geen slechte kaart is. Trouwens, u hebt zelf op 15 maart … *(Opmerkingen)*

De voorzitter: De minister heeft het woord.

Hermes Sanctorum-Vandevoorde (Onafhankelijke): Het gaat over het verwijt … *(Opmerkingen van de voorzitter)*

Het gekonkel …

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord, mijnheer Sanctorum.

Minister Joke Schauvliege: Mijnheer Sanctorum, op 15 maart hebt u zelf, samen met uw collega's uit de oppositie, een voorstel van resolutie op tafel gelegd waarin letterlijk staat dat u die kaart op basis van die multicriteria-analyse een fantastische kaart vindt. Nu komt u hier zeggen dat het op niets trekt en dat ik het helemaal verprutst heb.

Ik heb daarnet uitgelegd, mijnheer Sanctorum, wat deze regering heeft gedaan – en gelukkig hebben we dat gedaan. We hebben de kaart vastgeklikt in 2016. We hebben na 2016 gezien dat er heel wat opmerkingen kwamen vanop het terrein omdat het beslist beleid, beslissingen die definitief waren genomen om iemand te laten bouwen, om bijvoorbeeld een huis, een school of een rusthuis te bouwen, blijkbaar ook in die kaart zaten. We hebben toen gelukkig als Vlaamse Regering de moed gehad om te zeggen dat we het beslist beleid zouden verruimen. Toen hebben we ook beslist, aangezien er dan natuurlijk hectares uit die kaart verdwenen, om inderdaad die kaart uit te breiden op basis van die multicriteria-analyse.

Is het daarom een slechte kaart? Neen, dat is geen slechte kaart. De problemen van de mensen die hebben gereageerd op die kaart, hebben niets te maken met het feit dat er een categorie van bossen bij is gekomen; dat heeft er alles mee te

maken dat men het beslist beleid ook maar tot 2015 heeft meegenomen. Heel wat mensen hebben na 2015 een definitieve bouwvergunning gekregen, en hebben dan nadien vastgesteld dat de kaart van de Vlaamse Regering er is tussengekomen en dat ze plotseling hun bouwdroom, waarvoor ze een definitieve vergunning hadden, niet meer konden uitvoeren. Als we dat willen aanpakken, moeten wij de definitie van 'beslist beleid', zoals het in artikel 90ter van het Bosdecreet staat, aanpassen. Daar zijn er heel veel problemen op het terrein. We hebben maandag beslist dat we ook bij het aantal oppervlakten dat we meenemen, daarmee rekening zullen houden in de toekomst. Maar doen alsof alle problemen zijn ontstaan door de aanpak en de multicriteria-analyse, dat vind ik toch wel heel scherp door de bocht, zeker omdat u dat altijd hebt verdedigd en omdat u dat hier, op 15 maart in de plenaire vergadering, nog eens heel expliciet hebt herhaald. *(Applaus)*

De voorzitter: De heer Vandenbroucke heeft het woord.

Joris Vandenbroucke (sp·a): Minister, ik kan eerlijk gezegd nauwelijks geloven welke excuses u hier op tafel legt om te ontkennen waar het om gaat. Waar het om gaat, is dat we hier met een regering zitten die niet op een goede en normale manier aan beleid kan doen. Ik kan niet geloven dat hier dezelfde ministers zitten die op 31 maart die boskaart hebben goedgekeurd, die allemaal samen hebben gecommuniceerd dat dat een historische beslissing was in een dossier dat al twintig jaar meegaat, en dat diezelfde ministers een paar weken later vechtend over de straat rollen om om ter luidst afstand te nemen van hun eigen beslissing van 31 maart. Ofwel, minister Schauvliege en collega's van minister Schauvliege, wisten jullie niet waarmee jullie op die 31 maart bezig waren, want jullie hebben die beslissing wel degelijk genomen, en dan zijn jullie onbekwaam, ofwel hebben jullie geprobeerd om de Vlaming en het parlement om de tuin te leiden, wat tevergeefs is geweest, en dan zijn jullie onbetrouwbaar.

Het resultaat is alleszins dat u de mensen hebt geraakt in wat hun zeer dierbaar is, namelijk de bouwgrond waarop ze hun huis willen bouwen en het groen waar de Vlamingen naar snakken. In plaats van die twee zaken met elkaar te verzoenen, hebt u ze allebei om zeep geholpen. *(Applaus bij sp.a en Groen)*

De voorzitter: De heer Sintobin heeft het woord.

Stefaan Sintobin (Vlaams Belang): Voorzitter, ik ben misschien niet de slimste in het Vlaams Parlement. Ik zie sommigen knikken. De afgelopen dagen heb ik in de pers echter niets anders gelezen dan uitspraken van ministers en van Vlaamse volksvertegenwoordigers van de meerderheid die verklaren dat het om een slechte kaart ging. De kaart was dood, leve de nieuwe kaart. Nu hoor ik hier echter dat het eigenlijk geen slechte kaart was. Ik kan daar met mijn gezond boerenverstand niet bij.

Minister, ik vraag u en de Vlaamse Regering ermee te stoppen de schuld bij uitspraken en voorstellen van resolutie van de oppositie te leggen. Dat is geen correcte aanpak van dit debat.

Ik vraag me af waarom die vaststelling op 31 maart 2017 is gedaan. Iedereen wist dat de kaart vol fouten stond en dat er protest zou komen. U hebt net verklaard dat u het niet wist, maar iedereen wist dat.

U kunt misschien een verklaring afleggen over het gemarchandeer. U hebt net gesteld dat het niet waar is. Misschien kunt u hierop reageren. Volgens u en volgens anderen heeft de N-VA, vooral bij monde van de heer Vandaele, de druk verhoogt om die kaart door te drukken. Hij heeft hier onder meer met een bijl staan zwaaien. Er is al verwezen naar de verklaringen van de Vlaamse Regering op 31 maart 2017 over deze historische beslissing. De heer Vandaele heeft een

triomfantelijk persbericht over die boskaart verstuurd. Nu probeert hij zich natuurlijk te redden. Hij heeft de medewerking gekregen van de minister-president, die de kaart achter uw rug en zonder u in te lichten weer heeft ingetrokken. Voor u is dat eigenlijk een grote vernedering. Daarover hoor ik niemand van de meerderheid of van de Vlaamse Regering spreken. Zij trachten nu alles naar de oppositie te schuiven.

De voorzitter: Mevrouw Peeters heeft het woord.

Lydia Peeters (Open Vld): Voorzitter, ik denk dat we hier een klein beetje redelijkheid aan de dag moeten leggen. *(Gelach)*

De voorzitter: Dames en heren, mevrouw Peeters heeft naar jullie geluisterd. Luister nu naar mevrouw Peeters.

Lydia Peeters (Open Vld): Ik vraag opnieuw om hier redelijkheid aan de dag te leggen. Ik wil even verwijzen naar het verslag van de hoorzitting in de commissie Leefmilieu van 7 maart 2017. Een aantal mensen die nu het hoge woord voeren, waren toen niet aanwezig. Toen hebben we van het Agentschap voor Natuur en Bos een heel duidelijke toelichting gekregen over de samenstelling en de opmaak van de kaart. We hebben toen, zoals de minister al heeft vermeld, reeds te horen gekregen dat er heel wat opmerkingen over die kaart waren. Die opmerkingen kwamen van het Agentschap Onroerend Erfgoed, van het Agentschap Wegen en Verkeer, van de nv Waterwegen en Zeekanaal en dergelijke.

Mevrouw Meuleman, mijnheer Sanctorum, ik heb het verslag hier bij me. Jullie hebben toen voornamelijk gevraagd wanneer het openbaar onderzoek in verband met die kaart kon beginnen. Dat waren jullie bedenkingen. De Vlaamse Regering heeft een kaart goedgekeurd en naar alle lokale besturen gestuurd om het openbaar onderzoek te laten voeren. Toen was het hek van de dam. De lokale besturen hebben de kaarten en de detailplannetjes gezien. Daar zijn opmerkingen over gemaakt.

De vraag is niet of die kaart goed of slecht was. Die kaart zal ook een aantal goede elementen bevatten. Er zijn echter ook elementen die niemand van ons wil zien. We hebben hier continu schrijnende verhalen gehoord. Ik vraag dan ook ieders respect. We moeten hier een sereen debat voeren. We zijn allemaal voor kwalitatieve bossen. We moeten echter ook respect hebben voor de mensen die dagenlang in onzekerheid hebben geleefd. Zij wisten niet wat er met hun bouwkavel zou gebeuren.

Mevrouw Meuleman, u kunt nu opnieuw met gebarentaal aanwijzen wiens fout het is. U was, samen met uw fractie, vragende partij om die kaart zo snel mogelijk te laten goedkeuren, los van alle opmerkingen die werden geformuleerd.

Elisabeth Meuleman (Groen): Mevrouw Peeters, de vergadering van de commissie Leefmilieu waarover u spreekt, is de vergadering voor de Vlaamse Regering is beginnen marchanderen, voor grote bossen, zoals het Ferrarisbos, eruit zijn gehaald en voor de lat lager is gelegd en allerlei bossnippers zijn toegevoegd. *(Applaus bij Groen)*

Mevrouw Peeters, wij hebben de eigenaars niet in de onzekerheid gestort. Dat heeft deze Vlaamse Regering gedaan. Jullie hebben niets uitgewerkt. Er is geen goede compensatieregeling voor boseigenaars. Dat is waar. Maar wiens schuld is dat? Sorry, dat ik het zeg, dat is de schuld van de Vlaamse Regering. U hebt twee dingen gedaan: u hebt een slechte kaart gemaakt die de bossen niet beschermt en u hebt de eigenaars in de onzekerheid gestort. Ook dat is een gevolg van het feit dat er zo knullig werk is afgeleverd, en dat de eigenaars geen rechtszekerheid hebben. Dat is echt waar niet de schuld van de oppositie. *(Applaus bij Groen)*

Minister-president, dit amateurisme is – zoals ik al zei – een affront, niet alleen voor minister Schauvliege, maar voor de hele Vlaamse Regering. Nochtans is het dossier belangrijk genoeg.

Eigenlijk moeten we de vraag stellen: in welk Vlaanderen willen we leven? Welk Vlaanderen willen we voor onze kinderen en kleinkinderen? Voor Groen is dat duidelijk: een gezond Vlaanderen met voldoende zuivere lucht, open ruimte en bos. Onze ruimtelijke ordening nu is een knoeiboel: de steenwegen, de lintbebouwing, de miserie en de ondergelopen huizen bij noodweer omdat we blijven bouwen in overstromingsgebied. Er is een gebrek aan ambitie op het vlak van bos en natuur. We moeten een andere richting uit. Vandaar dat de betonstop nodig is. Vandaar dat een oplossing voor waardevolle bossen noodzakelijk is. De bescherming van deze bossen was een eerste test. De Vlaamse Regering zakt meteen door het ijs.

Wij houden dus ons hart vast voor het vervolg. Als het al niet lukt om bestaande kostbare bossen te behouden, hoe gaat u dan op grote schaal nieuwe bossen aanplanten? Als uw regering al niet de moed heeft om werk te maken van een stop op het kaalkappen van bossen, hoe gaat u dan ooit slagen in uw betonstop? De Vlaamse Regering moest in dit dossier twee dingen doen: bossen beschermen én rechtszekerheid bieden voor eigenaars. Ze doet geen van beide. Ze stort eigenaars in onzekerheid en beschermt waardevolle bossen niet. Je moet natuur en eigenaars niet tegen elkaar opzetten, je moet ze beide beschermen. Want de Vlamingen, die honderdduizenden natuurliefhebbers die rust vinden, die fietsen of lopen en genieten in de natuur, die willen en hebben het recht op een plek om te wonen, maar hebben ook het recht op voldoende groen en bos.

Groen had een goede, redelijke oplossing al klaar in 2013. Een voorstel met bescherming van waardevolle bossen en een billijke regeling met compensaties en volwaardige onteigeningsvergoedingen voor kleine eigenaars. Misschien had u dat beter ter harte genomen toen.

Minister-president, Vlamingen willen niet dat Vlaanderen verder kaalgekapt wordt en dat het aantal bossen jaar na jaar afneemt. Vlamingen willen een verstandig groene regering die hun bouwrechten maar ook hun recht op groen ernstig neemt. In zo'n beleid is duurzaam een essentiële voorwaarde en geen groene strik rond een beslissing. Dat vergt visie, draagvlak en inspanningen. En ook wat collegialiteit. Laat dat misschien een begin zijn van een verstandig groen beleid. *(Applaus bij Groen)*

De voorzitter: De heer Tobback heeft het woord.

Bruno Tobback (sp·a): Collega's, leden van de regering, ik voel een grote verantwoordelijkheid op mij drukken, want ik heb begrepen dat alles wat de oppositie vraagt, gebeurt in dit parlement. Ik ga u aan het einde van mijn betoog een en ander voorstellen, maar ik ga eerst even aansluiten bij het begin van het debat en de reden waarom.

Mevrouw Meuleman heeft er al op gewezen: Vlaanderen is in Europa het sukkeltje als het gaat om omgevingscapaciteit en bos. Zelfs de regio Parijs, minister Schauvliege, heeft meer bos dan Vlaanderen, en de bosoppervlakte neemt er jaarlijks toe, terwijl ze bij ons jaar na jaar afneemt. Ongeveer 65.000 hectare van het weinige dat we aan bos hebben, is inderdaad niet eens beschermd op de gewestplannen. Het is dan ook geen wonder dat deze discussie leeft. Het is geen wonder dat miljoenen Vlamingen snakken naar meer bos, meer open ruimte en minder beton.

Het wonder is wel dat het zo moeilijk is voor deze regering om zelfs maar een klein beetje aan die verzuchting tegemoet te komen. Het is pijnlijk hoe moeilijk dat is. Het voornaamste probleem is waarschijnlijk dat er met bos geen fortuinen

te verdienen zijn. Als dat wel zo was, dan hadden minister Schauvliege en minister-president Bourgeois al lang een akkoord gehad en was driekwart van Vlaanderen ingekleurd als oerwoud.

Voor deze regering gaan de financiële belangen van de kleine groep die geld kan verdienen aan de grond, jammer genoeg nog altijd boven de verzuchting van de overgrote meerderheid van de Vlaamse bevolking die wil dat er met die grond zorgvuldig wordt omgesprongen.

En ik was nochtans optimistisch. Want met de Klimaatresolutie hebben we hier eensgezind, kamerbreed afgesproken dat we inderdaad de fouten uit het verleden, waarvoor we allemaal verantwoordelijk zijn, zouden rechtzetten. Na decennia van ruimtelijk wanbeleid hadden we eindelijk een akkoord over alle politieke partijen heen en hadden we het inzicht dat we het roer moesten omgooien, als we nog iets van waarde willen overlaten voor volgende generaties Vlamingen.

Maar toen ik deze week de reactie van de Open Vld-voorzitster hoorde, moet ik toch zeggen dat er maar één conclusie mogelijk is, mijnheer Somers: Vanden Boeynants leeft! En de Taliban van de grondspeculanten regeert blijkbaar nog altijd in het hoofd van sommige partijvoorzitters. *(Applaus bij sp.a en Groen)*

Maar ere wie ere toekomt: mevrouw Rutten was tenminste eerlijk, eerlijker dan de minister van Leefmilieu, die al bijna acht jaar op post is, die verantwoordelijk is voor dit dossier en dan een kaart vol fouten indient en zegt dat het komt omdat ze haar hebben opgejaagd. Na acht jaar! Alstublieft, minister Schauvliege. In hetzelfde interview verklaarde u dat het tien maanden zou duren om mensen het terrein op te sturen om iedere boom te gaan tellen en de reële situatie na te gaan. En als u nu, na acht jaar, dat nog altijd niet hebt gedaan – u had het al acht keer kunnen doen – dan bent u niet opgejaagd, minister Schauvliege, dan hebt u het gewoon vertikt om dat werk correct te doen! Anders kan ik dat toch niet interpreteren.

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: Mijnheer Tobback, misschien is uw geheugen wat kort. U weet dat we in 2014, in de vorige Vlaamse Regering, waar u zelf ook deel van uitmaakte – uw partij zat toen mee in de regering – die aanpak hebben goedgekeurd. We hebben toen beslist over de manier waarop die kaart zou worden opgemaakt in een conceptnota waar ook die multicriteria-analyse in staat, die nadien is vertaald in artikel 90 ter van het decreet, met nog een aantal specificaties rond openbaar onderzoek. Het is bijzonder opmerkelijk dat u nu zegt: 'U hebt acht jaar de tijd gehad.' We hebben daarvan vijf jaar samen in de regering doorgebracht. We hebben die aanpak in 2014 samen afgesproken.

Mijnheer Tobback, ik heb hier speciaal voor u een citaat meegebracht van een Leuvense filosoof. U zult het misschien heel snel herkennen: "Ik weet hoe ik de milieuproblemen moet oplossen, maar ik weet niet hoe ik nadien nog verkozen geraak." Het zijn uw eigen woorden, mijnheer Tobback, toen u minister van Leefmilieu was.

U vraagt hier: 'Wat hebt u allemaal gedaan op die acht jaar tijd?' We hebben heel veel gedaan. We hebben de boscompensatiebijdrage opgetrokken. U weet dat iedereen die een akkoord krijgt om te ontbossen en opnieuw moet bebossen of compenseren, boven de 3 hectare verplicht is om in natura te bebossen.

We hebben ook een inhaalbeweging gedaan om die middelen van dat Boscompensatiefonds voor veel meer mensen ter beschikking te stellen. Vroeger was dat voorbehouden voor een klein clubje. We hebben dat opengetrokken naar alle particulieren, verenigingen, gemeentebesturen. We hebben heel recent een overeenkomst gesloten met de regionale landschappen, met de bosgroepen om lokaal

gedragen bosprojecten te subsidiëren. Vorige week nog hebben we als Vlaamse Regering een fiscale regeling goedgekeurd dat, als je bos of natuur schenkt of erft, je ook op vrijstellingen kunt rekenen. Al die maatregelen hebben wij genomen om in te zetten op die bosuitbreiding en een betere bescherming van bos.

U zegt: 'Zelfs in de Parijse regio zijn er meer bossen.' We dragen natuurlijk een historie mee. Maar u bent heel selectief in het citeren van wat u wenst. Deze week nog stond in De Morgen een Europees rapport waaruit blijkt dat we de top drie bezetten – we staan op drie –, dat we van alle Europese landen het land zijn dat het derde meest de bossen beschermt. Dat is iets wat u hier niet citeert. U zegt dat niet, omdat u natuurlijk bijzonder selectief bent in wat u hier komt vertellen.

Het is heel gemakkelijk om te staan roepen en te doen alsof er niets gebeurt. U spreekt van een mager beestje. U weet ook dat de budgetten enorm gestegen zijn wat het natuur- en bosbeleid betreft. Op vijf jaar tijd is dat van 72 miljoen euro naar 88 miljoen euro gegaan. En dat in budgettair krappe, moeilijke tijden. Ik daag u uit om te tonen hoe dat in het verleden verliep. *(Applaus bij de meerderheid)*

Bruno Tobback (sp·a): Minister Schauvliege, die Leuvense filosoof zei tenminste nog dat hij wist hoe je het moest doen. U somt een hele reeks maatregelen op die u zogezegd hebt genomen. Het nettoresultaat is dat er nog altijd ieder jaar bos verdwijnt in Vlaanderen.

Met andere woorden: het is hoe dan ook niet genoeg. En over dat rapport zullen we het binnenkort hebben, maar als er nu iemand is die zich vastklampt aan strohalmen en selectief citeert, bent u het wel. En dat weet u maar al te goed. In elk geval, niets heeft u ooit tegengehouden, laat staan mijn partij, om in de acht voorbije jaren mensen op het terrein te sturen en een deftige kaart te maken. Als u dat niet gedaan hebt, is dat puur en alleen uw eigen verantwoordelijkheid, want ik herinner mij niet dat u het voorstel zelfs ooit maar op tafel hebt gelegd, in de vorige of in deze legislatuur, ondanks alle aangetoonde gebreken van uw luchtfotostrategie, waarbij u inderdaad een aantal bomen in iemands tuin of een paar bomen op een klaverblad nu al jarenlang probeert te verkopen als bos in Vlaanderen.

Als de kaart die u hebt voorgelegd, mevrouw Schauvliege, vol staat met perceeltjes van minder dan een halve hectare, al dan niet in de tuin van een of andere brave burger, dan heeft dat ook niets te maken met de criteria van het Bosdecreet, niet met de criteria van artikel 90ter. Collega Sanctorum heeft het net al heel correct geciteerd. Die criteria houden uitdrukkelijk rekening met parameters zoals oppervlakte, biologische waarde in verhouding tot andere bos- en natuurlijke structuren. Dus tenzij het baobabs zijn waarin een familie luipaarden zich heeft gevestigd, komen die twee of drie bomen in de tuin van een brave burger zelfs volgens die criteria niet op uw kaart, op geen enkele manier. Al die ruis is uw verantwoordelijkheid, omdat u er de serieuze stukken onder het mom van beslist beleid allemaal uit hebt gehouden. Daar gaat dit allemaal om. *(Applaus bij sp.a en Groen)*

De voorzitter: De heer Ceyssens heeft het woord.

Lode Ceyssens (CD&V): Collega Tobback, dat bekt natuurlijk goed wat u hier zegt. Misschien had u de cijfers daaromtrent eens moeten opvragen van voor en na het rekening houden met beslist beleid. Dan zie ik dat het aantal perceeltjes van 1 are van 37 naar 0 gegaan is. Percelen tussen 1 en 2 are zijn van 1825 naar 1819 gegaan, percelen tussen 5 en 10 are van 1959 naar 1937. Die zijn volgens mij dus allemaal verminderd, terwijl de grotere percelen, tussen 0,5 en 1 hectare, wat u hier aanhaalt als grens, van 1992 naar 2018 geëvolueerd zijn.

Volgens mij is dat een stijging. Misschien is het dus toch wel goed, voordat u hier begint te roepen, dat u zich baseert op juiste informatie.

Misschien had u de juiste informatie ook kunnen krijgen toen we een heel uitgebreide hoorzitting hebben gehouden in dit parlement. Ik vraag mij nog altijd af waarom uw fractie daar zelfs totaal niet aanwezig was. *(Applaus bij CD&V en de N-VA)*

Bruno Tobback (sp·a): Mijnheer Ceyssens, als u toch denkt dat er zo weinig kleine stukjes op staan, dan moet u dat maar eens gaan uitleggen aan al die eigenaren die u ongerust hebt gemaakt met het publiceren van deze kaart, waar Joke Schauvliege, toen ik een maand geleden zei dat ze op niks trok, ik-weet-niet-hoe fier op was, omdat ze er ten minste één had neergelegd. Het heeft welgeteld een week geduurd vooraleer een hele hoop mensen door hadden dat ze eigenlijk gerold zijn, omdat men stukken van meer dan een hectare er absoluut uit wou houden, zoals het Ferrarisbos in Wilrijk, ten behoeve van een aantal bedrijven, en er dus een hele hoop van mensen hun tuin in heeft gestoken.

Lode Ceyssens (CD&V): Dus ik begrijp goed dat u hier voortdurend gezegd hebt dat die kaart zo snel mogelijk in openbaar onderzoek moet worden gelegd? Dat u niet kon komen, wil ik altijd begrijpen, maar op het moment dat die kaart ten gronde besproken werd in de commissie, was er van uw fractie zelfs niemand aanwezig. En nu zegt u: ik heb altijd gezegd dat die kaart slecht was? Ik denk dat ik dat niet gehoord heb, maar dat zal aan mij liggen.

Bruno Tobback (sp·a): Als u dat niet gehoord hebt, mijnheer Ceyssens, dan zijn we nu echt wel in Trumpland van de alternatieve feiten gekomen. Op het moment dat de kaart is voorgesteld en de minister triomfantelijk kwam zeggen hoe schitterend het was, was ik de eerste die toen, nog geen dag later, gezegd heeft dat er gebreken aan waren, dat men de grote stukken eruit heeft gehaald en er een hoop kleine tuintjes heeft ingestoken om aan de 12.000 hectare te komen. Dat was ik. Dat was sp.a. Ik heb daar toen alle kritiek van u – want u zat toen ook in de zitting en er werden actuele vragen over gesteld – op mijn dak gekregen. Twee weken later heb ik gelijk gekregen, ten koste van een hele hoop miserie en discussie in de Vlaamse Regering, en vooral van een hele hoop ongerustheid bij eigenaren, die hierin eigenlijk bedrogen worden, mijnheer Ceyssens.

U mag zwaaien met wat u wilt, maar als u daarmee wilt aantonen dat u wist wat u beslist hebt, dan is het nogal triestig. U was wel op die hoorzitting. De kaart die nu goedgekeurd is, die minister Bourgeois heeft afgeschoten en die ondertussen heel de Vlaamse Regering heeft gedesavoueerd, die hebt u dus willens en wetens met alle informatie goedgekeurd. Ik zou zeggen: proficiat. Herhaal dat alstublieft nog tien keer in dit parlement, zodat alle Vlamingen weten waar ze aan toe zijn en wie daarvoor verantwoordelijk is. *(Applaus bij sp.a en Groen en van Christian Van Eyken)*

Minister, ik wil hier ook de discussie niet blijven voeren over de vraag of dit nu is gebeurd uit onwil, uit onkunde of uit complete desinteresse. Dat laat ik eerlijk gezegd over aan diegenen die u het vertrouwen moeten geven om verder op die stoel te zitten en die functie uit te oefenen. Waar we het over moeten hebben, is over de gevolgen van wat u hier hebt gedaan. Als u immers mensen wou aanmoedigen om zo snel mogelijk zo veel mogelijk bomen te kappen, dan had u het natuurlijk niet beter kunnen organiseren dan hoe u het nu hebt gedaan. In plaats van het weinige dat we nog hebben, met hand en tand te verdedigen, hebt u deze week op deze manier eigenlijk het bosbestand in Vlaanderen nog eens extra onder druk gezet en nog eens extra in de vernieling gewerkt. Dát is het resultaat van eerst grote aankondigingen, dan mensen ongerust maken en dan

moeten terugkrabbelen onder allerlei voorwendsels en proberend de verantwoordelijkheid in andermans schoenen te schuiven. Dát is wat u hebt gedaan. Als vandaag en in de komende weken een hele hoop gemeenten worden geconfronteerd met ontbossingsaanvragen, dan zal dat uw verantwoordelijkheid zijn, en we zullen dag na dag de cijfers blijven opvragen, want elk van die bomen die worden omgekapt, staat op uw rekening.

Minister-president, ik wil u hier misschien nog wel bedanken voor uw suggesties. Ik weet niet of wat u daarstraks in uw toespraak zei, de steun heeft van de hele Vlaamse Regering. We moeten tegenwoordig met twee woorden spreken. Als ik de kranten lees, is het het ene; als ik u hoor, het andere. Ik wil me aansluiten bij een deel van de suggesties die u hebt gedaan, maar wil er het volgende aan toevoegen. Opnieuw, het is blijkbaar de oppositie die hier de toon zet, dus ik wil drie suggesties doen.

Ten eerste, leden van de regering, eigendomsrecht is inderdaad te beschermen. Er is in dit parlement een kamerbrede eensgezindheid over het principe dat een eigenaar wiens bouwgrond niet meer zal mogen worden bebouwd, daarvoor moet worden vergoed. Laten we dus dat principe in de praktijk brengen, om te beginnen in dit dossier, maar ook inzake het Beleidsplan Ruimte Vlaanderen (BRV), waar de oppervlakten nog veel groter zijn. U hebt daarvoor de steun van iedereen in dit parlement. Het had er samen met die kaarten moeten zijn indien u rechtszekerheid wou creëren.

Ten tweede, wanneer u op die manier het eigendomsrecht hebt gegarandeerd, maak dan zo snel mogelijk werk van een definitieve bescherming van die zonevreemde bossen, op basis van objectieve criteria van oppervlakte, van natuurkwaliteit, van milieukwaliteit en van omgevingskwaliteit. Zo moeilijk is dat niet. Er is het voorbeeld van het Duinendecreet. Daar is dat perfect gelukt en is er vijftien jaar later nog altijd geen discussie over. Daar heeft men gekozen voor grote oppervlakten, serieuze waarden, verdedigbare waarden en niet de drie bomen in iemand zijn tuin waarvan niemand begrijpt waarom ze er zouden moeten zijn. Dat had u vanaf het begin moeten doen.

Minister-president, het derde is iets dat u er niet aan hebt toegevoegd. Als u echt niet de bedoeling hebt om ervoor te zorgen dat er nu snel wordt gekapt, zodat u ervan af bent en minder moet beschermen, maak dat er nu onmiddellijk een tijdelijk moratorium op ontbossing komt en maak dat u snel de definitieve beschermingsmechanismen op poten zet. Indien u dat niet doet, dan schuift u gewoon de last door naar alle gemeentebesturen die die aanvragen moeten behandelen, weigeren of goedkeuren. Voor die drie dingen zult u van de oppositie steun krijgen.

Mijnheer Somers, ik heb daarstraks al verwezen naar Vanden Boeynants. Collega's, ik wil u erop wijzen dat Vanden Boeynants enkelen heel rijk heeft gemaakt. Die waren daar heel blij mee. Als u echter wilt weten tot wat dat leidt, dan moet u straks even naar buiten gaan en hier door Brussel wandelen, rond u kijken en u afvragen of het volgens die principes is dat u het hele Vlaamse landschap wilt inrichten. Ik hoop oprecht van niet. Ik hoop dat u nog minstens één keer echt wilt proberen om het wél goed te doen, en liefst zo snel mogelijk, in het volle besef dat alles wat u vandaag verloren laat gaan, nooit meer terugkomt. *(Applaus bij sp.a en Groen)*

De voorzitter: De heer Sintobin heeft het woord.

Stefaan Sintobin (Vlaams Belang): Voorzitter, laat me toe om dit debat enigszins politiek te benaderen. Minister, het is natuurlijk niet mijn taak als lid van de oppositie om u te verdedigen, maar ik heb echt met u te doen. Ik heb met u te doen, omdat u sinds het begin van deze legislatuur, excuseer me het woord, in diverse dossier de pispaal bent van heel wat mensen: Uplace, het Eurostadion, de poldergraslanden, de instandhoudingsdoelstellingen en de Programmatische Aanpak Stikstof (IHD/PAS), het klimaatdossier, het omgevingsloket, waarover we straks nog een decreet krijgen, de zogenaamde betonstop en noem maar op.

Journalisten, groene activisten, linkse wereldverbeteraars, artiesten van allerlei slag en ook heel wat parlementsleden, niet alleen vanuit de oppositie, maar zeker ook van de meerderheid, schieten regelmatig, al dan niet terecht, met scherp. Dat de leden van de oppositie dit doen, is in een parlementaire democratie normaal. Maar als leden van de meerderheid dit keer op keer doen, is er toch wel iets meer aan de hand. Vooral vanuit de N-VA is 'Schauvliege-bashen' blijkbaar een voltijdse opdracht. Denk maar aan de heer Ronse of aan mevrouw De Ridder, die vrijdag tweette: "Boskaart, nog eentje bij voor het blunderboek van Joke Schauvliege", en uiteraard is de heer Vandaele minister Schauvlieges grootste kwelduivel. Mocht hij in Nederland aan politiek doen, zou hij bij GroenLinks zitten.

Minister, vrijdag kwam voor u dan de ultieme vernedering: minister-president Bourgeois trekt eenzijdig de kaart in, zonder het minste overleg binnen de Vlaamse Regering of zonder u zelfs maar te infomeren. Dat is nooit gezien in Vlaanderen. 'Vertrouwen, verbinden, vooruitgaan' is de titel van het Vlaams regeerakkoord, maar na vrijdag blijft daar helemaal niets meer van over.

In het dossier van de boskaart is het amateurisme troef: ook wij hebben vastgesteld dat er veel maatschappelijk ongenoegen is en dat de kaart niet werkbaar is. Dus we hebben op zich geen probleem met het intrekken van de boskaart. Zoals daarnet al is gezegd: de boskaart is dood, leve de boskaart. Maar het is wel godgeklaagd dat nu iedereen zowel uit de oppositie als uit de meerderheid de fout bij minister Schauvliege legt. Zelfs de heer Vandaele doet dat, en hij haalde daarvoor alles uit de kast, terwijl hij continu, zowel in de commissie als in de plenaire vergadering, niets anders deed dan minister Schauvliege opjagen.

Wat moet er nu gebeuren? Iedereen is het er over eens: er moet een nieuwe boskaart gemaakt worden, maar voor onze fractie moet dit gebeuren zonder ideologisch fanatisme of zwaaien met bijlen. We kunnen ons terugvinden in volgende zaken. De inkleuring van zonevreemde bossen moet ter plaatse gebeuren en niet op basis van luchtfoto's. Lokale besturen moeten worden ingeschakeld bij het proces. Eigenaars van gronden met bossen, die niet meer mogen worden gekapt, moeten persoonlijk worden verwittigd. Er moet worden voorzien in inspraakprocedures. Correcte schadevergoedingen moeten worden vastgelegd.

Minister-president, dit dossier is absoluut geen voorbeeld van goed bestuur. Meer nog: wat we zelf doen, doen we niet noodzakelijk altijd beter. Dit dossier legt pijnlijk bloot dan er geen samenhang is in deze Vlaamse Regering en dat vooral de vijandschap en zelfs de haat tussen CD&V en N-VA bijzonder groot zijn. Dit dossier toont nogmaals aan dat het tussen N-VA, of toch tussen de heer Vandaele en minister Schauvliege nooit meer goed komt. Op naar het volgende incident, denk ik dan.

Iedereen heeft het nu over het opmaken van een nieuwe boskaart, maar na het incident van vrijdag en na de vernedering van minister Schauvliege door de minister-president waren er volgens mij drie mogelijkheden. Ofwel dient de N-VA, als ze daartoe het lef heeft, een motie van wantrouwen in tegen minister Schauvliege.

Als u zelf vond dat u recht in uw schoenen stond en dat u onterecht werd aangevallen en dat u in uw hemd – in uw 'white shirt' of was het uw 'white hemd' – werd gezet door de minister-president, dan diende u vandaag zelf uw ontslag in. Tot de collega's van CD&V wil ik nog zeggen: als u ballen aan uw lijf hebt, dan trekt u zich terug uit deze Vlaamse Regering. De N-VA heeft het u destijds voorgedaan.

Tot slot, minister-president, maakt de hele Vlaamse Regering hier een slechte beurt, zeker ten aanzien van de publieke opinie: amateurisme, slecht bestuur, geen verbinden, geen vertrouwen en al zeker geen eensgezinde ploeg. *(Applaus bij het Vlaams Belang)*

De voorzitter: Mevrouw De Vroe heeft het woord.

Gwenny De Vroe (Open Vld): Mijnheer Sintobin, ik had al een tijdje mijn hand opgestoken.

Stefaan Sintobin (Vlaams Belang): Ik ben hier de baas niet, hé.

De voorzitter: Hij is niet te onderbreken.

Gwenny De Vroe (Open Vld): U hebt een aantal zaken gezegd, zoals: 'Men moet ter plaatse gaan.' De minister-president heeft bij zijn uiteenzetting duidelijk gezegd dat dat zal gebeuren. Er moet inspraak komen. De lokale besturen zullen worden betrokken. Dat heeft hij ook gezegd. Dat er correcte vergoedingen moeten komen, heeft hij ook gezegd.

Iets heel belangrijks dat hier nog niet aan bod is gebracht, noch door Groen, noch door sp.a, noch door het Vlaams Belang, zijn vragen die ik zowel in de plenaire vergadering in maart als op 10 mei jongstleden heb gesteld, en dat is iets waar de minister-president daarnet ook naar verwezen heeft en waar ik met onze fractie heel tevreden over ben, namelijk dat men van de gebieden die op het gewestplan ingetekend staan als bosgebied, in de toekomst effectief werk zal maken om ze te gaan bebossen. Ik denk dat dat een pluim verdient. Het is jammer dat de oppositie dit niet heeft aangekaart. Het is een vraag die wij namens onze fractie al meermaals gesteld hebben. Ik ben daar heel tevreden over en ik breng de positieve noot dat het effectief, toekomstgericht de intentie is om dit te gaan doen. Dank u wel daarvoor. *(Applaus bij Open Vld)*

Stefaan Sintobin (Vlaams Belang): Collega, ik wil perfect met u in debat gaan over de verschillende voorstellen die hier op tafel zijn gelegd. We hebben nu vijf dagen van ruzie achter de rug en plotseling komt er een verklaring van de regering die wel of niet, dat is mij niet zo heel duidelijk, gesteund wordt door de hele Vlaamse Regering. Volgens bepaalde persartikelen is dit niet het geval en is er zeker nog heel wat discussie aan de gang over wat we nu verder zullen moeten doen. Ik denk dat het vooral in de commissie zal moeten gebeuren waar alle voorstellen kunnen worden besproken, dus ook uw voorstel. U moet niet zeggen dat het jammer is dat de oppositie dit niet op tafel legt. De knoeiboel komt van de regering. Ik veronderstel dat in een democratie, in de maatschappij waar wij in leven, het aan de regering is om haar eigen knoeiboel op te lossen.

Bruno Tobback (sp·a): Ik wou het debat daarstraks niet nodeloos verlengen met cijfers, maar mevrouw De Vroe begint er nu zelf over. Ik ben blij om de minister-president te horen zeggen dat hij er eindelijk werk van gaat maken. Maar ik wil er toch op wijzen dat er van de 5000 hectare waarin voorzien was voor stadsbos, tot nu toe welgeteld 1000 hectare gerealiseerd is. 1000: een vijfde. U hebt ondertussen twee derde van de legislatuur achter de rug. Het wordt stilletjes aan tijd dat u eraan begint. Ik neem aan dat de minister-president toegeeft dat hij veel te lang heeft gewacht en dat het nu al veel te laat is, maar dat hij alsnog een beetje zijn best gaat doen. Als dat zo is, dan zal hij er alsnog onze steun voor krijgen.

Maar het is geen reclame om te zeggen dat de grote meerderheid van alle ambities die u had, noch wat betreft de stadsbossen, noch wat betreft de 10.000 hectare bos die bijkomend op het structuurplan zou moeten worden ingetekend, nog altijd zelfs niet in de buurt is van gerealiseerd te worden, en dat het integendeel geen millimeter vooruitgaat, al jaren. Dat gaat breder dan de discussie over de zonevreemde bossen. Op dat vlak heeft deze regering een palmares dat mijlen onder nul ligt, mevrouw De Vroe. U zult van de oppositie steun krijgen om het wel goed te doen, maar begin er dan alstublieft eens aan! *(Applaus bij sp.a en Groen)*

De voorzitter: Minister-president Bourgeois heeft het woord.

Minister-president Geert Bourgeois: Voorzitter, het viel me op dat collega Tobback heel zwaar de nadruk legt op de twee woorden 'al jaren'. 'Al jaren' heeft hij gezegd. Het is inderdaad een dossier dat jaren oud is, collega's, een dossier waar er oplossingen moeten worden gevonden voor zaken die ons allemaal beroeren: meer bos, meer open ruimte, meer natuur, rechtszekerheid, omgaan op een voorzichtige, correcte manier met eigenaars.

Ik wil van meet af aan zeggen, collega Tobback: als u denkt dat wij in enigerlei mate in dit dossier beïnvloed zijn door projectontwikkelaars, door eigenaars, dan hebt u het fout. U hebt goed geluisterd naar mij. We hebben daarstraks gezegd dat het precies de minimumoppervlakte is die we viseren en die we gaan optrekken, net omdat het ons te doen is om die kleine versnipperde percelen die toebehoren aan individuele mensen die we niet in rechtsonzekerheid willen storten.

Collega's, het dossier bestaat al jaren. Er is geen enkele regering die het ooit structureel heeft aangepakt. Dit dossier is jarenlang alleen ad hoc benaderd. De vorige regering – en u was erbij betrokken – heeft de verdienste om voor het eerst, op voorstel van collega Schauvliege en collega Muyters, een conceptnota te hebben goedgekeurd om dit structureel aan te pakken. Dit was de afspraak. We zijn daarmee doorgegaan in deze regering. Het is de verdienste van collega Schauvliege om het voorstel uitgewerkt te hebben.

Ik ga niet ingaan op wat fout is gelopen in dit dossier, maar als ik goed heb geluisterd, dan zegt iedereen dat er in dit dossier zaken fout zijn gelopen. Er zijn ongewenste neveneffecten. Ik hoor de oppositie zeggen dat het niet de bedoeling kan zijn om die kleine gediversifieerde percelen te laten verklaren tot bosbestemming, om die mensen met bouwplannen, om mensen met goedgekeurde vergunningen, om mensen die net hebben geïnvesteerd in het perceel, om die te raken. En het zou fout zijn om daarvoor naar deze of gene te wijzen.

Ik heb gezegd, en ik blijf daarbij, dat dit een collectieve verantwoordelijkheid is en dat het ook een moeilijke zaak is. Het is een zeer ingewikkelde zaak. Dan moet je de moed hebben – en die hebben we ook – om te zeggen dat we het huiswerk gaan overdoen. Niet dat alles uiteraard van nul af aan opnieuw moet worden begonnen, er is op het terrein heel veel gebeurd. Er is ontzettend veel voorbereidend werk gedaan, maar wij hebben de krijtlijnen – en voor wie eraan twijfelt, mijnheer Sintobin, u leest te veel de media en neemt te veel uw wens voor werkelijkheid – die ik heb voorgesteld en die gisterenavond door de voltallige regering zijn goedgekeurd, vastgelegd. Dat is heel snel. Nadat we eergisteren besloten om artikel 3 van het besluit en de kaart in te trekken en een eind te maken aan het openbaar onderzoek, hebben we de krijtlijnen vastgelegd. Ik heb die geschetst.

Als ik de oppositie hoor, dan sporen die krijtlijnen, misschien op een aantal punten minder of meer, maar ze sporen, collega's. We gaan met een nieuwe procedure werken. We gaan niet meer werken met het bestaande artikel 90ter. We gaan de oppervlaktecriteria optrekken met een onderscheid tussen geïsoleerde percelen en percelen die deel uitmaken van een aaneengesloten bosareaal. Ik denk dat dit een verstandige keuze is die we maken. We gaan de ecologische criteria vastleggen zodat we uitgaan van waardevol bosgebied. We gaan inderdaad op het terrein verifiëren om grote fouten te vermijden. Er zal terreinverificatie gebeuren. We gaan ook de lokale besturen consulteren. We hebben gezegd dat we die beide elementen, de beide resultaten daarvan, in de afweging zullen opnemen. We gaan inderdaad rechtszekerheid creëren voor de eigenaars van de percelen. Ook daar kan de procedure beter. We zijn niet te beroerd om dat te zeggen. Betekent dat dat eigendomsrecht nooit kan worden geraakt door een bestemmingswijziging? Uiteraard niet. Dat is de zin van planologie. Het is de overheid, de lokale besturen en de Vlaamse overheid, die bestemmingsplannen maakt. Maar als ze bestemmingen wijzigt, dan zijn wij ervan overtuigd – en dat is ook een element van

eigendomsbescherming – dat je tot een correcte vergoeding moet komen. Ook dat hebben we afgesproken in de regering om op die manier daarmee tewerk te gaan.

Bovendien hebben we ook beslist – en collega De Vroe heeft er terecht op gewezen – dat we naast de moeilijke en gevoelige taak van de bescherming van de kwetsbare waardevolle bossen, ook werk gaan maken van nieuw bos. In de eerste plaats doen we dit door boscompensatie nog meer te stimuleren. Er zijn fiscale en andere incentives goedgekeurd, op voorstel van collega Schauvliege en collega Tommelein. Er is daarnet al naar verwezen. We doen dit ook door inderdaad werk te maken – en collega Tobback, u kunt zeggen dat het te laat is, maar we zijn de eerste regering die dit zegt – van bosgebied dat nu al de bestemming heeft van bosgebied maar niet is gerealiseerd, actief een impuls te geven.

Dit is het resultaat van de vaststelling dat de weg die we hadden ingeslagen om tot een bescherming te komen van die kwetsbare waardevolle bossen, opnieuw moeten afleggen, dat we het huiswerk moeten overdoen. Dat heeft geleid tot, mijns inziens, goede krijtlijnen van een nieuwe aanpak die verenigen wat hier leeft: meer natuur, meer bos, maar er tegelijk voor zorgen dat je aan goed bestuur doet, dat je geen maatregelen neemt die mensen in hun rechtszekerheid en hun rechtsgevoel, in hun vertrouwen in de overheid treft. Het is een collectieve beslissing van de hele regering gisteravond. *(Applaus bij de meerderheid)*

Stefaan Sintobin (Vlaams Belang): Afgelopen vrijdag ging het alvast niet om een collectieve beslissing, minister-president. U zegt dat ik geen kranten moet lezen. Ook mensen van Open Vld en CD&V wezen u in de pers met de vinger. Ze stelden dat u niet collegiaal hebt gehandeld. Hier komt u zeggen dat jullie allemaal goede vrienden zijn. Kumbaya. En we gaan weer door, tot aan het volgende incident. Dit actuadebat kwam er dankzij u, minister-president. Het is natuurlijk gemakkelijker om te verwijzen naar vorige meerderheden. De Vlaming is daarmee niet gebaat, minister Tommelein en minister-president Bourgeois. De Vlaming wil weten wat hem te doen staat, en wat er op hem afkomt. Hij is niet geïnteresseerd in wat minister Dua vijftien jaar geleden wel of niet heeft gedaan, mijnheer Ceyssens.

Ik besluit. U realiseerde een knap staaltje amateurisme van het hoogste niveau. De knoeiboel is absoluut. Constructief als ik ben, ben ik evenwel bereid om samen met u alle voorstellen die op tafel liggen, te bespreken. *(Applaus bij het Vlaams Belang)*

Björn Rzoska (Groen): Voorzitter, collega's, minister-president, uw toelichting verwondert me toch enigszins. U verklaart nu dat u tot gisteravond erg laat aan tafel hebt gezeten, om nu met nieuwe, goede intenties te komen. Kan ik die nog geloven? Afgelopen vrijdag hebt u de boskaart ingetrokken. Het is de boskaart die uw minister nog heeft verdedigd als zijnde een goede kaart, in een antwoord op de vraag van de heer Sanctorum. U hebt alles zelf in de regering georganiseerd. U panikeert. U hebt uw regering zelf onderuitgehaald. Dat is du jamais vu. Maar nu zegt u het Vlaams Parlement dat uw intenties goed zijn. Ik heb de indruk dat de bijl van de heer Vandaele een boemerang is geworden die de Vlaamse Regering heeft getroffen. Want u bent beginnen te panikeren en u hebt alles op losse schroeven gezet. Ik kan niet meer volgen. Minister Schauvliege verdedigt de kaart die u hebt ingetrokken.

Ik heb een aantal concrete vragen. In uw verklaring hebt u het over een volledig nieuwe procedure. Wat moet ik daaronder verstaan? Wat is de timing? Ondertussen krijgen we allemaal e-mails van mensen die zich afvragen wat er staat te gebeuren. Ik krijg ook e-mails van lokale besturen die zich afvragen wat ze moeten ondernemen. Wat zijn de gevolgen van die nieuwe procedure? Wat betekent dat voor de bossen? Dit Vlaams Parlement heeft recht op antwoorden, nu de minister-president zijn regering zelf in brand heeft gestoken. Ik verwacht van u dus meer dan goede intenties. Ik verwacht een concrete timing en uitleg over wat u concreet zult ondernemen om het probleem op te lossen. *(Applaus bij Groen en sp.a)*

Bruno Tobback (sp·a): Ik sluit me daar in grote mate bij aan, minister-president. Het is mooi om de oppositie in bad te willen trekken. In principe streven we dezelfde doelen na. Maar het verschil tussen de oppositie en het parlement is dat u niet wordt betaald om die doelen na te streven, maar om ze te realiseren. Ik wil er dan toch even op wijzen dat de kaart zoals ze voorligt of voorlag, is goedgekeurd en opgemaakt op basis van criteria die in deze legislatuur zijn opgelijst, met een timing over beslist beleid die u hebt goedgekeurd, met criteria in artikel 90ter die u hebt opgesteld.

Dat is wat u tot nu toe in deze legislatuur, waarvan het nuttig deel bijna voorbij is – volgend jaar zijn er lokale verkiezingen –, hebt gedaan. Als u nu opnieuw denkt te kunnen beginnen met grote nieuwe principes en daar carte blanche en krediet voor te kunnen krijgen, dan is het daar te laat voor. Het enige wat ontbreekt in uw uitleg om een minimum van vertrouwen te kunnen meegeven, is timing. Want als we enigszins ernstig zijn, had dit niet alleen al gebeurd moeten zijn, het zou minstens nu, voor de zomer moeten gebeuren of we staan voor een kaalslag bij nogal wat gemeentebesturen.

En waarom is dat vergoedingsmechanisme er nog altijd niet? Maanden geleden waren we het daar in de resolutie over het klimaatakkoord unaniem over eens. Waar is het? Bescherming van eigendom betekent niet dat elke bouwvergunning of verkavelingsvergunning, zelfs wanneer die twintig jaar geleden is afgeleverd, moet worden nageleefd. Het betekent dat in het geval dat die niet mag worden uitgevoerd, er moet worden vergoed. Dat is eigendomsrecht. Eigendomsrecht en bouwrecht zijn twee verschillende zaken. U mag inderdaad iets doen aan het bouwrecht op voorwaarde dat u het vergoedt. Gaat u dat doen, Wanneer gaat u dat doen? Hoe gaat u dat doen? Komt dat voor zomer of met sint-juttemis? Zoals het er nu uitziet, zijn uw mooie principes voor onder de kerstboom, maar tegen dan zal er niet veel meer rechtstaan. *(Applaus bij sp.a en bij Groen)*

Minister-president Geert Bourgeois: Ik ga niet herhalen wat ik daarstraks heb gezegd. Ik heb gezegd dat we de krijtlijnen hebben vastgelegd. Op tijd en stond – wij hebben zeer snel gehandeld – zult u de timing en de praktische aanpak leren kennen. We gaan dat vandaag niet bekendmaken, we gaan niet over één nacht ijs, maar we gaan dat doordacht doen. Mijnheer Tobback, we zijn in elk geval veel verder dan toen we samen met u regeerden. Toen zijn we niet verder gekomen dan een conceptnota. We hebben een heel concrete aanpak vastgelegd in principes en we gaan die uitwerken. En als u had verwacht dat hier vandaag een uitgewerkte ontwerpregeling zou voorliggen, dan weet u dat we wellicht opnieuw zouden botsen op onvolkomenheden. We gaan dat heel doordacht aanpakken. Wat de bescherming van de bossen betreft, is er niets veranderd ten opzichte van al die jaren voorheen waar iedereen, onder wie ook u, mee heeft bestuurd. Aan wie wil ontbossen en kappen, moet een vergunning worden verleend. De vergunningverleners moeten daarvoor een afweging maken, enerzijds de lokale overheden en anderzijds de Vlaamse overheid. Dat is de situatie.

Björn Rzoska (Groen): Minister-president, ik begrijp uw antwoord zeer goed. U bent eigenlijk naar het parlement gekomen en hebt gezegd dat u niets hebt: u hebt geen akkoord. *(Applaus bij Groen en bij sp.a)*

Alle principes die u hebt opgesomd, staan al in conceptnota's, daar is al over beslist. U bent begonnen met te zeggen dat er een volledig nieuwe procedure zou komen. *(Opmerkingen van minister-president Geert Bourgeois)*

Minister-president, u kunt misschien wat respect tonen voor het parlement en even luisteren, ik luister ook naar u. Ik vraag u wat een volledig nieuwe procedure betekent en u antwoordt dat u dat vandaag niet op tafel zult leggen, dat u dat vandaag niet concreet zult maken. Minister-president, met die veel extra ministerraden, of die

er al dat niet geweest zijn, had ik gedacht: ze gaan met een goed antwoord komen, we gaan niet veel meer te vertellen hebben in het parlement. Maar u staat hier met niets, u staat met de billen bloot. Deze Vlaamse Regering, en u in het bijzonder, heeft vrijdag gepanikeerd en een kaart ingetrokken. En vandaag, zoveel dagen later, moet u naar het parlement komen met niets: geen akkoord, geen concrete afspraken, geen timing. Met andere woorden: u knoeit gewoon verder. Dit is absoluut amateurisme, onprofessioneel tot en met. *(Applaus bij Groen en bij sp.a)*

Minister-president Geert Bourgeois: Ik begrijp dat we nu in het stadium van de aanvallen zijn gekomen die kant noch wal raken. Nu zegt de heer Rzoska dat er al een conceptnota is met al die principes. Ik daag u uit om de teksten te vinden waarin die concrete principes staan die we zullen hanteren en waarvan ik daarstraks, tenzij ik me vergis, tenzij ik niet goed kan luisteren, meen gehoord te hebben dat dit precies de principes waren die uw woordvoerster voor Groen hier is komen verdedigen. Wij gaan verder, wij hebben dat geconcretiseerd, wij hebben dat vastgelegd en wie denkt dat je op twee dagen tijd met een besluit of een ontwerp van decreet kunt komen, die maakt er een lachertje van. We gaan dat doordacht uitwerken, op een evenwichtige manier, we gaan dat doen volgens de principes die ik heb genoemd.

En als u vraagt naar de bescherming van het bos, weet u net zo goed als ik dat we nu exact in de situatie zitten van vóór 17 maart, waarbij de bescherming van het bos gebeurt door artikel 90bis van het Bosdecreet, het artikel 90bis, dat bestond en dat nog bestaat, en door artikel 4, 2, 1, van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening. Dit is al decennia het geval. Laat het nu niet uitschijnen alsof er plotseling een toestand is ontstaan met geen enkele regelgeving en met een grijze zone waarin geen regelgeving bestaat. Het is exact dezelfde regelgeving als voordien. Dat is wat het notariaat en de eigenaars vroegen. Zij vroegen dat er duidelijkheid zou komen. Wel, die is er. Er is bestaande regelgeving, en we gaan werk maken van een nieuwe regelgeving, die doordacht, evenwichtig en verstandig is, die beoogt te beschermen wat moet worden beschermd, en die tegelijkertijd respect opbrengt voor de rechten van de mensen. *(Applaus bij de N-VA en van Peter Van Rompuy)*

Hermes Sanctorum-Vandevoorde (Onafhankelijke): Minister-president, u beweert dat er niets is veranderd in vergelijking met de vorige jaren. Er is wel degelijk verandering, verandering ten kwade. Er heerst paniek in het bos. We weten dat de voorbije jaren de overgrote meerderheid van de aangevraagde ontbossingen werden goedgekeurd. Als vandaag iemand een ontbossingsvergunning aanvraagt, krijgt hij die vergunning negen kansen op tien. Wat denkt u nu dat de komende maanden zal gebeuren? De realiteit is dat er ons een kaalslag te wachten staat. Daar bent u of is de Vlaamse Regering verantwoordelijk voor. *(Applaus bij Groen en sp.a)*

De voorzitter: Mevrouw Peeters heeft het woord.

Lydia Peeters (Open Vld): Collega's, het schouwspel blijft hier, ondanks de oproep tot een sereen debat, toch maar duren.

Beste mensen, ik denk dat niemand hier feilloos is. Dit halfrond heeft in december 2015 bijna unaniem een aanpassing van het Bosdecreet goedgekeurd. Daarbij werd opdracht gegeven aan de Vlaamse Regering om een boskaart op te stellen, om onder een aantal voorwaarden het waardevolste bos te beschermen.

Beste vrienden, we kennen het vervolg. Sinds die kaarten in openbaar onderzoek zijn, sinds 16 mei, is het hek van de dam. We hoorden heel veel klachten van heel veel mensen die ongerust zijn. We hoorden terecht heel wat zorgen, bekommernissen en schrijnende verhalen.

Beste vrienden, namens mijn fractie kan ik zeggen dat ik tevreden was toen ik vrijdag plots hoorde dat de kaart de vuilnisbak in werd gezwierd. Toen ik daarnet

de minister-president de krijtlijnen heb horen toelichten van wat de voltallige Vlaamse Regering nu heeft beslist, kan ik opnieuw zeggen dat ik tevreden ben. Voor mijn fractie is datgene wat om is om, en is de toekomst veel belangrijker.

Mijnheer Sanctorum, u moet zich geen zorgen maken over een kaalkap, want ik denk dat u artikel 90 van het Bosdecreet heel goed kent.

Beste vrienden, ik zei al dat voor ons de toekomst belangrijker is. Ik denk dat dit verhaal een voorbode is van datgene wat ons in de toekomst nog te wachten staat. Maar ik ben opnieuw gelukkig dat vandaag iedereen rechtszekerheid en respect voor eigendom heeft, dat iedereen vandaag zegt dat dit zeer belangrijk is. Ik ben ook content dat vandaag iedereen zegt dat er een volwaardige compensatie moet komen. Wel, beste mensen, u weet allemaal dat wij bezig zijn met ons beleidsplan Ruimte Vlaanderen. We staan daar allemaal achter, we willen daar draagvlak voor creëren, maar we weten ook dat daarin diverse keren wordt vermeld dat het juridische aanbod moet worden geneutraliseerd, dat we moeten trachten om minder goed gelegen gebieden te herbestemmen, dat we mensen trachten te overtuigen, te stimuleren en te motiveren om naar beter gelegen gebieden te gaan om daar te werken, te wonen en te recreëren.

Wel, beste mensen, dat kan maar als er draagvlak is. En draagvlak kan er maar zijn als er een volwaardige compensatie is.

Een volwaardige compensatie en een draagvlak betekent dat er prikkels moeten zijn. De mensen moeten worden gestimuleerd en overtuigd om iets te doen. Ik herhaal dat het moet gaan om een volwaardige compensatie en niet om de compensatie die momenteel in het proces van het ruimtelijk uitvoeringsplan staat. Nu gaat het om 80 procent van een ooit aangekocht gebied. De garantie moet 100 procent van de venale waarde bedragen. Dat is voor mijn fractie belangrijk.

Ik wil nog even terugkomen op de krijtlijnen die de minister-president heeft aangekondigd. We zullen niet meer met versnipperde gebieden werken en we zullen nieuwe criteria gebruiken. Er zal, in samenspraak met de lokale besturen, een terreinverificatie komen. Het is voor ons tevens zeer belangrijk dat we niet langer gebruik zullen maken van artikel 90ter van het Bosdecreet. De oppositie heeft dit blijkbaar niet goed gehoord. Ik doe hier alleszins een oproep om gezamenlijk een initiatief te nemen om artikel 90ter van het Bosdecreet aan te passen. Dat artikel heeft immers geleid tot alles wat nu is gebeurd.

Ik kom nog even terug op de prikkels en de stimuli die we later ook voor het Beleidsplan Ruimte Vlaanderen nodig zullen hebben. Waarom zouden we de mensen niet stimuleren om bossen aan te planten zonder die aanplanting in de toekomst een bestemmingswijziging met zich te laten meebrengen? Mensen kunnen dan gedurende tien of vijftien jaar een bos op een bouwkavel aanbrengen zonder het risico te lopen dat die kavel onbebouwbaar wordt. Waarom zouden we dergelijke stimuli niet gebruiken? Op dat vlak kan ik gerust verwijzen naar wat minister Tommelein met betrekking tot energie doet. Indien we de mensen stimuleren, zullen we krijgen wat we beogen. We moeten daar allemaal voor gaan.

Mevrouw De Vroe heeft daarstraks al een ander voorbeeld aangehaald. We hebben nog heel wat bosgebied dat nog niet bebost is. Het gaat om 12.500 hectare. Ik ben blij vandaag te horen dat iedereen het er haast over eens is dat we ook hier werk van moeten maken. We moeten het momenteel onbeboste bosgebied bebossen.

Een betrouwbare overheid die verbindt, staat garant voor rechtszekerheid, draagvlak en volwaardige compensaties en vraagt hiervoor respect. Ik hoop dat we dat hier van iedereen mogen verwachten. Ik doe opnieuw een oproep. We moeten gezamenlijk een initiatief nemen om artikel 90ter zo snel mogelijk in het

Vlaams Parlement aan te passen. Dit moet ons in staat stellen te realiseren wat we beogen. Iedereen wil meer bos, maar dit moet op een ordentelijke en rechtszekere wijze tot stand worden gebracht.

Bruno Tobback (sp·a): Mevrouw Peeters, ik heb gewoon een informatieve vraag. U hebt heel de tijd opgeroepen u te helpen met een aanpassing van artikel 90ter. Kunt u misschien ook even vermelden hoe u dat artikel precies zou willen aanpassen?

Ik heb begrepen dat criteria als de biodiversiteit in uw interpretatie van bossen niet meer hoeven mee te tellen. Een bos dat er tien jaar staat, is op het vlak van de biodiversiteit niet veel waard. Dat is een kapsysteem. Dat is leuk om dennenbomen en populieren te kweken en om brandhout te maken, maar op het vlak van de biodiversiteit is het geen bos. Dat is nu net het belang van de bescherming van de bossen die er al staan en die er vaak al honderd jaar staan in plaats van in Vlaanderen een paar nieuwe populierenplantages tot stand te brengen. Dat is geen bos. Dat is waardige commerce, maar het is wel gewoon commerce. Op zich is daar niets op tegen, maar u moet dat hier niet verkopen als bossen.

U vraagt ons nu artikel 90ter op die basis aan te passen, zodat we de kwetsbare waardevolle bossen in Vlaanderen door een paar tijdelijke plantages zouden kunnen vervangen. U hebt veel te vertellen over de compensatie van eigenaars, maar u hebt blijkbaar niet veel te vertellen voer bossen, biodiversiteit en natuur. Dat is uw goed recht, maar u moet hier niet doen alsof. Indien u artikel 90ter wilt aanpassen en onze hulp wilt, wil ik daarover discussiëren. U moet dan wel vertellen hoe u het wilt aanpassen, want dat heb ik u op geen enkel moment horen zeggen.

Lydia Peeters (Open Vld): Dat wil ik graag doen, mijnheer Tobback. Ik dacht dat u het Bosdecreet beter kende, klaarblijkelijk niet.

Wat willen wij zeker aangepast zien aan artikel 90ter? Ten eerste, dat er niet onmiddellijk een moratorium komt. U weet zelf dat dat nu wel het geval is. Ik zie u al knikken, u bent het daar gelukkig met mij eens. Er komt niet meteen een moratorium, er zijn niet meteen rechtsgevolgen aan een kaart zonder dat de mensen inspraak hebben, zonder dat ze zelfs nog maar kennis hebben van die kaart. Ik denk – en ik zie u knikken – dat u het daarmee eens bent. *(Opmerkingen. Gelach)*

Bruno Tobback (sp·a): Mag ik even, vooraleer mijn bewegingen door mevrouw Peeters fout worden geïnterpreteerd, voorzitter?

Mevrouw Peeters, het is natuurlijk essentieel dat, wanneer u de intentie aanduidt om dat definitief te beschermen, u ervoor zorgt dat het ondertussen niet gekapt wordt. Dat is wat u nu hebt gedaan. Precies door de kaart op deze manier aan te kondigen en het moratorium op te heffen, hebt u een massa mensen gestimuleerd om die paar bomen die er toch nog stonden, snel te kappen om daar later geen problemen mee te krijgen. Ik sluit zelfs niet uit dat dit opzettelijk gebeurd is. Maar laten we die discussie niet voeren. Maar zonder een moratorium aankondigen dat we dit gaan doen, …Ik wil dat we dit gaan doen, en ik wil tegelijk een vergoeding garanderen en ernaast leggen.

U had dat beter zelf gedaan, want u pleit er wel voor maar u doet het niet, met deze meerderheid. Er lag geen euro en geen systeem klaar om de mensen te vergoeden. Als die vergoeding er is, is er geen enkel probleem met een moratorium, mevrouw Peeters. Het is het een of het andere. Ofwel nemen we beslissingen waarbij we mensen vergoeden, ofwel nemen we geen beslissingen en stimuleren we misbruik. Het is het een of het andere. In de twee gevallen voert u misschien beleid. Maar wat u nu voorstelt, heeft niets meer te maken met beleid, dat is gewoon freewheelen, dat gaat nergens toe leiden.

Lydia Peeters (Open Vld): Mijnheer Tobback, ik was nog niet klaar. Opnieuw moet ik herhalen dat ik dacht dat u artikel 90 van het Bosdecreet beter kende. U weet toch wel dat die bossen, ongeacht of er een kaart is vastgesteld of niet, al lang beschermd zijn. U kent het Bosdecreet niet, u vindt het ook niet nodig om te luisteren naar mijn repliek, maar alleszins, dat zijn voorstellen die wij hebben om het Bosdecreet te wijzigen: niet onmiddellijk rechtsgevolgen erin zonder inspraak, wel als men een bestemmingswijziging doorvoert, soortgelijk als ook onze ruimtelijke uitvoeringsplannen, maar ook daar hecht u niet veel belang aan.

Ik heb daarnet uw exposé gehoord over beslist beleid. Voor ons zijn RUP's wel van belang en wij willen dat wanneer men een ontwerp van kaarten vaststelt, een soortgelijke procedure wordt doorlopen als voor de RUP's, met inspraak en met een passende schadevergoeding. U zegt dat wij dat niet hebben ingeschreven. Wel, in artikel 90ter stond dat inderdaad niet, vandaar opnieuw een oproep om allemaal samen werk te maken van een aanpassing van het Bosdecreet zodat we de krijtlijnen die de Vlaamse Regering al heeft uitgewerkt, zo snel mogelijk kunnen uitvoeren.

Elisabeth Meuleman (Groen): Mevrouw Peeters, mijn mond valt open van verbazing. Het standpunt van Open Vld is dus heel duidelijk. Alle waardevolle, kwetsbare, zonevreemde bossen worden bij dezen vogelvrij verklaard. *(Opmerkingen van Lydia Peeters. Opmerkingen)*

Dat is zeer duidelijk. U schuift alle fouten die er zijn gemaakt, door naar de steden en gemeenten. U schuift de verantwoordelijkheid opnieuw door naar de steden en gemeenten. De Vlaamse Regering trekt het zich niet meer aan. Bij de totstandkoming van de boskaart was het de bedoeling dat de Vlaamse Regering zou beslissen. Zitten daar fouten in? Ja, er zitten fouten in. De Vlaamse Regering kan nog altijd kapvergunningen afleveren. Maar het was wel de bedoeling dat de meest waardevolle kwetsbare bossen zouden worden beschermd.

Zelfs dat, zegt Open Vld, dat willen wij niet meer doen. De Vlaamse Regering moet zich daar niets van aantrekken, alle bossen zijn opnieuw vogelvrij. Wel, mevrouw Peeters, dat is een heel mooi principe. Op onze hulp zult u niet moeten rekenen om dat artikel in die zin aan te passen.

Lydia Peeters (Open Vld): Mevrouw Meuleman, voor iemand van de Groenfractie! Ik had zeker verwacht dat u het Bosdecreet zou kennen. Maar u doet nu opnieuw alsof die bossen vogelvrij zijn, alsof die nu massaal gekapt kunnen worden. U weet dat geen enkele boom kan worden gekapt zonder stedenbouwkundige vergunning en voor heel wat gevallen niet zonder een ontheffing door de minister. Ik hoop dat u dat weet. Stop alstublieft met te zeggen dat al die bomen zonder meer gekapt kunnen worden. U weet beter, dus u moet dergelijke onzin niet komen verkondigen. *(Applaus bij Open Vld)*

Hermes Sanctorum-Vandevoorde (Onafhankelijke): Mevrouw Peeters, het is heel vreemd dat u hierbij verwijst naar het bestaande Bosdecreet. Want daar staat inderdaad een ontbossingsverbod in, behalve als het bijvoorbeeld gaat over woongebied en industriegebied. Dan kan er een vergunning worden aangevraagd. En zoals ik daarnet zei: in negen gevallen van de tien worden die vergunningen ook toegekend. Dat is natuurlijk de hele reden dat we die waardevolle bossen willen beschermen. Ze zijn vandaag niet beschermd. U maakt dus eigenlijk een kringredenering. *(Opmerkingen van Lydia Peeters)*

U maakt echt een kringredenering. En ik denk dat de eigenlijke agenda is dat u die zonevreemde bossen helemaal niet wilt beschermen. Maar misschien moet u dat dan gewoon toegeven.

Lydia Peeters (Open Vld): Mijnheer Sanctorum, ook daar heb ik een heel duidelijk antwoord op. Ik ben al blij dat u tenminste toegeeft dat u inderdaad niet

zomaar kunt overgaan tot kaalkap. En inderdaad, in industriegebied en woongebied hebt u een stedenbouwkundige vergunning nodig. En u krijgt die vergunning voor het perceel dat u wilt bebouwen. Dat betekent dat, als u een perceel hebt van 10 are, u niet die 10 are volledig zult kappen, maar wel daar waar u een gebouw wenst. En tegelijk – en, collega's, dat weten jullie ook allemaal – is er in een compensatie voorzien. En als men meer dan 3 hectare zou kappen, is er sowieso een verplichte compensatie in natura, dus elders bossen bijplanten. In het andere geval is er een financiële compensatie die wordt gestort in het Boscompensatiefonds, waarmee dan opnieuw bossen kunnen worden aangeplant.

U weet dat, mijnheer Sanctorum. Ik weet dat u dat weet. Dus stop met hier telkens opnieuw fabeltjes te vertellen en mist te spuien. *(Applaus bij de meerderheid)*

De voorzitter: De heer Sanctorum heeft het woord.

Hermes Sanctorum-Vandevoorde (Onafhankelijke): Minister-president, over de persoonlijke relaties in uw Vlaamse Regering zal ik het niet hebben. Jullie zijn volwassen en hebben heel wat politieke bagage. Ik ga ervan uit dat jullie politiek kunnen overeenkomen en dat jullie ruzies kunnen bijleggen. Daarover zal ik het dus niet hebben. Ik wil het over het dossier zelf hebben.

Collega's, in december 2015, ondertussen anderhalf jaar geleden, werd een decreet goedgekeurd dat waardevolle, maar ook ruimtelijk bedreigde bossen, mevrouw Peeters, ruimtelijk bedreigde bossen, zou beschermen.

Collega's, dat was een pact tussen meerderheid en oppositie, in een heel andere sfeer dan vandaag. Er was eensgezindheid: die ruimtelijk bedreigde bossen moesten worden beschermd.

En collega's, ik verdedig die beslissing nog altijd. Het was een heel goede beslissing, het was een goed decreet. Minister, u hebt daar openlijk afstand van genomen. Maar het was een heel goede basis om verder te werken.

Maar toen was de regering aan zet. En laat ons eerlijk zijn: toen is het flink, flink misgelopen. Er zijn het voorbije anderhalf jaar kapitale fouten gemaakt, die onze bossen inderdaad onherstelbaar dreigen te beschadigen. Dit is dus geen politiek akkefietje waarover we als parlement tussen meerderheid en oppositie eens moeten debatteren, van gedachten wisselen. Dit is een dossier waar het Vlaamse beleidsniveau echt het verschil had kunnen maken. En tot mijn spijt is deze regering erin geslaagd om het bosdossier te mismeesteren.

Minister-president, de hallucinante communicatie van de voorbije dagen bevestigt die mismeestering. Ik haal er vijf frappante citaten uit. U zei in uw radio-interview maandagochtend: "Mensen die zelfs een bouwvergunning hebben, kwamen plots in een totale rechtsonzekerheid." Minister-president, u hebt die rechtsonzekerheid zelf gecreëerd. U hebt die zelf gecreëerd.

Want wat was de bedoeling? Alle vergunningen zijn rechtsgeldig tot 17 december 2015, want toen werd het decreet goedgekeurd. En daarom moest minister Schauvliege snel met een boskaart komen, zodat de rechtszekerheid kon worden gegarandeerd.

Wat is er gebeurd? Uw regering heeft anderhalf jaar getalmd met deze boskaart, waardoor nieuwe bouwvergunningen werden aangevraagd en goedgekeurd. En zo is het kwaad geschied, minister-president. U en uw regering zijn verantwoordelijk voor de rechtsonzekerheid.

Minister Schauvliege, op vrijdagavond zei u voor de camera het volgende: "Ik heb altijd gewaarschuwd dat dit niet goed in elkaar zat. Ik ben blij dat iedereen in de

Vlaamse Regering nu overtuigd is dat dit geen goede manier van werken is." Minister, mijn verstand kan er niet bij hoe u uw eigen beslissing kunt afkraken. Ik kan daar echt niet bij. U hebt bovendien in de commissie gezegd: "Deze kaart houdt steek en als het van mij afhangt, leg ik die voor aan de Vlaamse Regering." Als de minister van Natuur er niet in gelooft, hoe kunnen we dan al die ruimtelijk bedreigde bossen in Vlaanderen beschermen? Dat is mij een raadsel.

Minister-president, u zei: "Ik vind dat we naar andere criteria moeten gaan, oppervlaktecriteria." U hebt net het omgekeerde beslist met de aangepaste kaart. Want wat hebt u gedaan? U hebt de grote, waardevolle bossen geschrapt en u hebt er minder waardevolle snippers voor in de plaats gegeven. Dat is opnieuw uw verantwoordelijkheid. Het is absurd dat u nadien verwijst naar het feit dat die oppervlaktecriteria gerespecteerd zouden moeten worden. Dat is uw eigen verantwoordelijkheid. Het is een beslissing van de Vlaamse Regering, van niemand anders.

En tot slot – en daar zou het parlement heel zwaar aan moeten tillen, en het is hier verschillende keren opnieuw aangehaald – heeft mevrouw Schauvliege gezegd: "De kaart is gemaakt op basis van criteria die wettelijk zijn vastgelegd, en als daar geen oplossing voor komt, zal er ook geen nieuwe boskaart kunnen komen." Dat is gewoon flauwekul, minister. Waar haalt u het vandaan dat het parlement u zou verhinderen om een goede boskaart te maken? Dat is gewoon niet waar. De criteria zijn goed. U moet gewoon de politieke wil aan de dag leggen om een goede boskaart af te leveren. Dit is dus nefast voor onze bossen. En eerlijk: volgens mij komt die bescherming er niet meer, voor de zomer niet, dit jaar niet, misschien zelfs deze legislatuur niet. Minister-president, ik richt mij persoonlijk tot u. Ik hoop dat u erin slaagt om mijn ongelijk te bewijzen. *(Applaus bij sp.a en Groen)*

De voorzitter: De heer Vandaele heeft het woord.

Wilfried Vandaele (N-VA): Collega's, wie hoopte dat ik de minister vandaag met een kettingzaag te lijf zou gaan, vergist zich, met dank aan een kopje warme thee – rooibosthee.

Het stemt ons tevreden, voorzitter, dat de regering vasthoudt aan het engagement uit het regeerakkoord en dat het vele werk dat gedurende acht jaar voorbereiding in het dossier is geïnvesteerd, niet vergeefs is geweest. De minister-president gaf het overzicht van de verschillende stappen, met ook de filters die ons van 64.000 hectare, over 20.811 hectare, tot 12.500 hectare toplaag waardevol bos brachten. Het was een lang traject, tot collega Tinne Rombouts ons op 19 oktober 2015 voorstelde een nieuw artikel, artikel 90ter, in het Bosdecreet op te nemen. Komt het door haar charmes of die van de minister, maar in ieder geval keurde dit parlement het amendement op 17 december 2015 zonder tegenstemmen goed. Zonder tegenstemmen, het vandaag vermaledijde artikel 90ter.

Ik hoop dat deze vastberadenheid, meerderheid en oppositie, over de partijgrenzen heen, overeind blijft om de bescherming alsnog te realiseren. Voor welke methodiek we ook kiezen, collega's, een aantal ingrediënten zal steeds onmisbaar blijken. Of we nu beschermen via het Bosdecreet, op basis van een kaart, al dan niet gevolgd door ruimtelijke uitvoeringsplannen, wat het plan was, of meteen door het opmaken van ruimtelijke uitvoeringsplannen op Vlaams niveau, of nog een ander scenario, de basisvoorwaarden zijn, denk ik, altijd dezelfde.

De eerste voorwaarde is: beschikken over een zo correct mogelijke kaart, die een groot gewicht geeft aan kwaliteit van fauna en flora en nauwgezet rekening houdt met oppervlaktenormen. Er sluipen altijd fouten in een kaart. Elke kaart is een momentopname. We weten, collega's, hoe onverbiddelijk die sloebers van spechten, eekhoorns en allerlei vraatzuchtige boomkevers te werk kunnen gaan en

hele stukken bos in een mum van tijd van de kaart kunnen vegen, maar de foutenmarge op een kaart moet wel zo klein mogelijk zijn.

De tweede voorwaarde is een openbaar onderzoek met inspraak. Dat was nu in gang gezet, maar dat komt er ook als je bijvoorbeeld een ruimtelijk uitvoeringsplan zou opmaken. De derde voorwaarde is al door bijna iedereen gezegd: een degelijke schadevergoeding en compensatiemaatregelen. Die vergoeding was er nu ook, in tegenstelling tot wat er hier een paar keer is gezegd, maar voor ons mag die compensatie sneller en hoger. We pleiten er al langer voor, ook hier, op dit spreekgestoelte, om het systeem van planbaten en planschade te herwerken, en ook andere mechanismen in stelling te brengen, zoals grondenruil, verhandelbare bouwrechten, noem maar op.

Collega's, een gemakkelijke oefening wordt dat zeker niet. We benijden minister Schauvliege niet, die ons hiervoor op korte termijn een instrumentendecreet belooft. Dan kunnen we de mensen, denk ik, helemaal geruststellen als hun grond aan waarde verliest door een beslissing van de overheid. Dan moet er ook een behoorlijke vergoeding komen, zoals die er bijvoorbeeld ook is bij openbare werken. Dat is absoluut nodig als de regering en het parlement hun ambities willen waarmaken en de open ruimte maximaal willen vrijwaren. Dan gaat het immers niet langer om 3000 hectare harde bestemmingen in het bosverhaal vandaag die niet meer kunnen worden gerealiseerd, maar dan spreken we over een veelvoud daarvan.

Het is vermoeiend om te blijven herhalen dat bomen, die grillen van de natuur, onmisbaar zijn voor de menselijke gezondheid, voor het vasthouden van CO_2, voor de biodiversiteit. Naast de oude bossen moeten we ook nieuw bos aanplanten. We hebben een grote achterstand daarin, het is al gezegd, en het is goed dat de regering vandaag beklemtoont dat ook wat dat betreft een inhaalmanoeuvre op komst is.

Heeft de voorbije week het bosminnende parlementslid veel vreugde gebracht? Neen, ik denk het niet, maar we doen natuurlijk niet aan politiek om onszelf gelukkig te maken, wel voor het algemeen belang. Excuses dat ik die ietwat in onbruik geraakte term hier nog in de mond neem. De bescherming van de waardevolste bossen, uiteraard met zo veel mogelijk draagvlak, is te belangrijk om nu bij de pakken te blijven neerzitten. Ik ben dan ook blij dat de regering er ook zo over denkt. Zo begrijp ik het toch. Minister, we gaan u dan ook zeker steunen om de doorstart zo snel mogelijk op de sporen te zetten. *(Applaus bij de N-VA en CD&V en van Bart Somers)*

Björn Rzoska (Groen): Mijnheer Vandaele, ik heb gewacht tot het einde. Ik moet eerlijk zeggen dat ik wat te doen heb met u. U hebt hier immers weer heel wat principes opgelijst waarover we het eigenlijk allemaal eens zijn, maar eigenlijk bent u onvoorstelbaar naïef. U hebt uw collega van Open Vld gehoord. U zegt dat die criteria van belang zijn. Zij wil af van die criteria. Ik besef dat het voor u zeer hard ontwaken en van uw wolk vallen is, maar wat de afgelopen dagen is gebeurd, is eigenlijk nefast voor hetgeen wij willen en wat ook u wilt. Ik vind dat u naïef bent, want ik heb daarnet een verdeelde Vlaamse Regering gehoord. Wat vrijdag is gebeurd, is dat die boskaart is ingetrokken. Die komt niet terug. Men heeft geplooid en men gaat plooien voor de lobbyisten om hier niet mee door te gaan. Ik heb dus eigenlijk met u te doen. U positioneert zich eigenlijk als een groene N-VA'er. Vandaag zijn de maskers afgevallen. U vertelt een mooi verhaal, maar als puntje bij paaltje komt, kiest deze Vlaamse Regering voor een heel andere lijn, de lijn van de lobbyisten en de betonboeren. Zeer jammer, maar ik vrees dat het niet meer voor uw tijd zal zijn. *(Applaus bij Groen)*

Wilfried Vandaele (N-VA): Collega Rzoska, ik word bijna ontroerd door uw woorden. Ik denk dat we hier toch ook een aantal andere dingen hebben

gehoord, die belangrijk blijven. Ik heb van de minister-president toch gehoord dat de engagementen van het regeerakkoord van 2014, waarin eigenlijk wordt gesteld dat we die conceptnota van 31 januari 2014 gaan uitvoeren, overeind blijven. Ik hoor de grote principes, waarover we het kamerbreed of toch zo goed als kamerbreed eens waren, ook in het kader van het BRV, van onze fameuze klimaatresolutie enzovoort, toch niet onderuithalen.

Ik denk dat nu moet worden gekeken hoe de regering dit op de sporen zal zetten. Dat men daar niet op één dag uitgeraakt, vind ik begrijpelijk. Maar het is nu zaak om, aan de hand van de principes, en eventueel met een nieuwe methodiek, voort te werken. U kent de voorgeschiedenis: in dit verhaal hebben al verschillende methodes op tafel gelegen. Ik herinner mij de studie van Grontmij van juni 2012, waarin een hele reeks van mogelijkheden werden opgesomd, gaande van de verwerving van de terreinen door de overheid, wat uiteraard de duurste methode is, tot een generieke bescherming, wat de goedkoopste oplossing was, en alles wat daartussen zat. Heel dat instrumentarium kennen we. Ik wil de regering nu wat tijd geven om daar nog eens naar te kijken, en misschien komt daar een andere optie uit, die tot een even goed of zelfs tot een beter resultaat kan leiden.

Björn Rzoska (Groen): Mijnheer Vandaele, ik heb met u te doen: het moet hard ontwaken zijn voor u. Ik heb daarnet een Vlaamse Regering gehoord die het, bij monde van de minister-president, heeft over een nieuw plan van aanpak met een volledig nieuwe procedure, maar die dat absoluut niet concreet kan maken. Als u dat koppelt aan de verklaringen van een aantal van uw collega's van deze namiddag, vrees ik dat het voor u jammer genoeg een sprookje zal blijven.

Bruno Tobback (sp·a): Mijnheer Vandaele, ik sluit mij aan bij de sympathiebetuiging van de heer Rzoska en bij zijn nauwelijks verholen medelijden met u. Ik bewonder de manier waarop u het blijft verkopen, maar ik heb de minister-president effectief horen aankondigen dat hij iets volledig nieuws zal doen, maar hij kan niet zeggen wat, laat staan hoe. Ik betwijfel ook dat hij dat namens de Vlaamse Regering kan. Ik heb uw coalitiegenote Peeters horen zeggen dat het mag zijn wat het wil, als het maar niet gebaseerd is op een bescherming zuiver op natuurwaarde en zonder te kijken naar de bestemmingen op het gewestplan, die zouden moeten gewijzigd worden, en waardoor we nu al weten dat dit niet zal gebeuren.

Zelf kunt u niets op tafel leggen als garantieregeling voor de vergoeding van eigenaars. Als u dat kon, was er niets dat u tegenhield om daarvoor als meerderheid in Vlaanderen de voorbije drie jaar een beter systeem uit te werken. Ik kan enkel vaststellen dat dit er nog altijd niet is. De enige die het misschien nog kan bijsturen, is de heer Ceyssens, maar daar durf ik mijn geld niet op inzetten. De enige slotsom van dit hele debat is dat u met lege handen staat en dat er geen bescherming is. Voor ieder zonevreemd bos in Vlaanderen kan op dit ogenblik een kapvergunning worden aangevraagd en er zijn bijzonder weinig gronden om die te weigeren, zeker in die gemeenten die er liever een paar villa's op zien staan omdat die geld opbrengen. Zoals mevrouw Peeters zegt: als er een stukje wordt gekapt, zijn er meteen twee bossen. Dat is de situatie vandaag. Dat is waar het beleid van deze regering toe geleid heeft. U profileert zich als een groene flamingant die de bescherming van de Vlaamse omgeving in het hart draagt. Maar het resultaat is nul. Je zou je afvragen waarom je de grootste partij wil zijn als het is om enkel principes te verkondigen en er niets van waar te maken *(Applaus bij sp.a en Groen)*.

Wilfried Vandaele (N-VA): Mijnheer Tobback, u hebt nogmaals herhaald dat die bossen vogelvrij zijn en zonder veel omhaal gekapt zullen worden. Ik kan allen maar herhalen wat hier ook al gezegd is, namelijk dat met de procedures

die vandaag gelden en de regelgeving die er vandaag is, die bossen blijven bestaan, zoals ze er waren voor we aan dit hele verhaal begonnen. Dat betekent dat er in landbouwgebied een ontheffing nodig is door de minister, die dat delegeert aan het hoofd van de administratie van het ANB. Voor andere terreinen, namelijk in industrie- en woonzones is er een vergunning van de gemeente nodig. We zeggen altijd – en dat is ook een mantra van deze regering – dat we vertrouwen hebben in de lokale besturen. We willen de gemeenten verantwoordelijkheid en vertrouwen geven. Dit is dan ook een dossier waar ze kunnen bewijzen, als ze die bossen willen houden, dat ze dat inderdaad ook moeten doen. *(Opmerkingen van de Bruno Tobback en Bart Van Malderen)*

U zegt dat het een maat voor niets is geweest, maar de rit is nog niet gereden. We hebben nog een tijdje te gaan met deze regering. Ik heb ook niemand horen zeggen dat die passage uit het regeerakkoord wordt geschrapt. Volgens mij staat de bescherming van de waardevolste bossen nog altijd in het regeerakkoord. Ik verwijs naar de conceptnota van 31 januari 2014 en ik zou nog niet meteen de boeken dichtgooien, maar laten we samen kijken hoever we hiermee kunnen geraken.

Bruno Tobback (sp·a): Mijnheer Vandaele, ik begrijp dat u uw best doet en misschien probeert uzelf iets wijs te maken. Alle sympathie daarvoor, maar u moet toch een klein beetje binnen de perken blijven. Wat u nu zegt, is: 'De gemeentebesturen moeten het maar oplossen.' Dat betekent dat de gemeentebesturen mogen kiezen om een vergunning te weigeren, en als ze dat echt definitief willen doen, zullen zij het initiatief moeten nemen voor een bestemmingswijziging en zullen zij moeten opdraaien voor de kosten van het beleid dat u zegt te willen nastreven en waarbij u het vertikt om met de Vlaamse Regering ook maar 1 euro in een garantie- en schadevergoedingsregeling te steken, want die is er nog altijd niet. Het is niet voor niets dat ik daarop aandring. Wat u met deze regering doet op deze manier is uw handen ervan afhouden en zeggen: 'Trek uw plan.'

In landbouwgebied zal de ontheffing automatisch gebeuren door de administratie. In de andere gebieden zullen de ontheffingen automatisch gebeuren door de gemeenten, die niet de middelen hebben om ze te weigeren en niet de middelen hebben om de gewestplanwijzigingen door te voeren. Dat is waarom ze vandaag vogelvrij zijn. Dat weet u goed genoeg, want u kent het dossier even goed als ik, misschien zelfs beter. U weet dus ook dat het precies daarom is dat er een aparte regeling moest komen voor zonevreemde bossen, namelijk omdat er anders geen enkele garantie is. Waarom denkt u in godsnaam dat er in Vlaanderen jaar na jaar bos blijft verdwijnen, als het niet wegens die reden is? Daarom had u de verantwoordelijkheid om deze kaart te maken, en om die goed te maken en garanties te bieden. Daarom is het zo treurig dat u in die verantwoordelijkheid bent tekortgeschoten, u met heel deze Vlaamse Regering.

Wilfried Vandaele (N-VA): Collega, als ik zeg dat de gemeenten nu weer de verantwoordelijkheid hebben voor die bossen, althans als het om industrie- en woonzones gaat, bedoel ik dat de gemeenten inderdaad nu de brug zullen moeten maken, wat mij betreft naar een nieuwe regeling die er heel snel komt. Ik geloof inderdaad wel in die doorstart. Ik zeg niet: 'De gemeenten moeten het nu maar oplossen en we hebben van Vlaamse kant geen regelgeving meer nodig.' Dat zeg ik natuurlijk niet. Ik zeg dat we hier opnieuw werk van moeten maken om dat opnieuw op de sporen te zetten, zij het misschien via een ander pad.

U blijft herhalen dat er vandaag geen regeling bestaat voor schade. Dat is niet zo, dat weet u ook. De regeling is niet perfect, maar er is een planschaderegeling. De regeling zoals die op tafel lag in de lopende procedure – collega, dat weet u zeer goed – is dat mensen van wie het terrein uiteindelijk, na het openbaar onderzoek en na de definitieve vaststelling van de kaart – waarschijnlijk zouden heel veel percelen eruit gevallen zijn – er nog op bleef staan, een ontheffing konden vragen aan

de Vlaamse Regering. Als die ontheffing niet werd toegekend, dan moest de Vlaamse Regering een ruimtelijk uitvoeringsplan maken en dan was er inderdaad planschade. Was die regeling perfect? Neen. Mag de planschade omhoog? Ja. Daar hebben wij al heel vaak voor gepleit, trouwens wat mij betreft graag in samenhang met de planbaten. Maar zeggen dat er niets was en dat het een afpakken was van de gronden van de mensen, dat is natuurlijk ook niet zo. Wel was de procedure vrij langgerekt en traag en duurde het een paar jaar voor alles helemaal in de plooi lag.

Hermes Sanctorum-Vandevoorde (Onafhankelijke): Mijnheer Vandaele, niemand twijfelt aan uw oprechte strijd in dezen. Maar ik moet u wel deze vraag stellen. Het enige dat vandaag concreet is opgedoken vanuit de meerderheid inzake de bescherming van bossen, is dat Open Vld geen moratorium wenst. Dat is het enige concrete. Ik zou graag van de N-VA willen weten hoe zij staan tegenover een moratorium. Steunen zij Open Vld? En collega Ceyssens, ik zou straks graag die vraag ook willen stellen aan CD&V: hoe staan zij tegenover een moratorium?

Wilfried Vandaele (N-VA): Collega Sanctorum, het is geen geheim dat we dat moratorium in de regeling zoals die er lag, verwelkomden. Voor ons was dat een goede zaak om pas op de plaats te maken en te zorgen dat er intussen niet te veel onheil geschiedde. Als je naar de situatie nu kijkt, dan vallen we terug op de regeling zoals die was voor dit traject. Dat moratorium is er dan op dit ogenblik niet, denk ik. *(Opmerkingen van Hermes Sanctorum-Vandevoorde)*

Lydia Peeters (Open Vld): Voorzitter, ik wil even repliceren op wat de heer Sanctorum zegt, namelijk dat de Open Vld-fractie enkel dat moratorium geschrapt zou willen zien. Dat klopt niet, mijnheer Sanctorum. Nogmaals, voor alle duidelijkheid, ik verwijs naar de hoorzitting van maart 2017. U was daar toen wel aanwezig. Toen heb ik al gevraagd om artikel 90ter van het Bosdecreet te schrappen, want het werkt niet.

Waarom werkt het niet? Omdat er geen inspraak is, omdat er geen volwaardige compensatie is. Dat is iets waar Open Vld altijd op heeft gehamerd. Ik ben blij dat vandaag alle neuzen in dezelfde richting staan en dat iedereen een pleidooi houdt voor rechtszekerheid, voor een volwaardige compensatie, niet een compensatie zoals we die kennen in het kader van een ruimtelijk uitvoeringsplan, maar wel een 100 procent compensatie. Dat staat nu niet in het Bosdecreet, maar wij willen dat er wel in. Nogmaals, mijnheer Sanctorum, voor alle duidelijkheid, en ik hoop dat u het nu begrepen hebt.

Bruno Tobback (sp·a): Ik heb begrepen van mevrouw Peeters dat ze absoluut geen moratorium wil. Dat is haar goed recht, ondanks het feit dat het regeerakkoord en het artikel 90ter er effectief in voorzien. Ik heb van de heer Vandaele nog altijd niet gehoord wat hij nu precies wil. De feiten kennen we allemaal, mijnheer Vandaele. Het heeft geen nut om die nog een keer op te sommen. U weet dat er vandaag geen is. De vraag is of de N-VA nog altijd achter het principe staat dat kwetsbare bossen, die vandaag niet beschermd zijn, moet beschermen in afwachting van een definitieve regeling met schadevergoeding. Met inspraak, mevrouw Peeters. U bent heel de tijd les aan het geven over wie de decreten niet goed heeft gelezen. Misschien moet u ze zelf eens lezen, want artikel 90ter voorziet ook in een openbaar onderzoek bij die kaart. Bij mijn weten lopen inspraak en openbaar onderzoek nogal gelijk. Een openbaar onderzoek is inspraak, geeft aan een eigenaar het recht om zijn opmerkingen te maken, geeft een eigenaar het recht om daarin tussen te komen, en geeft zelfs het recht om achteraf naar de rechtbank te stappen. Veel meer inspraak kan men niet hebben.

Mijnheer Vandaele, ik wil nog een punt rechtzetten. U zegt dat er vandaag een vergoedingsregeling is. Dat klopt, maar ook dat blijft u maar herhalen. Ik ga toch nog eens wijzen op het grote probleem dat ermee is. De planschaderegeling valt

vandaag ten laste van diegene die de gewestplanwijziging initieert, de uitvoeringsplanwijziging initieert. In de huidige regeling waarin de Vlaamse Regering tekortschiet in het zelf maken van een kaart en in het zelf maken van initiatieven, schuift u de verantwoordelijkheid en de kosten ervan door naar de lokale besturen waarvan u goed weet dat ze de middelen niet hebben om dit in uw plaats te doen. Als de Vlaamse Regering niet in staat is en bereid is om dat te doen en het doorschuift, waarom hebben we dan in godsnaam nog een Vlaamse Regering nodig? Schaf ze af als ze toch geen verantwoordelijkheid neemt.

Wilfried Vandaele (N-VA): Mijnheer Tobback, in de regeling zoals ze er lag, zou de planschade inderdaad ten laste geweest zijn van de Vlaamse overheid, want het was de Vlaamse Regering die de initiatieven moest nemen als de ontheffing niet werd toegekend. Die regeling is nu even in de koelkast gestopt. Daar zijn we het over eens. Dat hebben we hier vandaag al gehoord. Ik begrijp dat het de intentie van deze regering is om een doorstart te maken. Dat heb ik toch begrepen vandaag. Een doorstart maken. Ik kan mij voorstellen dat men dan misschien opnieuw tot een regeling komt – en u bent zo bezorgd dat die planschade bij de lokale besturen komt te liggen – waar de planschade toch weer ten laste van de Vlaamse overheid komt. Ik denk dat het toch voorbarig zou zijn om hier vandaag uitspraken te doen en nodeloos in elkaars haren te vliegen terwijl we eigenlijk beter allemaal samen zouden moeten nagaan hoe we hieruit geraken. *(Applaus bij de N-VA)*

De voorzitter: De heer Ceyssens heeft het woord.

Lode Ceyssens (CD&V): Voorzitter, collega's, het meeste gras is al voor mijn voeten weggemaaid, maar ik ga toch proberen om nog enkele elementen in te brengen in het debat.

Ik moet zeggen dat ik de afgelopen week geen lobbyisten hebt gehoord. Wie ik vooral gehoord heb, waren ongeruste burgers. Wat me daar vooral van bijgebleven is, is het verhaal van een hoogzwangere vrouw die mij wenend opbelde en mij vertelde dat ze pas een bouwgrond hadden gekocht en die niet meer wist van welk hout pijlen te maken.

Ik heb die vrouw de volledige procedure uitgelegd: dat ze het best een bezwaarschrift zou indienen; als dat niet in aanmerking zou worden genomen, ze aan de Vlaamse Regering een ontheffing moet vragen; als dat niet zou gebeuren, dat ze Vlaanderen dan twee jaar de tijd moet geven om een ruimtelijk uitvoeringsplan te maken, om nadien planschadevergoeding te vragen. Ik herinner me vooral dat ze me dan huilend vroeg hoe oud haar kindje dan al wel zal zijn.

Ik denk dat we allemaal, over de partijgrenzen heen, onze bossen willen beschermen. Op dat punt moeten we niet proberen om elkaar te overtroeven. De vraag is hoe we dat moeten doen zonder mensen hun droom op een woning te ontnemen, hoe we de bouw van een woning die bijna al in de steigers staat niet verhinderen. Hoe realiseren we bosbescherming zonder massaal te raken aan het eigendomsrecht van mensen en bedrijven?

Rond de eeuwwisseling groeide in Limburg het idee om een nationaal park te bouwen. Het zou het eerste van Vlaanderen worden. Er rees verzet. Gelukkig is dat park er niet dankzij een pennentrek gekomen. Gelukkig waren er enkele jonge leeuwen die stelden dat we de natuur sexy moeten maken. Ze zijn erin geslaagd om dat park uit te bouwen tot een troef voor Vlaanderen. Het initiatief kreeg navolging. Ondernemers geraakten overtuigd van de toeristische meerwaarde. Mensen geraakten overtuigd van wat dat biedt aan kansen op vrijetijdsbeleving en onthaasting. Het heeft mensen met extra vrijetijd aangespoord om parkranger te worden. Kortom, er is een draagvlak gevonden voor een initiatief waartegen eerst verzet was gerezen. Het bewijst dat draagvlak nodig is om

natuur en bos duurzaam te beschermen. De afgelopen dagen hebben aangetoond dat de forcing voeren zonder een draagvlak nefast is, want het werkt averechts.

Nu de redelijkheid is teruggekeerd, denk ik dat we opnieuw aan de slag moeten. Aan artikel 90ter moet worden gewerkt. Een nieuwe boskaart op basis van de huidige criteria heeft geen zin. Het enige resterende perceeltje in een voorts volledige gerealiseerde verkaveling ten koste van alles willen beschermen doet ons het doel voorbijschieten. De criteria voor de bescherming van waardevol zonevreemd bos moeten we toetsen aan de praktijk. In het verleden heb ik al opgeroepen om een beroep te doen op de mensen van het Agentschap voor Natuur en Bos, maar zeker en vast ook onze lokale besturen kunnen een rol spelen.

De planschadevergoeding in het kader van het Instrumentendecreet moeten we bekijken. Als een bos dermate waardevol is dat het moet worden beschermd, dan moet niet de eigenaar daarvoor het gelag betalen. Hij moet dan op een correcte en snelle manier worden vergoed. Vlaanderen moet daarvoor de nodige middelen opzijzetten.

Ik blijf het denkspoor van de gewestelijke ruimtelijke uitvoeringsplannen als een mogelijke oplossing naar voren schuiven. Ik ben me er bewust van dat dit meer tijd zal vergen, maar die procedure bevat ingebouwde veiligheden die we tot vandaag hebben ontbeerd. Een GRUP wordt van onderaf opgebouwd. Deskundige adviezen kunnen in de procedure worden gebundeld; ze staan toe om een juiste inschatting te maken van de reële kost van de planschade. Een openbaar onderzoek laat elke belanghebbende toe om zijn rechten te doen gelden. Eens afgerond biedt het RUP algemene rechtszekerheid.

Tot dan blijven de bossen beschermd, volgens de vigerende regels. Inspraak en draagvlak: check. Zorgvuldigheid: check. Juridische zekerheid: check. Bosbescherming: dubbelcheck. En waarom ook niet verder durven te kijken? Voor het eerst is er een minister die werk durft te maken van zeer waardevolle bossen. Waarom niet durven te overwegen om de verdeelsleutels van het Gemeentefonds aan te passen, zodat lokale besturen die actief meehelpen aan het behoud van deze bossen een bonus krijgen?

Collega's, onze bossen beschermen zal een werk van lange adem zijn en de nodige politieke moed vragen, niet het soort moed dat mooie voorpaginabeelden oplevert en dan in elkaar zakt zodra blijkt dat een gebrek aan oordeelkundig beleid onmogelijk gemaakt is. Het vraagt het soort moed dat ook overeind blijft wanneer de gevolgen van het beleid een gezicht krijgen. Aan dat soort moed heeft Vlaanderen iets, aan dat soort moed hebben onze bossen iets, zodat onze burgers niet nodeloos ongerust worden gemaakt. Dat heet verstandig groen. *(Applaus bij CD&V)*

Joris Vandenbroucke (sp·a): Mijnheer Ceyssens, ik heb een concrete vraag voor u. Het is altijd te appreciëren wanneer er concrete ideeën op tafel worden gelegd. Ik heb u ervoor horen pleiten om de verdeelsleutels van het Gemeentefonds aan te passen. Dat is een heel concreet idee, maar ik heb de minister-president daar niets over horen zeggen. Mijn vraag is heel eenvoudig: is dat een voorstel dat CD&V op de regeringstafel zal leggen?

Lode Ceyssens (CD&V): Mijnheer Vandenbroucke, de voorbije week heeft aangetoond dat we niet holderdebolder te werk mogen gaan. Na vorige week denk ik dat het zeer onverstandig zou zijn om nu snel rond de tafel te gaan zitten en een doorstart te maken. Ik heb hier duidelijk gepleit voor gezond verstand en ik denk dat alle mogelijke oplossingen naast elkaar moeten worden gelegd om vooral tot een draagvlak te komen met voor ons twee uitgangspunten: bescherming van het bos en bescherming van de rechten van onze burgers. *(Applaus bij CD&V)*

Joris Vandenbroucke (sp·a): Mijn gezond verstand zegt dat als de minister van Leefmilieu nu al acht jaar op die stoel zit, het misschien eens tijd wordt om een concrete oplossing op tafel te leggen die toch wel langer overleeft dan een paar weken. U zegt dat u niet holderdebolder wilt werken maar u hebt wel een idee gelanceerd, u hebt net gezegd dat u voorstander bent van de aanpassing van de verdeelsleutels van het Gemeentefonds, u wilt dat opnemen in de compleet nieuwe procedure die de minister-president heeft aangekondigd. Mijn vraag is: gaat CD&V een aanpassing van de verdeelsleutels van het Gemeentefonds op tafel leggen, ja of neen?

Lode Ceyssens (CD&V): Mijnheer Vandenbroucke, ik heb gezegd dat we een draagvlak moeten creëren voor natuur en bos. Als er gemeentebesturen zijn die daarin willen meestappen, dan moeten we dat stimuleren. Ik heb trouwens al meermaals gepleit voor een aanpassing van het Gemeentefonds voor de buitengebieden waar u het allemaal over hebt en die de open ruimte bewaren voor Vlaanderen. Dat die daar meer voor beloond worden, daar hebben wij absoluut geen probleem mee. Ik denk dat dit een optie is waar we eens goed over moeten nadenken.

De voorzitter: De heer Rzoska heeft het woord.

Björn Rzoska (Groen): Mijnheer Ceyssens, u legt eigenlijk het GRUP voor bossen op tafel en u maakt het probleem bijzonder duidelijk en zeer helder. Deze Vlaamse Regering is onverdeeld naar het parlement gekomen, ik heb hier drie verschillende verhalen gehoord. Ik heb een minister-president gehoord die het heeft over een volledig nieuwe procedure maar dat niet concreet kan maken. CD&V heeft het over het GRUP. Met andere woorden: dat is niet verstandig groen, u wilt het dossier opnieuw op de zeer, zeer lange baan schuiven. U hebt hier met zijn drieën tijd genoeg gehad om de verhalen op elkaar af te stemmen. Vrijdag is de chaos ontstaan. Ik had gedacht dat we hier een eendrachtige Vlaamse Regering zouden zien, maar die is er niet. Er is een groot probleem in deze meerderheid. Ik hoop dat de heer Vandaele goed naar u heeft geluisterd. Er is een groot probleem binnen deze Vlaamse meerderheid, er is geen overeenstemming en ik voorspel u dat dit dossier op de zeer lange baan wordt geschoven. Iedereen heeft hier verloren.

U bewijst mijn punt. De minister-president heeft het over een volledig nieuwe procedure, maar hij wil ze niet concreet op tafel leggen. Er is geen akkoord.

Lode Ceyssens (CD&V): Ik denk dat u het verslag erop moet nalezen, mijnheer Rzoska. Ik heb het GRUP duidelijk genoemd als een mogelijke oplossing, ik heb niet gezegd dat dit de zaligmakende oplossing is. Wanneer ik voor mezelf een aantal zaken op een rijtje zet, is het gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan een heel degelijk instrument voor een afbakening. Aangezien alle adviezen worden ingewonnen, aangezien er een duidelijk openbaar onderzoek wordt geformuleerd, denk ik dat het GRUP een goed instrument is waarbij onmiddellijk de mogelijke planschande in kaart wordt gebracht zodat men onmiddellijk de financiële consequenties van een initiatief kan inschatten en daar de nodige middelen tegenover kan plaatsen.

Björn Rzoska (Groen): Ik kijk met zeer veel genoegen uit naar de boskaart die aan de basis zal liggen van uw GRUP, want er zal een boskaart onder moeten liggen om hem te maken. Met andere woorden, mijnheer Ceyssens, deze meerderheid is naar het parlement gekomen zonder enig akkoord. Ze wordt fundamenteel aangetast in haar geloofwaardigheid.

Lode Ceyssens (CD&V): Ik bewonder uw pogingen om ons uit elkaar te spelen, mijnheer Rzoska. *(Gelach. Opmerkingen)*

Waar uw grootste bekommernis het politieke luik is, is mijn grootste bekommernis het beschermen van enerzijds de bossen en van anderzijds de rechten van

onze burgers. Ik heb de minister-president duidelijk de krijtlijnen horen uitleggen, ik heb hem geen ruimtelijk uitvoeringsplan horen uitsluiten binnen die procedure. Ik denk dat die zaken rustig allemaal op tafel kunnen worden gelegd en worden besproken. Ik stel vast dat u veel liever en veel sneller zou willen komen tot nog een boskaart zoals we die net hebben gehad.

De voorzitter: Mevrouw Pira heeft het woord.

Ingrid Pira (Groen): Mijnheer Ceyssens, als u zo gemakkelijk spreekt over een bestemmingswijziging door een RUP, dan wil ik de parallel trekken met de signaalgebieden. De Vlaamse Regering heeft in 2013 135 signaalgebieden aangeduid, om te bekijken of daar nog kan worden gebouwd of niet. Wel, voor welgeteld 3 van die signaalgebieden is er momenteel een bestemmingswijziging. We zijn nu 2017. Als u veel inzet op een bestemmingswijziging en op een RUP, waar gaan we dan eindigen als het zo traag gaat als met de signaalgebieden? Niet voor het einde van deze legislatuur!

Minister Schauvliege, elke spreker heeft hier verwezen naar een gewijzigde planschade-planbatenregeling, naar het Instrumentendecreet. Als we in het algemeen spreken over het Beleidsplan Ruimte Vlaanderen, gaat het er altijd over dat eerst dat Instrumentendecreet er moet zijn. Ik begrijp hieruit dat we vooraleer we met een nieuwe boskaart komen, eerst dat Instrumentendecreet er moet zijn, met alle regelingen rond planschade-planbaten. Minister, wanneer is dat Instrumentendecreet klaar? Dan hebben we een aanduiding of eventueel het hele boskaartengedoe nog voor het einde van de legislatuur aan bod zal komen.

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: Voorzitter, ik kan niet direct reageren. Het was mijn bedoeling om dat straks te doen. Maar, mevrouw Pira, ik antwoord heel concreet op uw vraag. Het voorstel van Instrumentendecreet ligt op de tafel. Het ligt momenteel ter bespreking. U weet dat dat een van de belangrijke zaken is die wij ook flankerend samen met het Beleidsplan Ruimte Vlaanderen willen ontwikkelen. Daarnet heeft de minister-president gezegd dat wij willen werken aan een betere vergoeding, zodanig dat er een betere compensatie is voor mensen die geraakt worden. Uiteraard zullen wij dat verder uitwerken.

De voorzitter: De heer Sanctorum heeft het woord.

Hermes Sanctorum-Vandevoorde (Onafhankelijke): Mijnheer Ceyssens, ik heb aandachtig geluisterd, om concrete zaken te horen. Op het einde werd het inderdaad wat concreter. Begrijp ik u nu goed? U stelt voor dat er een boskaart wordt opgesteld met de waardevolste bossen, dat er dan een ruimtelijk uitvoeringsplan wordt opgesteld, dat er dus een planningsinitiatief wordt genomen, en dat intussen die gebieden niet bebouwd mogen worden? Begrijp ik dat zo goed?

Lode Ceyssens (CD&V): Ik denk dat u dan de procedure van het RUP eens moet bekijken. Ik heb dat helemaal niet gezegd. Ik heb inderdaad gezegd dat je voor een goed gedragen bosplan begint met een RUP, maar dat je van onderaf begint, waar je adviezen inwint en waar je de lokale besturen bij betrekt, waar je naar een voorlopige aanvaarding gaat, waar je in een openbaar onderzoek de burgers betrekt, en waar je daarna inderdaad definitief de kwetsbaarste waardevolle bossen vastlegt.

Hermes Sanctorum-Vandevoorde (Onafhankelijke): Dus is er geen moratorium?

Lode Ceyssens (CD&V): Er is vandaag vooral duidelijkheid. U wilt daar van alles insinueren. Ik hoor de heer Tobback daarnet zelfs zeggen dat in landbouwgebied het ANB vlot de ontheffing zal geven voor bosgebieden. Mijnheer Tobback, u moet

mij eens de dossiers bezorgen van waar het ANB ontheffing heeft gegeven op het verbod op ontbossing in landbouwgebied. Ik weet – en dan denk ik dat ik namens 308 gemeenten spreek – dat als er iemand naar een gemeentebestuur gaat om een ontheffing op het verbod op ontbossing te vragen, dat de ambtenaar hem zal uitleggen dat dat een loodzware procedure is.

Bruno Tobback (sp·a): Mijnheer Ceyssens, dat neemt niet weg dat het keer op keer gebeurt, iedere dag opnieuw. Hoe moeilijk de procedure ook moge zijn, uiteindelijk wordt 90 procent van de aanvragen goedgekeurd. U hoeft niet te proberen hier rookgordijnen op te trekken. Iedereen kent de cijfers. We zitten hier niet in een kleutertuin. U moet niet doen alsof we niet weten waarover het gaat. De grote meerderheid van de aanvragen, ongeveer 92 procent, wordt toegekend. Ik zwijg dan nog over de bijzondere uitzonderingen die de minister kan toekennen. Ook van die aanvragen wordt meer dan 90 procent positief beantwoord. Wie in Vlaanderen een bos wil kappen dat nu niet in bosgebied is gelegen, kan dat gewoon kappen. Dat is echt niet zo moeilijk.

De vraag over de timing en het moratorium is niet zonder relevantie. Aan het huidig tempo zal de Vlaamse Regering eigenlijk niets meer doen. Dat is wat u zegt. Wat de minister-president ook moge dromen of verklaren, de Vlaamse Regering zal de gewestplanwijziging nooit nog tijdens deze legislatuur rondkrijgen. Minister Schauvliege en de minister-president zullen, met andere woorden, geen resultaat neerleggen.

Mijnheer Ceyssens, u doet dit bewust, in de volle wetenschap dat ondertussen rustig kan worden gekapt. U bent niet bezig met het planten van bomen. U hoeft mij niet te geloven. U moet enkel de rapporten van het Rekenhof lezen. U kent die rapporten, want u doet dit bewust. Het is uw goed recht niet geïnteresseerd te zijn, maar dan zou u ook op die manier aan de Vlamingen moeten vertellen dat u liever huizen, appartementen en banen ziet dan dat u ook maar een vierkante meter bos beschermt. Dat is wat u met dit beleid doet. Met de voorliggende timing zal de Vlaamse Regering met betrekking tot het bosbeleid in elk geval niets realiseren. Om die reden heb ik de minister-president de vraag gesteld.

Mijnheer Ceyssens, u hebt daarnet gezegd dat de oppositie niet moet proberen de meerderheid uit elkaar te spelen. De minister-president heeft eerst het tapijt onder de voeten van de minister van Leefmilieu getrokken en is twee dagen later met lege handen en de broek op de enkels naar het Vlaams Parlement gekomen. We moeten vaststellen dat twee van de drie regeringspartijen volledig het tegenovergestelde vertellen. Het is niet de oppositie die de meerderheid uit elkaar moet spelen. Dan doen de meerderheidspartijen met veel brio zelf. Dit is geen ploeg, maar een circus. Wat het leefmilieu en het bosbeleid betreft, zal het resultaat tijdens deze legislatuur jammer genoeg nul zijn. *(Applaus bij sp.a en Groen)*

Lode Ceyssens (CD&V): Mijnheer Tobback, volgens mij heb ik niets verklaard dat niet binnen de door de minister-president geschetste krijtlijnen kan passen. Wat de cijfers betreft, speelt u natuurlijk een zeer handig spelletje. U weet dat de ontheffingsprocedure enkel wordt aangevat indien er een kans op slagen is. Dat is meestal het geval in woongebied, waar mensen een perceeltje hebben dat momenteel in een bos is gelegen. De ontheffing geldt enkel om een woning te bouwen. De rest van het bos moet bewaard blijven. U vindt dat die mensen daar niet mogen bouwen. Wij vinden duidelijk dat die mensen wel mogen bouwen. De landbouwer vraagt de ontheffing in het landbouwgebied niet aan. Hij weet immers op voorhand dat hij daar veel tijd in zal steken en dat het resultaat nul zal zijn. We moeten de aanvragen voor landbouwgebied eens bekijken. Dat zullen er de afgelopen jaren zeer weinig zijn geweest. *(Applaus van Tinne Rombouts)*

De voorzitter: Mevrouw Meuleman heeft het woord.

Elisabeth Meuleman (Groen): Mijnheer Ceyssens, u weet dat uw eigen minister het denkspoor over het GRUP al in 2015 heeft verkend. Dat denkspoor is afgevoerd omdat het niet haalbaar is. Het zou eindeloos lang duren en geen garantie op voldoende bescherming bieden. De verantwoordelijkheid zou immers naar de steden en de gemeenten worden doorgeschoven.

Ik vraag me tevens af waarop dat GRUP zou worden gebaseerd. De boskaart is immers deze week in de papierversnipperaar beland. U moet een vertrekpunt hebben. Het GRUP vormt een denkspoor dat absoluut niet haalbaar is. Ik vraag me af waarom u daar vandaag nog mee durft afkomen.

Lode Ceyssens (CD&V): Een gewestelijk GRUP is wel haalbaar. Ik heb niet over gemeentelijke RUP's gesproken. Ik heb de bal niet bij de gemeenten gelegd. Ik heb enkel over gewestelijke ruimtelijke uitvoeringsplannen gesproken. Misschien dachten we vroeger dat deze procedure sneller zou zijn. Ik denk dat we nu allemaal weten dat het met deze procedure niet sneller gaat en dat er veel onzekerheid is gezaaid. We gaan voor de bescherming van bossen, maar ook voor rechtszekerheid. Een GRUP duurt misschien wat langer, maar biedt wel rechtszekerheid. *(Applaus bij CD&V en Open Vld)*

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: Voorzitter, er is deze namiddag al veel gezegd. Ik zal proberen niet te veel te herhalen. Ik wil echter beginnen met een belangrijk feit dat ik nog eens nadrukkelijk wil herhalen zodat iedereen het goed zou begrijpen. In het Vlaams regeerakkoord staat dat we de meest waardevolle zonevreemde bossen zullen beschermen. Ik kan garanderen dat het de ambitie van de Vlaamse Regering blijft dit nog tijdens deze legislatuur effectief tot een goed einde te brengen.

De Vlaamse Regering heeft de moed gehad om als eerste Vlaamse Regering stappen vooruit te zetten in de bescherming van deze zonevreemde bossen. Toen werd vastgesteld dat er ongewenste effecten waren van deze werkwijze, heeft deze regering de moed gehad om de beslissing te nemen om de boskaart in te trekken. We hebben dat maandag gedaan, we hebben beslist om de beslissing van de Vlaamse Regering om de ontwerpkaart vast te leggen, terug in te trekken. We hebben het openbaar onderzoek stopgezet en we hebben direct alle lokale besturen verwittigd. We hebben hen direct aangeschreven en uitgelegd wat de procedure is en wat er beslist werd door de Vlaamse Regering.

Wil dat zeggen dat alles naar af is en dat we geen verdere stappen zullen zetten? Neen. We zijn direct als Vlaamse Regering samengekomen en hebben een verdere aanpak afgesproken. Dat is daarnet al door de minister-president meegedeeld, maar ik zal de krijtlijnen van die aanpak nog even met jullie delen.

Er zal dus een nieuwe procedure worden uitgewerkt waar maximale rechtszekerheid wordt ingebouwd. We zullen ons inderdaad niet meer richten op de kleine versnipperde percelen, we gaan een minimumoppervlakte invoeren waarbij we een onderscheid zullen maken tussen geïsoleerde percelen, en rekening zullen houden met aaneengesloten bosgebieden.

Welke criteria zullen we hanteren? Het is daarnet heel uitdrukkelijk gezegd, en ik zal het nog eens herhalen, dat we ons zullen baseren op de biologische waarderingskaart. Dat is een kaart die bestaat en als instrument voorhanden is. We zullen zorgvuldig te werk gaan. Er is die kaart en er zal bijkomend terreinbezoek gebeuren. Elke kaart, elke momentopname kan natuurlijk snel worden achterhaald. Er zal ook inspraak zijn, en consultatie van de lokale besturen. Met beide bevindingen zal rekening worden gehouden.

Het is ook de bedoeling om het huidige artikel 90ter van het Bosdecreet bij te spijkeren. We zijn overeengekomen dat er werk zal worden gemaakt van een correctere vergoedingsregeling. Het klopt, collega's, dat we volop bezig zijn met een ontwerp van Instrumentendecreet als flankerend gegeven naast het Beleidsplan Ruimte Vlaanderen. Er zitten tal van belangrijke instrumenten in die ook kunnen zorgen voor een flankerend beleid om de open ruimte, natuur en bossen beter te beschermen. Dat ontwerp van decreet ligt op tafel en wordt volop besproken.

Het blijft onze ambitie om de zonevreemde bossen in deze legislatuur verder aan te pakken. Dat is niet het enige dat we tot nu toe deden of doen. Er is al heel veel gebeurd op het gebied van bosbeleid. Ik wil het nog eens herhalen, collega's, dat we de bosbewonersbijdrage hebben opgetrokken, en er is een verplichte compensatie in natura bij een ontbossing van meer dan 3 hectare. We hebben het Boscompensatiefonds opengetrokken, het staat nu open voor iedereen, dat is een soort democratisering van het bosbeleid. We willen iedereen oproepen om te bebossen. Die subsidies zijn voorhanden voor iedereen: verenigingen, lokale besturen, particulieren. Ik kan het niet genoeg herhalen dat die voorhanden zijn. We hopen dat er veel beroep op wordt gedaan.

We hebben de recente overeenkomst die we hebben afgesloten met de regionale landschappen en bosgroepen. Ik hoor iedereen hier terecht pleiten voor een lokaal draagvlak. Men moet initiatieven kunnen nemen op het vlak van bos- en natuurbeleid dat lokaal heel sterk gedragen wordt. Dat is juist de reden waarom wij een akkoord hebben afgesloten met de regionale landschappen en bosgroepen om lokaal gedragen nieuwe bebossingsprojecten op de tafel te krijgen. De budgetten zijn er. De opdracht is daartoe gegeven.

Heel recent heb ik samen met minister Tommelein die fiscale instrumenten aan de Vlaamse Regering voorgelegd. Die zijn goedgekeurd. We stimuleren dat bos en natuur bij verkoop grotendeels of soms zelfs volledig fiscaal vrijgesteld zijn. Dat getuigt van het feit dat het deze Vlaamse Regering menens is met het natuur- en bosbeleid.

We willen ook werk maken van bestaande bosgebieden die ingekleurd zijn als bos maar niet altijd een bebossing dragen vandaag. We zullen zien hoe we mensen nog veel meer kunnen stimuleren en daartoe aanzetten.

Vandaag is men hier komen zeggen dat het natuur- en bosbeleid weinig om het lijf heeft. Ik wil nog eens heel uitdrukkelijk herhalen dat het budget van natuur en bos de voorbije jaren gestegen is van 72 miljoen euro naar 88 miljoen euro.

En doen alsof dat maar iets bijkomstigs is, maar waarvan geen werk wordt gemaakt, is de waarheid geweld aandoen. Het is deze Vlaamse Regering menens. We zullen er de komende maanden alles aan doen om daar verder werk van te maken. *(Applaus bij de meerderheid)*

De voorzitter: Vraagt nog iemand het woord? *(Neen)*

Wenst iemand tot besluit van dit actualiteitsdebat een motie of een motie van wantrouwen in te dienen?

– Sp.a, Groen en Hermes Sanctorum-Vandevoorde kondigen aan een motie te zullen indienen.

De motie moet uiterlijk om 17 uur zijn ingediend.

Het parlement zal zich daarover straks uitspreken.

Het debat is gesloten.

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

De voorzitter: Dames en heren, we schorsen de vergadering.

– De vergadering wordt geschorst om 16.25 uur.

– De vergadering wordt hervat om 16.46 uur.

ACTUELE VRAAG van Chris Janssens aan Sven Gatz, Vlaams minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel, over de verhoging van de middelen voor de etnisch-culturele organisaties in het sociaal-cultureel werk

De voorzitter: Minister Gatz is verontschuldigd, minister Tommelein zal in zijn plaats antwoorden.

De heer Janssens heeft het woord.

Chris Janssens (Vlaams Belang): Minister, u bent bevoegd voor alle organisaties waaraan subsidies worden gegeven door de Vlaamse overheid, dus kan ik u hierover gerust bevragen.

Want, minister, terwijl van heel Vlaanderen de voorbije jaren door uw regering zware besparingsinspanningen werden gevraagd, kondigde uw partijgenoot, minister van Cultuur Sven Gatz, vorige vrijdag inderdaad aan dat tien zogenaamd etnisch-culturele federaties, koepelorganisaties van migrantenverenigingen, de komende jaren aanzienlijk meer subsidies zullen krijgen. U zult dus dieper in uw buidel moeten tasten om 800.000 euro extra te vinden om aan deze verenigingen te geven.

Nochtans worden ze al behoorlijk gefinancierd. Ik heb eens het rekensommetje gemaakt. Op dit moment – dus vóór de subsidieverhoging – ontvingen ze al 3,25 miljoen euro per jaar. Met het nieuwe subsidiebedrag erbij zal dat meer dan 4 miljoen euro zijn. Minister, ik vind dat bizar, op een moment dat er van de Vlamingen wordt gevraagd om te besparen, dat ons onderwijs kreunt onder de besparingen, dat mensen hun rusthuisfactuur niet meer kunnen betalen enzovoort.

Ik vind het nog meer bizar als je kijkt wie er allemaal in de prijzen valt. Zo is er de Vereniging voor Ontwikkeling & Emancipatie van Moslims, die nochtans bekendstaat vanwege de strijd pro hoofddoek. Verder zijn er de Federatie van Marokkaanse Verenigingen, de organisatie die onder meer oprichter is van een Marokkaanse school in Borgerhout, en de Unie van Turkse Verenigingen, een organisatie die dit weekend nog pleitte voor het maffe idee dat de politie Turkse trouwstoeten zou moeten begeleiden.

Minister, ik stel me ernstige vragen bij de opportuniteit van deze subsidies. Het is ook vreemd dat dergelijke organisaties, die zich op basis van etnisch-culturele of religieuze overtuiging organiseren, gefinancierd worden. U financiert wat mij betreft daarmee de segregatie in plaats van de integratie.

Minister, probeert u mij eens te overtuigen waarom u deze subsidieverhoging voor de migrantenverenigingen zinvol vindt?

De voorzitter: Minister Tommelein heeft het woord.

Minister Bart Tommelein: Mijnheer Janssens, de vraag naar bijkomende ondersteuning van de etnisch-culturele federaties werd herhaaldelijk en op verschillende fora gesteld, samen met de stemmen uit de politieke wereld, het onderwijsveld en het sociaal-economische middenveld. Maar ook de belangenbehartiger Federatie van Organisaties voor Volksontwikkelingswerk (FOV) ondersteunde consequent deze vraag.

Eind vorig jaar kondigde de minister in de commissie reeds de financiële versterking van de etnisch-culturele organisaties aan. Dat was een duidelijke keuze, een duidelijke politieke keuze voor diversiteit. De etnisch-culturele federaties zijn erkend én gesubsidieerd als sociaal-culturele verenigingen op basis van het decreet betreffende het sociaal-cultureel volwassenenwerk van 4 april 2003.

Deze huidige tien betrokken federaties voldoen aan alle erkenningscriteria en subsidievoorwaarden voor de werksoort verenigingen. De basis waarop hun subsidie-enveloppe werd bepaald, is het aantal afdelingen in 2008 of 2009.

Deze verenigingen worden overbevraagd door verschillende maatschappelijke actoren en door andere beleidsdomeinen, zoals Onderwijs, Werk, Wonen en Welzijn.

De vluchtelingencrisis stelde recent de noodzaak des te scherper, daar heel wat intermediaire organisaties uit die andere beleidsdomeinen extra op de expertise van deze groep verenigingen hebben geappelleerd. Net omdat de etnisch-culturele federaties een belangrijke rol spelen op het vlak van geïntegreerd samenleven in diversiteit en gezien de onmiskenbare nood aan mankracht en werkingsmiddelen, is het zeer belangrijk deze verenigingen een extra impuls te geven en hen ook te wapenen voor de toekomst.

Chris Janssens (Vlaams Belang): Minister, u hebt natuurlijk het antwoord voorgelezen dat u door het kabinet van minister Gatz is aangeleverd. Ik neem u dat uiteraard niet kwalijk, maar ik deel het enthousiasme dat op het kabinet-Gatz leeft vanwege de diversiteit en het extra subsidiëren van dergelijke migrantenverenigingen uiteraard niet. Je moet gewoon maar eens kijken naar de website van een aantal van deze ontvangers van subsidies om te weten dat daarmee de integratie helemaal niet gediend wordt. Wel integendeel, net de niet-integratie wordt vaak gesubsidieerd.

Ik geef nog een voorbeeld. De vereniging voor de ontwikkeling en emancipatie van moslims zat samen met de vzw Vrije Keuze, die trouwens geleid wordt door een Antwerps PVDA-gemeenteraadslid, achter de hetze tegen de juf van kleuterschool De Blokkendoos in Antwerpen. Onder diezelfde vereniging ressorteert ook de islamitische vrouwenbekeerlingenorganisatie Al Minara, die enkele jaren geleden nog in opspraak kwam. Wat heeft dat allemaal te maken met integratie, minister?

Collega's van de meerderheid, als u met deze subsidiëring doorgaat, doe dan eens een audit naar de finaliteit van die subsidies. Wat heeft dit in hemelsnaam nog met integratie te maken?

De voorzitter: Mevrouw Idrissi heeft het woord.

Yamila Idrissi (sp·a): Voorzitter, wat ik bizar vind, is dat er afbreuk wordt gedaan aan het commissiewerk van vorige donderdag. Dit onderwerp is vorige donderdag tijdens de commissiebespreking Cultuur over de begrotingsaanpassing door verschillende politieke partijen behandeld. Ik ben een beetje verbaasd dat we hier vandaag hetzelfde debat opnieuw willen doen. Wat ik bizar vind, is dat de partij die vandaag op het spreekgestoelte staat, er vorige donderdag niet was om opmerkingen te maken. En dus zal ik daar nu inhoudelijk niet op ingaan, omdat we vorige donderdag dat debat hebben gehad. Maar ik vind het wel bijzonder jammer dat dit debat hier vandaag opnieuw wordt gevoerd en dat er zo afbreuk wordt gedaan aan het goede commissiewerk door de verschillende collega's in dit parlement.

De voorzitter: De heer Caron heeft het woord.

Bart Caron (Groen): Ik sluit me aan bij collega Idrissi. Ik was donderdag in het buitenland met een commissie. Wilt u dus, minister, aan uw collega Gatz het volgende overmaken: ik wil, geheel tegen mijn aard in, de minister gelukwensen

met deze beslissing. Er is een levensgrote nood voor die etnisch-culturele federaties om wat extra middelen te hebben. Het zijn de sociaal-culturele organisaties die in Vlaanderen veruit het sterkst gegroeid zijn in de voorbije vijftien jaar. Net zoals de vrouwenbeweging, de arbeidersbeweging in het interbellum, emancipeert de etnisch-culturele wereld zich eerst in eigen kring en later samen met anderen. En dat er wel eens afwijkende standpunten zijn, mijnheer Janssens, zal wel zo zijn.

Wens mijnheer Gatz geluk daarmee, minister. Ik steun hem van harte. Ik zeg het: het is geheel tegen mijn aard, maar dit keer is het er recht op. Dank u wel.

Minister Bart Tommelein: Ik kan uiteraard niet weten dat die discussie al gevoerd is in de commissie. Het is ook niet mijn collega Gatz die beslist of er hier een vraag over wordt gesteld of niet. Ik ga me dus buiten die discussie houden.

Ik herhaal wat de heer Gatz mij vraagt hier te komen antwoorden. Aangezien het donderdag blijkbaar al aan bod is gekomen in de commissie, mijnheer Janssens, had u dat inderdaad al kunnen vragen in de commissie.

Chris Janssens (Vlaams Belang): Ik ben blij dat de collega van sp.a zelf zegt dat ze er inhoudelijk niet op is ingegaan, waarschijnlijk bij gebrek aan betere argumenten dan eventuele aanwezigheid. *(Applaus bij het Vlaams Belang)*

Minister, ik vind het ongehoord dat op een moment dat van Vlamingen en van het Vlaamse verenigingsleven besparingsinspanningen worden gevraagd, er een smak extra middelen wordt gegeven aan migrantenorganisaties, organisaties die als voornaamste doel hebben dat hun leden vasthouden aan hun eigen taal, hun eigen cultuur, aan de godsdienst van het land van herkomst en dergelijke meer.

Door die organisaties te subsidiëren, financiert de Vlaamse Regering dus in feite in de eerste plaats de segregatie. Wat dat betreft, vind ik het stilzwijgen bij de collega's van de N-VA ook veelzeggend, want ik denk dat er bij hun achterban zeer weinigen fan zullen zijn van het altijd meer subsidiëren van migrantenorganisaties. We hebben trouwens gezien – herinner u het Turkse referendum – dat Turken die in Vlaanderen geboren zijn, Turken van de derde of de vierde generatie, zich in de eerste plaats nog altijd Turk voelen. Dát is het resultaat van het beleid van deze en voorgaande regeringen, die vinden dat er steeds meer subsidies naar migrantenorganisaties moeten gaan. *(Applaus bij het Vlaams Belang)*

De voorzitter: Wat deze vraag betreft, er blijkt na bijkomend onderzoek dat die vorige week inderdaad is besproken in de commissie naar aanleiding van de begrotingsbespreking, maar u begrijpt ook dat wij tussen 10 en 11 uur 's morgens niet altijd alle informatie kunnen binnenkrijgen. Eigenlijk had die vraag niet mogen worden doorgelaten, maar we hadden die informatie niet en we wisten dat dus niet, en we zijn ook maar mensen van vlees en bloed.

De actuele vraag is afgehandeld.

ACTUELE VRAAG van Karin Brouwers aan Sven Gatz, Vlaams minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel, over het uitvoeringsbesluit bij de gereglementeerde boekenprijs en de rechtsgeldigheid van de lopende contracten van lokale bibliotheken

De voorzitter: Het antwoord wordt gegeven door minister Tommelein.

Mevrouw Brouwers heeft het woord.

Karin Brouwers (CD&V): Voorzitter, mijn excuses, het is een veeleer technische vraag, maar gezien de dringendheid, de afwezigheid van minister Gatz en het feit

dat we de komende weken door een aantal verlofdagen en zo geen commissievergadering hebben, vonden we het toch nuttig om snel uitsluitsel te krijgen.

We hebben hier in december het ontwerp van decreet goedgekeurd over de gereglementeerde boekenprijs, zoals dat heet. De uitvoeringsbesluiten zijn nu op komst. Ze zijn al eens door de regering behandeld. Het is toch wel heel belangrijk dat dat allemaal op een goede manier gebeurt. Dit decreet dient in de eerste plaats om het boek niet zozeer als een zuiver economische product, maar als een cultuurproduct in de markt te zetten. De eerste zes maanden dat een boek bij ons in Vlaanderen op de markt zal komen, zal er dus een vaste prijs zijn. Er kunnen nog kortingen worden gegeven, onder andere aan bibliotheken, tot maximaal 20 procent.

Wat doet zich nu voor? Het uitvoeringsbesluit dat voorligt binnen de regering, heeft 1 juli 2017 als datum van inwerkingtreding. Dat is dus ongeveer over een maand. Bij de bibliotheken is er echter wat onrust ontstaan, omdat ze langlopende contracten hebben met uitgeverijen, met leveranciers van boeken, waarbij allicht meer korting wordt gegeven en ook andere zaken misschien niet in overeenstemming zijn met het uitvoeringsbesluit dat voorligt. Het punt is dat we niet in een overgangsbepaling hebben voorzien in het decreet, en dat er ook geen in dat voorliggende uitvoeringsbesluit zit.

Men is dus een beetje onrustig aan het worden, vooral bij onze lokale bibliotheken. Ik heb het advies van de Strategische Adviesraad voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media (SARC) hier bij me. Ik citeer: "De SARC vraagt met aandrang om op zeer korte termijn de juridische impact van het decreet op reeds afgesloten overeenkomsten te verduidelijken." De adviesraad wijst erop dat er op dit moment ook lopende aanbestedingen zijn, wat het nog wat moeilijker maakt. Men vervolgt: "Er is heel wat onduidelijkheid en ongerustheid omtrent de rechtsgeldigheid van reeds afgesloten overeenkomsten na de invoegetreding op 1 juli."

Minister, in welke oplossingen voorziet u om dit probleem te remediëren?

De voorzitter: Minister Tommelein heeft het woord.

Minister Bart Tommelein: Mevrouw Brouwers, ik dank u voor deze vraag, die ik namens mijn collega van Cultuur zal beantwoorden.

Het goedgekeurde voorontwerp van besluit impliceert daadwerkelijk dat het decreet inzake de gereglementeerde boekenprijs in werking treedt op 1 juli 2017. Bij verkoop aan een bibliotheek kan een korting op de gereglementeerde boekenprijs van ten hoogste 20 procent worden toegekend. Aangezien dat percentage op vraag van de bibliotheeksector van 15 naar 20 procent werd opgetrokken, is de problematiek dan ook genoegzaam bekend. Dat betekent dat ze moeten nagaan of hun op 1 juli 2017 lopende overheidsopdrachten voor de aankoop van boeken in overeenstemming zijn met de bepalingen van het decreet. Dat zal inderdaad geval per geval moeten worden onderzocht door de bibliotheken, samen met hun aankoopdienst of de juridische dienst van een gemeente of stad. Indien de bibliotheken een korting krijgen van 20 procent en de verstrekte gratis diensten binnen het toegelaten toepassingsgebied blijven, is er alvast geen probleem. Indien de lopende overheidsopdracht niet in overeenstemming is met het decreet, zal er volgens de rechtspraak van het Hof van Justitie daadwerkelijk een nieuwe plaatsing dienen te gebeuren indien de wijzigingen kenmerken vertonen die wezenlijk zijn.

Uit overleg met de VVBAD en enkele bibliothecarissen eind april, bleek dat het probleem dat hier aangehaald wordt veel minder groot is dan wordt gevreesd of beweerd, en de verwachting is dat het aantal lopende contracten dat door het lokaal schepencollege niet binnen een korte tijdspanne zal kunnen worden vernieuwd

of aangepast, zeer beperkt zal zijn. Aan de VVBAD werd gevraagd om die uitzonderingen op te sporen en in kaart te brengen en met de administratie te bekijken.

Karin Brouwers (CD&V): Het is goed dat daarover met de sector wordt overlegd en dat tenminste in kaart wordt gebracht over hoeveel contracten het gaat. De regering moet wel snel beslissen over die uitvoeringsbesluiten, alleen vrees ik dat er nog geen advies is van de Raad van State. De communicatie moet gebeuren naar alle bibliotheken, en dat moet de regering voor een stuk zelf doen. Dat kan via de sector, maar ik ben toch niet zo zeker of het allemaal wel goed komt. Het is niet evident dat colleges dan overhaast nog voor 1 juli nieuwe bestellingen moeten plaatsen.

Ik vraag me af hoe dit gaat aflopen en of de regering die datum van 1 juli niet met enkele maanden kan verschuiven. Het decreet maakt het mogelijk dat u als regering de datum bepaalt. Als de datum wordt opgeschoven, krijgen de gemeenten de kans om de nieuwe procedures die volgens het arrest van het Hof van Justitie zullen gelden, correct te volgen.

Minister Bart Tommelein: Ik treed niet graag in de plaats van andere collega's, maar ik zal uw vraag doorgeven aan minister Gatz.

De voorzitter: U geeft dat door aan minister Gatz, en u laat mevrouw Brouwers weten wat zijn antwoord is?

Karin Brouwers (CD&V): Ik dring inderdaad aan op een snelle communicatie hieromtrent omdat we nog maar een maand de tijd hebben. Daarom vraag ik ook een verlenging van de termijn.

Minister Bart Tommelein: U mag erop rekenen dat u daar spoedig een antwoord op zult krijgen.

De voorzitter: De actuele vraag is afgehandeld.

ACTUELE VRAAG van Koen Daniëls aan Hilde Crevits, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, over de doorgeslagen flexibilisering van het hoger onderwijs, met lange studietijden en hoge uitgaven maar zonder garantie op een diploma

De voorzitter: De heer Daniëls heeft het woord.

Koen Daniëls (N-VA): Het is een ideale dag om vragen te stellen over het hoger onderwijs: de blok is begonnen en studenten willen zo goed mogelijke resultaten neerzetten. Namens onze fractie heb ik deze bezorgdheid al een aantal keren geuit.

Het thema staat ook in het regeerakkoord, maar ook de Universiteit Gent, bij monde van professor Martin Valcke, en de Thomas More Hogeschool luiden nu de alarmbel omdat studenten beginnen en proberen, maar vaak blijven proberen zonder resultaat. De flexibilisering zorgt ervoor dat er slachtoffers vallen doordat studenten kunnen blijven proberen.

De ouders zijn daarvan het slachtoffer. Hebt u al eens geprobeerd aan een student te vragen hoever hij zit in zijn hogere opleiding? Het antwoord daarop is een verhaal van verworven credits en uitgestelde opgenomen studiepunten en teruggekregen leerkrediet. Wie begrijpt daar nog iets van?

Ook de belastingbetaler is daarvan het slachtoffer: het zijn middelen die gebruikt worden, maar die niet renderen, want er komt geen diploma. Het derde slachtoffer is de student zelf: hij blijft proberen maar na drie, vier of vijf jaar eindigt hij zonder diploma. Het is niet evident om dan terug in een zevende jaar

van het secundair onderwijs in te stromen. Tot slot is ook de docent hier slachtoffer van, want hij moet het maar georganiseerd krijgen voor al die verschillende studenten met een aangepast traject. In Onderwijsdecreet XXVI hebben we al een maatregel ingeschreven voor de instellingen zelf. Nu luiden ze zelf de alarmbel, en ik denk dat dit niet voldoende is.

Minister, welke verdere stappen kunnen er gezet worden na Onderwijsdecreet (OD) XXVI om die doorgeslagen flexibilisering en die problemen zo snel mogelijk aan te pakken?

De voorzitter: Minister Crevits heeft het woord.

Minister Hilde Crevits: Dank u wel, collega, voor deze vraag. Als ik op communiefeesten aan studenten vraag 'waar zit je?', dan zeggen ze: 'in Gent', 'in Antwerpen', 'in Leuven'. Dat is wat nog collega's meemaken. *(Gelach)*

Alle gekheid op een stokje: het is inderdaad mooi weer vandaag. Laat me misschien starten met enkele positieve zaken. U kent die ook. Als je wereldwijd gaat kijken naar het tempo waarin jongeren een diploma halen, dan zijn we bijna wereldkampioen. Wij hebben een zeer snelle looptijd om diploma's hoger onderwijs te krijgen. In die zin scoren we helemaal niet slecht.

Er is lang geleden beslist om af te wijken van de standaardtrajecten en om een systeem uit te werken dat flexibiliteit geeft en jongeren toelaat op een rustiger of op een sneller tempo te gaan. Bij de eerstejaarsstudenten is het niet zo slecht, collega Daniëls. We zien dat daar gemiddeld 56 studiepunten werden opgenomen. Het aantal is een beetje gedaald naar 50 studiepunten. Je ziet dat de generatiestudenten die starten, relatief veel studiepunten opnemen. Het probleem zit in de verdere jaren. Dat is wat mij betreft zeker iets waar we aan moeten werken. Het zou te maken kunnen hebben met het feit dat men wat voorzichtiger wordt in de jaren nadien.

We hebben, zoals u terecht zegt, al maatregelen genomen. Voor mij is het niet oké dat hogeronderwijsinstellingen aan de alarmbel trekken, zeker niet als ik nog niet gezien heb dat ze zelf alle maatregelen nemen die ze kunnen nemen. U weet dat wij al in extra's hebben voorzien. Je kunt na het eerste jaar al ingrijpen. Je kunt perfect zeggen dat men maar bepaalde vakken kan volgen als men al geslaagd is voor andere. Je kunt studievoortgangsbeslissingen nemen. Wij hebben gezegd dat wie een bepaald aantal punten niet haalt, niet meer wordt toegelaten. Universiteiten en hogescholen hebben dat ook al beslist, bijvoorbeeld Leuven. Wij hebben ook al de databank opengezet zodat studenten niet meer kunnen shoppen van de ene naar de andere universiteit om toch nog te kunnen starten op volle kracht. Ik zou ook wel eens willen horen, onder andere van Gent en van Thomas More, of ze voluit gebruikmaken van de instrumenten die ze hebben, ja of neen.

Waar we wel aan willen werken, zoals u weet, en waarvoor ik wacht op een advies van de Vlaamse Onderwijsraad (Vlor), is de herziening van het leerkrediet en de in- en outputfinanciering die daaraan hangt. De Vlor heeft een maand extra tijd gevraagd om zijn advies aan mij te bezorgen, omdat het een heel technische kwestie is. Zodra dat advies bij mij is, zal ik kijken op welke manier wij gepast kunnen ingrijpen.

Koen Daniëls (N-VA): Dank u wel, minister. Ik stel me ook de vraag wanneer dat advies komt. *(Opmerkingen van minister Hilde Crevits)*

Dat lijkt me toch niet onbelangrijk te zijn. Afspraken maken is blijkbaar niet genoeg, want als ik vaststel dat instellingen twijfelen om dat te doen – ik vraag ernaar – dan komen we natuurlijk wel bij de financiering terecht. Als je aan studenten zegt te stoppen en hen gaat heroriënteren, en ergens anders doet men dat niet, dan begint de slag om de student. Aangezien het inderdaad een

gesloten pot is, krijg je een heen en weer sleuren van de student, en wie wil er dan de sympathieke of de minder sympathieke zijn?

Minister, daarom denk ik dat we op drie vlakken moeten werken: op het leerkrediet, dat zijn de studiepunten die de student kan inzetten; financiële incentives geven aan instellingen die effectief heroriënteren; instellingen opnieuw rond de tafel zetten om aan de standaardtrajecten te werken om op die manier die onorganiseerbaarheid van flexibele individuele trajecten effectief te kunnen stopzetten. Dit staat uiteraard los van studenten met functiebeperkingen, want dat is een andere groep, waar het hier duidelijk niet om gaat.

De voorzitter: De heer De Potter heeft het woord.

Jenne De Potter (CD&V): Voorzitter, ik wil toch nog even de positieve punten en de voordelen van het systeem van flexibilisering onderstrepen. Ik vind dat daar in de kritiek soms toch wel wat licht over wordt gegaan, zeker voor studenten van een bepaalde doelgroep die iets meer de tijd kunnen nemen of hun eigen tempo bepalen om hun diploma te halen. We hebben ook de cijfers gehoord: het aantal studenten stijgt, het aantal diploma's stijgt, het studierendement stijgt. We moeten dus niet alleen focussen op die negatieve punten, maar ook wel eens de positieve punten van de flexibiliteit onderstrepen.

Dat er een bijsturing nodig was, dat spreekt voor zich, maar de minister heeft al een aantal maatregelen genomen, onder andere op het vlak van de studievoortgang en van de juiste oriëntering, wat toch ook zeer belangrijk is. Nu ligt er inderdaad nog een uitdaging te wachten, namelijk een mogelijke bijsturing van het leerkrediet. Daarvoor wachten we best het advies van de Vlor af en kijken we naar wat hun voorstellen zijn om daaraan tegemoet te komen. Ik had ook de vraag wanneer dat advies zou komen, maar ik heb begrepen dat de Vlor nog een beetje uitstel heeft gevraagd. Zodra dat advies binnen is, kunnen we mogelijk nog een aantal bijsturingen doen.

De voorzitter: De heer De Ro heeft het woord.

Jo De Ro (Open Vld): Collega's, in dit dossier is het niet denkbeeldig dat mensen onmiddellijk gaan grijpen naar allerlei verboden of allerlei reglementeringen om het studenten moeilijker te maken. We vinden het heel positief dat de minister benadrukt dat we, wereldwijd en internationaal vergeleken, op het vlak van de termijn die jongeren nodig hebben om een diploma hoger onderwijs te behalen, bij de besten van de klas zijn. Om het traject nog te verbeteren, gelooft onze fractie in een nog betere studiebegeleiding en oriëntatie. Minister, ziet u op dat terrein positieve evoluties in Vlaanderen? Zijn er dingen in beweging aan het komen of gekomen?

De voorzitter: Mevrouw Soens heeft het woord.

Tine Soens (sp·a): Collega's, een van de maatregelen die wordt toegepast om te veel flexibilisering aan te pakken, is de 30 procentmaatregel, waarbij studenten die minder dan 30 procent van hun studiepunten halen, zich niet meer mogen inschrijven in dezelfde opleiding. Ik lees in het rapport van de cel Diversiteit van de KU Leuven het volgende: "Gegeven het feit dat studenten uit kansengroepen om diverse redenen gemiddeld een langere studieduur kennen vooraleer ze een diploma behalen, verdient het aanbeveling om voorzichtig om te springen met deze maatregel. We bevelen aan de cijfers grondig te analyseren en voldoende garanties in te bouwen zodat studenten uit kansengroepen een gelijke kans behouden om een diploma te behalen aan onze universiteit."

Sp.a heeft hiervoor altijd gewaarschuwd. Minister, welke maatregelen zult u nemen zodat de meest kwetsbare groepen niet het hardst worden getroffen door al die maatregelen?

Minister Hilde Crevits: Mijnheer De Ro, u weet dat we al twee jaar de oriëntatieproef Columbus hebben. Ik zie het vooral als een democratiseringsinstrument omdat ook jongeren die, collega Soens, niet de kans hebben van thuis uit of thuis niet gestimuleerd worden om hoger onderwijs te volgen, op die manier misschien de sprong ook wagen of de zin krijgen. Een tweede voordeel is dat als je een oriënteringsinstrument hebt, je jongeren kunt begeleiden in de goede studiekeuze. Collega De Ro, als je kunt kiezen op basis van interesses en op basis van een goed overzicht van de studierichtingen die er bestaan, dan is de kans natuurlijk ook groter dat je iets kiest wat meer bij jou aansluit.

Het al of niet slagen in het hoger onderwijs en de tijd die jongeren nemen, heeft natuurlijk veel factoren. Er zijn jongeren, collega Daniëls, die er bewust voor kiezen om een langer traject te lopen. Als je hun opgenomen studiepunten afzet tegenover de studiepunten die ze halen, doen ze het eigenlijk zeer goed. Het is een bewuste keuze. Ik vind dat we dat mogelijk moeten blijven maken. Er zijn jongeren die het op een ander tempo doen, die dat ook beter vinden, en dat is ook niet mijn zorg.

Mijn grootste zorg zit bij die jongeren die studiepunten opnemen en nog eens een jaar studiepunten opnemen – ik denk dat het nu twee jaar is dat instellingen niet worden afgerekend op het feit dat men niets van de studiepunten haalt – en die dan later uitvallen en geen diploma halen. We moeten nagaan of we het leerkrediet en de financiering die eraan gekoppeld is, niet moeten herzien. Op die manier zullen we jongeren een beetje meer behoeden voor de valkuil van enkele jaren aan te modderen en zullen we toch ook de hogeronderwijsinstellingen korter op de bal kunnen laten spelen.

Collega Soens, ik heb met de universiteiten en hogescholen samengezeten om de maatregelen die bijvoorbeeld Leuven heeft genomen, af te zetten tegenover de maatregelen die Gent heeft genomen. Leuven zegt ‘30 procent na het eerste jaar’; in Gent wacht men een jaar en neemt men pas maatregelen in het volgende jaar. We hebben beslist om nu geen eenzijdige gelijke maatregelen voor alle universiteiten te nemen, maar om een evaluatie te maken van het effect van de wederzijdse maatregelen en dan na te gaan of we niet gelijk kunnen sporen. Na dit academiejaar zal deze evaluatie gebeuren en zullen we kunnen nagaan of de effecten zo verscheiden zijn. Zo ja, kunnen we proberen iets te maken dat gelijk is tussen alle universiteiten. Zo neen, kunnen we het systeem zoals het vandaag bestaat, behouden.

Collega De Potter, u hebt terecht een aantal positieve punten opgesomd, maar u hebt ook onderstreept dat we niet mogen vergeten dat het aantal diploma’s stijgt. Dat is goed. Of je er nu langer over doet om je diploma te behalen of minder lang, je bent evenveel waard. Het is niet omdat het iets langer duurt dat je plots slechter op de arbeidsmarkt terechtkomt. Die mogelijkheden wil ik dus zeker houden.

Voor de groep jongeren waar collega Daniëls het specifiek over heeft, de jongeren die uitvallen zonder diploma en die misschien het slachtoffer zijn van de grote flexibiliteit, moeten we proberen een maatregel op maat te vinden die ook de hogescholen en universiteiten helpt om het niet te laten aanslepen omdat ze er geen financieel belang bij hebben om kort op de bal te spelen. Dat is het maatwerk dat we nu samen met de Vlor proberen te bieden.

Koen Daniëls (N-VA): Ook ik kijk uit naar het advies. Eén: het gaat me natuurlijk niet om de studenten die individuele trajecten volgen of om mensen uit kansengroepen. Het gaat me om de grote groep van 270.000 studenten aan hogescholen en universiteiten. Twee: ze nemen minder studiepunten op. Collega Soens zegt dat ze slechts voor een gedeelte daarvan slagen. De vraag is dan wel of het diploma van iemand die na drie jaar een voldoening haalt en dat van

iemand die zeven jaar nodig heeft om die opleiding af te werken en onderscheiding haalt, wel vergelijkbaar is. Dat is een niet onbelangrijke vraag.

Ik sluit af. Ik ben blij dat u zegt dat we het leerkrediet voor die groep zullen meenemen, en dat de financiering niet kan worden gestuurd om op dat vlak maatregelen te nemen. Dat is cruciaal. Het moet voor studenten en ouders duidelijk zijn. In de ene instelling zit het zus, in de andere zo – geraak er maar aan uit. We volgen het alleszins van zeer nabij op. *(Applaus bij de N-VA)*

De voorzitter: De actuele vraag is afgehandeld.

ACTUELE VRAAG van Tine Soens aan Hilde Crevits, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, over de kloof tussen beurs- en niet-beursstudenten wat het behalen van het diploma betreft

De voorzitter: Mevrouw Soens heeft het woord.

Tine Soens (sp·a): Voorzitter, minister, collega's, enkele weken terug vroeg ik hier aandacht voor de diversiteit in ons hoger onderwijs. Ik had het toen niet alleen over studenten met een migratieachtergrond, maar ook over mensen met een handicap en beursstudenten. Onlangs heeft sp.a cijfers opgevraagd over die beursstudenten. En wat blijkt? 52 procent van de studenten zonder beurs haalt binnen de vier jaar het diploma, maar dat is slechts voor 38 procent van de beursstudenten het geval. Dat baart mij zorgen. Onderwijs is immers een van de belangrijkste hefbomen om jongeren uit kansengroepen vooruit te helpen. Vandaag gebeurt dat onvoldoende. Jongeren uit armere gezinnen hebben minder kansen om een diploma te behalen. We moeten daar absoluut iets aan doen. Welke initiatieven zult u nemen om de kloof tussen beursstudenten en niet-beursstudenten te dichten?

De voorzitter: Minister Crevits heeft het woord.

Minister Hilde Crevits: Voorzitter, collega's, ik las wat u daarover denkt in de krant. Ik was bijzonder blij dat een professor daarover wat duiding gaf. Ik hoop dat het niet zo is, maar u neigt ernaar om een causaal verband te zien tussen het krijgen van een studiebeurs en de studieresultaten. Dat zou erg gevaarlijk zijn, want zo zou u stigmatiseren. Wel is het zo dat dankzij de steun die we mensen uit kansengroepen geven – aan jongeren die SES-kenmerken (socio-economische status) hebben – meer jongeren de stap kunnen zetten naar hogescholen en universiteiten. Op zich is dat een uitstekende zaak. Voorts is het inderdaad zo dat sommige groepen kwetsbaar blijven. Dat heeft met veel factoren te maken. Zoals het sociaal milieu: als de thuissituatie totaal niet is geïnteresseerd in hoger onderwijs, dan heeft men het in vergelijking met iemand waarvan de thuissituatie veel aandacht voor het hoger onderwijs opbrengt, iets moeilijker.

Het begint allemaal in de kleuterklas. Als de Vlaamse Regering extra maatregelen neemt om ervoor te zorgen dat kleuters meer naar school gaan, dan is het precies om ervoor te zorgen dat zo veel mogelijk jongeren overstappen naar het eerste leerjaar, en nadien, dat er zo veel mogelijk jongeren, volgens eenieders kwaliteiten, naar het secundair onderwijs overstappen. Het doel is de verschillen zo veel mogelijk weg te vlakken. Voorts zijn er budgettaire incentives. Hogeronderwijsinstellingen krijgen vele miljoenen euro om een sociaal beleid te voeren. Het is echt cruciaal dat alle middelen die we daarvoor vrijmaken, ook worden ingezet om jongeren sterker te maken, zodat zen het gevolgde traject beter kunnen afwerken.

Bij het presenteren van de cijfers hebt u geen rekening gehouden met het feit dat jongeren zich na één jaar kunnen heroriënteren. Als u daar rekening mee houdt en één jaar extra incalculeert, dan stelt men vast dat de kloof tussen beursstudenten en niet-beursstudenten kleiner wordt. Maar er is geen causaal

verband, wat u ook leek te erkennen. We moeten inderdaad oppassen en niet veralgemenen.

Tine Soens (sp·a): Dank voor het antwoord, minister. De cijfers zijn er wel: de beursstudenten hebben het, zoals andere kansengroepen, moeilijker in het hoger onderwijs dan andere studenten.

Als we dan bijvoorbeeld kijken naar de hogescholen, dan zien we dat die kloof daar ook bestaat tussen beursstudenten en niet-beursstudenten maar dat ze wel kleiner is. Het lijkt me ook wel goed om na te gaan welke aanpak de hogescholen hebben om die kloof te dichten. We kunnen daar misschien uit leren om ook bij de universiteiten de kloof te dichten. Ik denk dan aan meer contacturen met de docenten. Dat kan misschien een van de oplossingen zijn om daaraan te werken.

De voorzitter: De heer Van Dijck heeft het woord.

Kris Van Dijck (N-VA): Dankzij de studietoelage staat Vlaanderen wereldwijd op de vierde plaats wanneer het gaat over sociale mobiliteit. We zien dat jongvolwassenen een hoger diploma hebben dan hun ouders. Dat betekent dat we dankzij de studietoelage enorm veel financiële barrières hebben weggewerkt, en dat is heel positief. Maar er zijn natuurlijk nog andere factoren die het studiesucces mee bepalen – de minister heeft ze ook genoemd – waaronder achtergrond, motivatie, goede oriëntering enzovoort.

Minister, ik hoor hier een oproep voor meer contacturen of andere maatregelen. Ik wil echter waarschuwen, collega's, dat gelijke kansen bieden niet gelijkstaat met gelijke uitkomsten. Daar zijn verschillen in. Die barrières werken we weg met de studiefinanciering. Daarnaast is er ook het statuut van werkstudenten, waar niet naar verwezen wordt. Minister, ziet u heil in het anders aanpakken van studenten op basis van hun sociale achtergrond, want daar wordt hier wel naar gevraagd?

De voorzitter: De heer De Ro heeft het woord.

Jo De Ro (Open Vld): Minister, een aantal mensen in het hoger onderwijs verwachten veel heil voor jongeren uit sociale doelgroepen bij het inkantelen van hbo5 (hoger beroepsonderwijs) in onze hogescholen. Wat is uw mening daarover? Zou dat kunnen helpen om voor een deel een sprong te kunnen maken naar een aantal groepen die het moeilijker hebben in het hoger onderwijs, om onze positie die op internationaal vlak voor het hoger onderwijs niet slecht is, zoals de heer Van Dijck heeft gezegd, nog te verbeteren?

Minister Hilde Crevits: Mijnheer Van Dijck, ik pas echt voor apartheid op hogescholen of universiteiten. Ik had het ook zo niet begrepen van mevrouw Soens.

We moeten ons hoeden voor twee zaken. Ten eerste hebben hogescholen en universiteiten hun eigenheid. Ik wil niet dat universiteiten hogescholen worden en hogescholen universiteiten. De sfeer is anders. De manier van studeren is anders. De manier waarop de zaken worden aangepakt, is anders. En dat wil ik koesteren.

Ten tweede is het goed dat jongeren die het nodig hebben, extra begeleiding kunnen krijgen. Het is dan ook een goede zaak dat die niet-bindende toelatingsproeven er zijn. Jongeren worden geconfronteerd met de vraag waar ze staan. Die proeven zijn ook neutraal wat achtergrondkenmerken betreft. Dat betekent dat wie het nodig heeft, een eigen remediëringstraject kan volgen.

Ten derde, mevrouw Soens, vind ik tutoring een goede zaak. Op die manier geeft men jongeren die al aan het studeren zijn, de kans om een goed traject te volgen. Heel veel hogescholen werken trouwens met meter- en peterschappen. Eenmaal men echter de sprong maakt naar het hoger onderwijs, moet men kunnen

inschakelen in een dergelijke cultuur. Dat mag niet het verlengde zijn van het secundair onderwijs. Dat mag ook geen copy-paste zijn ten opzichte van elkaar.

Mijnheer De Ro, wat hbo5 betreft, opent u een deur voor mij, en dat kan ik alleen met graagte aannemen, want we hebben natuurlijk net gekozen om hbo5 volwaardig in te kantelen in het hoger onderwijs om jongeren, en dat zijn niet alleen jongeren uit kansengroepen, die beroepsonderwijs hebben gevolgd, de kans te geven om de sprong te maken naar het hoger onderwijs. En wie weet wordt dat dan weer een springplank naar de professionele bachelor, of wie weet zelfs de academische bachelor. Het antwoord op deze vraag is dus zeker 'ja'.

Mevrouw Soens, van alle jongeren die vandaag hoger onderwijs volgen, krijgt een kwart een studiebeurs. Ik vind dat wel bijzonder hoge cijfers. Een op de vier jongeren krijgt financiële ondersteuning.

Dat betekent dus, mevrouw Soens, dat de jongeren uit kwetsbare gezinnen vandaag veel meer dan tien, vijftien jaar geleden de sprong maken naar het hoger onderwijs. We moeten inderdaad op een aantal punten nog wat bijsturen, maar hogescholen en universiteiten krijgen daar middelen voor. Zij krijgen ook middelen om in goede begeleiding te voorzien. Ik ga er echt van uit dat dat gebeurt op maat van de individuele noden van de jongeren. U weet dat we gisteren ook de sprong hebben gemaakt naar jongeren met zorgnoden. Dat zijn niet noodzakelijk jongeren uit kwetsbare gezinnen. Men moet daar in volle autonomie het nodige kunnen doen. Ik ben zeker niet van plan – maar dat hebt u ook niet gezegd – om speciale opleidingstrajecten te maken voor jongeren. Het moet begeleiding zijn op maat van hun behoeften.

Tine Soens (sp·a): Minister, je afkomst mag natuurlijk nooit je toekomst bepalen. De conclusie van vandaag moet zijn dat we grondig in kaart moeten brengen wat de oorzaken zijn van die kloof tussen beursstudenten en niet-beursstudenten, en dat we dan op zoek moeten gaan naar manieren om die kloof zo veel mogelijk te dichten. We moeten daarbij rekening houden met het financiële aspect. Voor beursstudenten is er een verlaagd inschrijvingsgeld. Maar dat is natuurlijk voor de bijkomende studiekosten niet zo. Voor sp.a kan het absoluut niet dat het inkomen van je ouders al dan niet zal bepalen of je succes hebt in het hoger onderwijs of niet. *(Applaus bij sp.a)*

De voorzitter: De actuele vraag is afgehandeld.

ACTUELE VRAAG van Dirk de Kort aan Ben Weyts, Vlaams minister van Mobiliteit, Openbare Werken, Vlaamse Rand, Toerisme en Dierenwelzijn, over de vervroegde start van het zomeraanbod van De Lijn in Antwerpen

ACTUELE VRAAG van Yasmine Kherbache aan Ben Weyts, Vlaams minister van Mobiliteit, Openbare Werken, Vlaamse Rand, Toerisme en Dierenwelzijn, over de rol van het openbaar vervoer om een verkeersinfarct in Antwerpen te vermijden

ACTUELE VRAAG van Wouter Vanbesien aan Ben Weyts, Vlaams minister van Mobiliteit, Openbare Werken, Vlaamse Rand, Toerisme en Dierenwelzijn, over de rol van De Lijn en van het Vlaams Gewest in het voorkomen van een verkeersinfarct in Antwerpen

De voorzitter: De heer de Kort heeft het woord.

Dirk de Kort (CD&V): Minister, in het verleden heeft de Vlaamse Regering het Masterplan 2020 voorgesteld om de problemen in en rond Antwerpen aan te pakken. Er is al heel wat gebakkeleid over de vraag hoe die werkzaamheden van start zouden moeten gaan en hoe de modal shift kan worden georganiseerd, hoe

we minder autogebruik kunnen hebben en meer openbaar vervoer. U hebt recent een doorbraak gerealiseerd met een toekomstverbond: we kunnen stappen voorwaarts zetten. Op het terrein begonnen de mensen ook te merken dat een aantal werkzaamheden effectief van start gaan. Maar uiteraard, wegenwerken brengen hinder met zich mee. Mensen vragen ook of er bijkomende minderhindermaatregelen zullen worden genomen. Er is op dat vlak ook communicatie: 'Slim naar Antwerpen', samen met een aantal voorstellen op dat vlak.

Toch lijken op dit ogenblik een aantal zaken niet zo goed op elkaar te zijn afgestemd. Koen Kennis, de schepen van de stad Antwerpen bevoegd voor mobiliteit, wordt verweten dat er te weinig minderhindermaatregelen zijn genomen. En daarnaast kondigt De Lijn een zomerregeling aan. Dit is net op het moment dat men verwacht dat er extra inspanningen zouden gebeuren op het gebied van het openbaar vervoer, en dit ten gevolge van de knip van de Leien. Maar er gaat blijkbaar ook nog het probleem van minder chauffeurs achter schuil.

Minister, is het niet de moment om het niet tot een chaos te laten komen en dat aan te pakken? Wenst u die coördinerende rol op te nemen?

De voorzitter: Mevrouw Kherbache heeft het woord.

Yasmine Kherbache (sp·a): Minister, u hebt vandaag wellicht in de krant ook de paginagrote advertentie van De Lijn gezien: 'Mijn lijn groeit mee met 't Stad' en 'Mijn Lijn altijd in beweging'. Qua misleidende reclame kan dat tellen, minister. Als er in Antwerpen iets groeit, dan zijn het wel de files. Het aanbod van De Lijn groeit niet navenant. Integendeel, op het meest kritieke moment, volgende week, wordt een van de drukste kruispunten in het centrum van de stad opengegooid, en kondigt De Lijn aan om het aanbod te verminderen, om het aantal trams in de spits te verminderen. Dat is van de pot gerukt.

Dat was ook de reactie van de Antwerpse schepen van Mobiliteit. Hij viel uit de lucht en noemde dit onaanvaardbaar. Hoewel u altijd verklaart vlot met hem te communiceren, was hij niet op de hoogte.

De Lijn heeft hierop gereageerd dat het niet anders kan en dat er een personeelstekort is. Dat klopt natuurlijk. We hebben u vorig jaar al gewaarschuwd en gevraagd iets aan dat personeelstekort te doen. We zien dat de buschauffeurs het beste van zichzelf geven. Ondanks de grote werkdruk proberen ze voor een behoorlijke dienstverlening te zorgen. Daarenboven incasseren ze alle frustraties van de reizigers vanwege het chaotisch beleid. Tegelijkertijd kunnen de gebruikers, met een verkeersinfarct in het vooruitzicht, niet op een correcte dienstverlening rekenen.

Minister, zult u de aangekondigde beslissing van De Lijn terugdraaien? Zult u ervoor zorgen dat er voldoende aanbod is en dat er voldoende personeel is om de trams en de bussen te kunnen onderhouden en te laten rijden?

De voorzitter: De heer Vanbesien heeft het woord.

Wouter Vanbesien (Groen): Voorzitter, nog twaalf keer slapen en dan is het 5 juni 2017. Op 5 juni 2017 zullen in Antwerpen de Leien worden doorgeknipt voor een werf. De Lijn is een belangrijke partner in die werken. De Leien vormen natuurlijk een belangrijke doorgangsas voor auto's, en die auto's zullen daar niet meer kunnen rijden. Het is niet de enige werf in Antwerpen. U mag altijd eens komen kijken. Dit wordt gecombineerd met heel wat werven die een beetje ongecoördineerd over heel de stad aan de gang zijn. Op het ogenblik dat een zo drastische ingreep plaatsvindt, zijn drie zaken cruciaal.

Ten eerste moet er een goede coördinatie van de werven zijn. Er moet een goede en op alle werven afgestemde timing zijn. Ten tweede moet er een goed alternatief

aanbod zijn voor alle mensen die niet meer met de auto door kunnen. Ze moeten zich op een andere manier in de stad kunnen verplaatsen. Ten derde moet er goede informatie zijn. Er moet communicatie zijn over wat waar gebeurt en waar mensen heen kunnen.

Ik wil even kijken naar de rol van De Lijn met betrekking tot die drie zaken. Wat de timing betreft, vinden dergelijke ingrepen best plaats op het ogenblik dat er het minste verkeer is. Op die manier kan de ingreep zich wat zetten en kan iedereen het gewoon worden. Dat is dus de zomervakantie. Nu gebeurt alles een maand eerder. Wat de alternatieven betreft, is dit het moment om in meer openbaar vervoer te voorzien. Het openbaar vervoer wordt echter afgebouwd en in zomermodus gezet. Wat de communicatie van De Lijn betreft, kent iedereen de problemen. Normaal gezien, zou hun realtimesysteem moeten laten weten waar de trams en bussen zich op dat ogenblik bevinden. Dat werkt dus voor geen meter.

Minister, ik zou zo zeggen dat De Lijn niet goed bezig is. Wat vindt u van de timing van deze werf? Zouden deze werken niet beter in het begin van de zomer starten? Vindt u het als minister van Openbaar Vervoer niet logisch dat er op dergelijke momenten meer in plaats van minder openbaar vervoer moet zijn?

De voorzitter: Minister Weyts heeft het woord.

Minister Ben Weyts: Voorzitter, wat de werking van het Vlaams Parlement betreft, weet ik natuurlijk dat actuele vragen niet over lokale problemen mogen handelen. De dienstregeling van de bussen en de trams in Antwerpen is dat vanzelfsprekend niet, en bijgevolg zal ik deze actuele vragen beantwoorden.

Wat het tekort aan chauffeurs betreft, moet ik schuld bekennen. Het is niet enkel mijn schuld, maar ook de schuld van het merendeel van de Vlaamse volksvertegenwoordigers. Zij hebben natuurlijk in het Vlaams Parlement mee de begroting van De Lijn goedgekeurd. *(Applaus bij sp.a en Groen)*

Zo heeft het Vlaams Parlement een stijging van het investeringsbudget van De Lijn van 170 miljoen euro tot 300 miljoen euro goedgekeurd. Dit is geen gigantische stijging van de investeringen in het openbaar vervoer. Dit heeft in Antwerpen een impact op de stijging van de capaciteit. Dit geldt niet enkel voor Antwerpen, maar ook voor de rest van Vlaanderen. Indien we dit vergelijken met 2014, het begin van deze legislatuur, is de capaciteit van 32.000 plaatsen tot 40.000 plaatsen gestegen. Dat is een stijging met ongeveer 40 procent. Het gevolg is natuurlijk dat we voor dat rollend materieel ook de nodige chauffeurs moeten aanwerven. Er is nood aan de invulling van de vacatures, wat geen eenvoudige opdracht is.

In de maand juni daalt het aantal reizigers. Hierdoor daalt ook de capaciteit.

Maar door die stijging van 40 procent van de capaciteit zitten we nog altijd met een capaciteit die veel hoger is dan de afgelopen jaren, want er is een stijging in Antwerpen van de capaciteit met 40 procent sinds 2014. Dus als er in juni een daling is van de capaciteit, dan is de capaciteit nog altijd veel groter dan de jaren voordien.

Mijnheer Vanbesien, u zegt: stel dat een maand uit. Ik heb daar twee bezwaren tegen. Als we al die werken die in een cascade samenhangen, verschuiven, dan krijgen we ook een cascade van uitstel van werken, zelfs met een multiplicatoreffect. Elke aannemer zal dan natuurlijk zeggen dat hij een lange periode uitstel heeft en dat dat dan natuurlijk te maken heeft met dat uitstel in juni.

Tweede bezwaar, en dat is veel belangrijker: juni is een verkeersluwe maand. U stelt voor om de werken op te schuiven, maar wat we er van voren af knippen, komt er vanachter weer bij. Zo gaat u een verkeersluwe maand ruilen voor een verkeersdrukke. Om u een idee te geven: het aantal reizigers in juni ligt 12 pro-

cent lager dan in november. Als u de verkeersluwe maand juni gaat opofferen, dan komt er in de plaats een verkeersdrukke maand. Dat lijkt me een heel slecht idee. Enerzijds is er de cascade van uitstel en een multiplicatoreffect, dat nog een groter uitstel meebrengt, maar dat is misschien de bedoeling, aan het eind van de rit; anderzijds ruilt u een verkeersluwe maand voor een verkeersdrukke met een groter aantal reizigers. Ik denk dat je dan verder van huis bent.

Tot slot, De Lijn Antwerpen houdt een reserve klaar, zowel van rollend materieel als van personeel. Deze kunnen worden ingezet als de nood hoog is. Men kan inderdaad niet alles op voorhand inschatten. Dit zijn allemaal vragen over het operationele management in Antwerpen. Ik ga dat zelf niet doen. Ik ga niet bepalen welke bussen of trams met welke frequentie moeten rijden. Daar ga ik mij niet mee bezig houden.

Je kunt kritiek hebben op de communicatie en de manier waarop een en ander tot stand gekomen is; daar zit wel enige ratio in, als je er eens dieper in duikt en goed gaat kijken. Maar goed, u hebt die discussie, want twee van de drie vraagstellers hebben identiek dezelfde vragen gesteld in de gemeenteraad van Antwerpen. Ik denk dat de communicatie heel wat beter had gekund.

Ik concludeer: ja, we gaan gigantisch investeren in het openbaar vervoer en de mobiliteit in Antwerpen en daarbuiten. Ja, dat leidt tot overlast. Overal waar we werken uitvoeren, werken we op de zenuwen. Dat is zo. We kunnen geen investeringen doen, geen mobiliteitsproblematiek aanpakken, zonder enige overlast te creëren. Met zijn allen proberen we die overlast te beperken tot een minimum. Daarvoor hebben de stad Antwerpen en alle partners op het terrein hun beste beentje voorgezet. Wie weet, er zal misschien hier en daar nog iets fout gaan, maar men heeft ongelooflijke inspanningen gedaan, nooit geziene inspanningen. Men heeft dit lang op voorhand voorbereid.

Je kunt op alles kritiek hebben, maar we zullen de 'schup' in de grond steken. We kunnen dit echt niet uitstellen, dat kunnen we ons niet permitteren. We moeten die mobiliteitsproblemen aanpakken, en zo snel mogelijk. *(Applaus bij de N-VA)*

Dirk de Kort (CD&V): Minister, het is natuurlijk zo dat wij vanuit het Vlaams Parlement niet alleen eens één keer bijeenkomen om te zeggen: voilà, dat is de begroting, dat is voor De Lijn, alstublieft, we geven dit bedrag; dat wordt goedgekeurd en we komen volgend jaar nog eens terug om verder te zien. Een belangrijke opdracht van het parlement is ook om te controleren of u als uitvoerende macht effectief met die middelen op een goede manier omspringt. U antwoordt nu dat onze vragen eigenlijk van lokaal belang zijn, dat ze enkel op de gemeenteraad van Antwerpen aan bod moesten komen. Dat ontgoochelt mij ten zeerste.

En dan komt het mij, minister, niet meer bevreemdend over dat steeds meer bedrijfsleiders zeggen: 'Slim naar Antwerpen? Ja, ik ben slim, ik ben slim úít Antwerpen.' Bedrijfsleiders zeggen: 'Wij zullen ons elders vestigen, want onze werknemers geraken er niet meer.

En het is niet alleen een lokaal probleem. Het is effectief ook een probleem van heel wat mensen die hun boterham in de stad, in de omgeving ervan verdienen. Zij zeggen: 'De politiek is potverdorie mee verantwoordelijk om ervoor te zorgen dat we op een goede manier op ons werk geraken.'

Dit afdoen als een lokaal probleem, vind ik beneden alle peil. *(Applaus bij CD&V)*

Yasmine Kherbache (sp·a): Minister, u hebt niet geantwoord op de vragen. U hebt gewoon tegen de buschauffeurs gezegd: 'De boom in! Onderga de werkdruk maar. Onderga de chaos op het terrein.' U zegt ook tegen de reizigers: 'De boom in! Juli is een verkeersluwe maand.' Ik daag u uit om dat in juni eens te komen zeggen

tegen de reizigers in Antwerpen, die in de spits als sardienen gepropt zitten. Kom dan eens tegen hen zeggen: 'Ja, dat is normaal. Het is een verkeersluwe maand.'

Ik verwacht van een minister van Mobiliteit dat die zich de verkeerschaos aantrekt en oplossingen aanreikt.

Ik herhaal mijn vraag: zult u de beslissingen van De Lijn terugdraaien en voor extra chauffeurs, extra openbaar vervoer zorgen, naar analogie met wat er in 2003 is gebeurd? Toen waren er veertien extra lijnen, snelbusdiensten, zodat reizigers de geruststelling hadden dat ze nog in Antwerpen konden geraken. Want die hebben ze vandaag niet. *(Applaus bij sp.a)*

De voorzitter: De heer Vanbesien heeft het woord.

Wouter Vanbesien (Groen): Ik heb inderdaad ook al vragen gesteld in de gemeenteraad van Antwerpen, met name gisteren in de commissie. De mensen van De Lijn waren daar. Ze waren zeer transparant en zeer duidelijk over het feit dat men overging op zomermodus. De enige reden daarvoor is dat men niet genoeg chauffeurs had.

U, minister, hebt altijd de mond vol van 'we zullen ons openbaar vervoer vraaggestuurd organiseren, niet meer aanbodgestuurd. De reiziger staat centraal en niet meer De Lijn als organisatie.' Wel, dit is een beslissing die enkel en alleen wordt geargumenteerd vanuit de organisatie van De Lijn – 'we hebben niet genoeg mensen' – en helemaal niet vanuit de reiziger. Heel wat automobilisten zullen door de knip van de Leien niet meer door kunnen. Zij zullen een alternatief zoeken. De Lijn zou die moeten kunnen opvangen. Toen ik dat gisteren vroeg, was het antwoord: 'Ja maar, we weten niet hoeveel dat er zullen zijn.' U zegt ook dat juni een maand is waarin er minder reizigers zijn.

Déze junimaand zal een maand zijn waarin er reizigers bij komen wegens de knip. En u en De Lijn moeten daarop voorbereid zijn.

De voorzitter: Mevrouw De Ridder heeft het woord.

Annick De Ridder (N-VA): Collega's, er wordt in Antwerpen eindelijk volop geïnvesteerd. Zal dat hinder met zich meebrengen? Helaas, uiteraard, inderdaad. Daarover zijn we het allemaal eens.

En laat dat net de reden zijn waarom de stad en Vlaanderen volop inzetten op die alternatieven en ook volop inzetten op die minder hinder.

U spreekt over veertien extra lijnen, mevrouw Kherbache. Ik ben heel blij dat de minister hier nog eens duidelijk heeft herhaald en benadrukt dat er een stijging van 40 procent capaciteit is sinds 2014.

Die paniekzaaierij, het bijna wegjagen van bedrijven door te zeggen 'Kom vooral niet naar Antwerpen', vind ik een doemdenken, dat niet aan mij is besteed.

Minister, ik heb een bijkomende vraag. Ik las dat de directeur van Antwerpen inderdaad zegt dat het te maken heeft met een dramatische toestand bij de chauffeurs. Er zijn veel te weinig chauffeurs. Minister, zou ik worden aangenomen? *(Opmerkingen van de voorzitter. Gelach)*

Ik ben eens gaan kijken naar de aanwervingscriteria. Er waren 134 kandidaten. Er zijn er amper 4 geselecteerd.

Voorzitter, zou ik worden aangenomen? Het zou kunnen. Je moet 1 meter 60 groot zijn. Ik ben 1 meter 61,5. Je mag geen bril dragen. Spataders, op zich geen probleem. Lees maar verder. Je mag geen astma hebben en geen suikerziekte.

Minister, kunt u alstublieft eens ingrijpen in die aanwervingsvoorwaarden? Want die lijken mij echt veel te streng.

De voorzitter: De heer Keulen heeft het woord.

Marino Keulen (Open Vld): Collega's, ik denk dat dit, los van de werken in Antwerpen, een conjunctureel probleem is. In tijden van hoogconjunctuur staan vooral jobs die gerelateerd zijn aan de overheid, onder druk, omdat je dan als werkgever minder interessant bent.

Minister, u laat inderdaad de kredieten stijgen. Dat is onloochenbaar. Maar in tijden van hoogconjunctuur zit je met een 'war on talent' en moet je dus alles doen opdat die jobs, in dit geval bij De Lijn, veilig en aantrekkelijk zijn, en dan zul je dus op een zeker ogenblik ook nog andere troeven op tafel moeten leggen.

Gewoon één herinnering: ik heb zes jaar de verantwoordelijkheid voor de portefeuille Huisvesting mogen dragen. De kredieten namen altijd toe, en toch slaagden we er niet in om meer dan 2500 woningen en appartementen te bouwen. Naar buiten uit waren er dat 3500 tot 4000, en we pakten alle dossiers mee die ook in de vergunningsprocedure zaten, omdat de aannemers zeiden: we hebben maar twee handen, we kunnen niet meer. Je mag zelfs de budgetten verdubbelen, verdrievoudigen, verviervoudigen, op een zeker ogenblik komt het aan op man- en vrouwkracht, en dat is nu ook een kwestie bij De Lijn. Het is vooral in tijden van hoogconjunctuur dat je met een zwakkere positie op de arbeidsmarkt zit. En daar zult u structureel aan moeten werken, minister.

De voorzitter: Minister Weyts heeft het woord.

Minister Ben Weyts: Nog eens: de capaciteit is hoger dan ooit, zeker in Antwerpen. Er is in vergelijking met 2014 een stijging met maar liefst 40 procent. Ik heb me daarstraks een beetje versproken. De capaciteit is niet van 32.000 naar 40.000 gegaan, maar van 30.000 naar 42.000. Ik heb dus een beetje 'onderdreven' in plaats van overdreven. En dat wil inderdaad natuurlijk ook zeggen dat we een grote nood hebben aan de invulling van vacatures. Ik zeg het even uit het hoofd: ik denk dat we een 250-tal openstaande vacatures hebben.

Het is juist, mevrouw De Ridder, dat er op dat vlak misschien wat, historisch gegroeid, te strenge voorwaarden gelden op het vlak van body mass index, van zicht en dergelijke meer. Dat kan zeker wat soepeler tot stand komen, en de scope wat verbreden in de plaats van te vernauwen. Zou u aangenomen worden? Ik denk het wel. Ik kan u perspectieven bieden op nieuwe tewerkstelling en veel van uw collega's perspectieven op enige blijdschap daaromtrent. Het is zeker en vast juist dat de eisen, zeker op fysiek vlak, absoluut te streng zijn en dat we daarin kunnen versoepelen. Ik heb De Lijn gevraagd om dat zeker onder ogen te zien.

Dirk de Kort (CD&V): Minister, ik hoop dat u het signaal dat hier duidelijk mee naar voren wordt gebracht, mee wilt volgen. Er zal een bijsturing nodig zijn, zodat er extra kan worden ingezet op het gebied van openbaar vervoer, want dat is broodnodig. We zijn nu nog maar bezig met het begin van de werken, minister. Dat betekent dat er op dit moment nog niet de grote hinder zal zijn. Wat als de grote hinder er gaat zijn? Laat ons de lessen nu trekken, zodat, wanneer u er effectief in slaagt om de schop in de grond te krijgen en er met de grote werken van de Oosterweelverbinding kan worden gestart, we toch kunnen blijven zorgen voor een vlotte doorstroming van het verkeer.

Yasmine Kherbache (sp·a): Minister, op het moment dat er een verkeersinfarct dreigt en De Lijn beslist om het aanbod van de trams in de spits te doen dalen, zegt u: het kan niet anders, we hebben een personeelstekort. Ik vraag u om het probleem echt ernstig te nemen. Vorig jaar al is gezegd dat er

personeelsproblemen waren. U komt nu met het aanbod dat u dat wilt overwegen. Dat is dus al meer dan een half jaar te laat.

Volgende week valt 'het stad' stil. En dan kijkt iedereen naar u. Kunt u dan nog in de spiegel kijken en zeggen dat u als minister van Mobiliteit alles gedaan hebt om die chaos te vermijden? Ik hoop dat u twee keer nadenkt en van veel meer ambitie getuigt.

Wouter Vanbesien (Groen): Ik wil beginnen met het pleidooi te ondersteunen om Annick De Ridder aan te werven als buschauffeur in Antwerpen. Op dat moment zal er niemand meer zijn die eraan twijfelt dat ze iets nuttigs doet voor de stad. *(Gelach)*

Er is nu een geweldige kans voor het openbaar vervoer. Deze werf zal ervoor zorgen dat heel wat mensen op zoek gaan naar een alternatief. Als die dat alternatief kunnen vinden in bussen en trams die frequent zijn, die stipt zijn, die comfortabel zijn, dan gaan die mensen over anderhalf jaar, als die knip ongedaan wordt gemaakt en je weer door kunt, zeggen: ik moet mijn auto niet meer hebben, ik blijf bij De Lijn, mijn nieuwe vriend.

Het is die kans die u nu aan het verspelen bent. U laat de reizigers in een grote en mooie stad als Antwerpen in de kou staan, en dat is niet verstandig. *(Applaus bij Groen)*

De voorzitter: De actuele vragen zijn afgehandeld.

ACTUELE VRAAG van Herman De Croo aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over het erkennen van de late nachtvorst in april als landbouwramp

De voorzitter: De heer De Croo heeft het woord.

Herman De Croo (Open Vld): Voorzitter, minister, weinigen onder u zullen zich nog de nacht van 19 op 20 april jongstleden herinneren. Het was een onverwachte vorstnacht, die door het Koninklijk Meteorologisch Instituut (KMI) enkele dagen geleden wel als uniek werd erkend, namelijk één keer om de twintig jaar, en die een kolossale schade heeft aangebracht. Voorzitter, u kent Limburg. Ik herinner me het weekend ervoor in de boomgaarden die ik zeer goed ken langs de boomrijen te hebben paardgereden, met de lichtroze gekleurde bloemen van de perenbomen, met de leliewitte kleine bloemen van de appelbomen in hun goddelijke atmosfeer, op de heerlijke, boezemachtige heuvels van de Vlaamse Ardennen. Drie dagen later – de statistieken bewijzen het – zijn 63 procent van de perenbomen, 78 procent van de appelbomen en 82 procent van de kersenbomen bevroren, en dat in 235 van de 308 gemeenten die Vlaanderen rijk is.

Minister, u kunt er weinig aan doen. Het mooie weer, dat uniek was in april, en de ingrijpende vorst hebben die kolossale vernietiging met zich meegebracht. De vraag is hoe we, in het bijzonder in streken waar men niet gespecialiseerd is in laagstamfruitbomen, het geheel op gang kunnen brengen. Collega's, er zijn voorwaarden om als ramp te worden beschouwd. Het moet minstens 1.240.000 euro hebben gekost. Men moet minstens 5580 euro per exploitatie kunnen inbrengen. Minister, uw actie is echter belangrijk in dezen. Ik vraag dat u doeltreffend en gepast zou willen optreden.

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: Mijnheer De Croo, u hebt het daarnet zelf gezegd: om te kunnen spreken van een landbouwramp moet er eigenlijk aan drie voorwaarden zijn voldaan. Ten eerste moet het KMI het als zeer uitzonderlijk

erkennen. Dat wil zeggen dat er een terugkeerperiode is van minstens twintig jaar van wat de schade heeft veroorzaakt. Ten tweede moet er sprake zijn van een schadebedrag van 1,24 miljoen euro in totaal, en gemiddeld ongeveer 5580 euro per schadedossier. Ten derde moet de Vlaamse Regering dan ook een schadebesluit of een erkenning van die ramp op zich nemen.

Ik heb in de commissie al aangeven dat ik een advies had gevraagd aan het KMI. Dat heeft me nu dat advies bezorgd. Er blijkt dat in 225 gemeenten voldaan is aan die voorwaarde van een uitzonderlijk weerfenomeen. Daarom heb ik, toen ik dat advies had ontvangen, meteen alle gemeenten aangeschreven en hun gevraagd de schade op te meten en de schadecommissies ook ter plaatse te sturen. Wij verwachten dat alles nu tegen 10 juni. Dan moeten we op basis van de gegevens die we hebben, dus bekijken of er is voldaan aan die voorwaarden wat het schadebedrag betreft. Dan moet de Vlaamse Regering dus een beslissing nemen. Dan wordt dat gepubliceerd en kunnen de getroffenen uiteraard een officiële aanvraag indienen, en worden ze uiteraard ook vergoed. Dat is hoe het werkt. Dat zijn de stappen die we al hebben gezet. We hebben dus heel snel dat advies gevraagd, zeker ook gericht op sierteelt, maar ook op fruitboomgaarden, die heel hard zijn getroffen. Gelukkig – dat was ook een beetje ons aanvoelen, maar dat moet ook officieel in het advies van het KMI te lezen zijn – heeft het KMI vastgesteld dat het inderdaad om uitzonderlijke weersfenomenen ging, dus we kunnen die eerste voorwaarde al aanstippen. We moeten nu afwachten wat de totale schade en de individuele schadedossiers zullen zijn.

Herman De Croo (Open Vld): Minister, het zal u misschien plezieren dat ik deze namiddag met een paar fruitbloemetjes gooi. Het zal u deugd doen. Het is echter niet gedaan met die eerste vaststelling. U weet dat je een tweede vaststelling nodig hebt om te bewijzen dat de schade echt is wat men meent dat ze, helaas, zal zijn. U zegt me niets over die tweede vaststelling. Die kan maar gebeuren wanneer men dat weet. Collega's, u moet ook het volgende weten, indien het aantal beschadigde perenbomen zo laag blijkt te zijn, namelijk 63 procent: peren kunnen pitloos groeien, terwijl appels dat niet aankunnen. Minister, uw tweede inspectie wordt dus ook verwacht.

De voorzitter: Mevrouw Joosen heeft het woord.

Sofie Joosen (N-VA): We zijn heel tevreden met de erkenning door het KMI, maar dat is inderdaad slechts een eerste stap. Het is heel belangrijk dat de lokale besturen nu hun verantwoordelijkheid nemen en een inspanning doen om de schadedossiers zo goed mogelijk in kaart te brengen via de gemeentelijke schade-commissies.

Minister, u verwees in het verleden naar de noodzaak voor een algemene weers-verzekering. Wat is in dat verband de stand van zaken?

De voorzitter: De heer De Meyer heeft het woord.

Jos De Meyer (CD&V): Op 3 mei heb ik hierover in de commissie al een vraag gesteld. Minister, u hebt met succes aan het KMI gevraagd om zo spoedig mogelijk te beoordelen welke gemeenten er al of niet in aanmerking komen voor de erkenning als landbouwramp. Ik zal de terechte vraag van de heer De Croo niet herhalen, maar ik heb een bijkomende vraag.

Minister, er zijn ook bedrijven die hele zware schade geleden hebben maar die niet gelegen zijn in een van de 225 erkende gemeenten. Wat kunnen die bedrijven doen om toch een schadeloosstelling te krijgen? Wat wordt verwacht van de gemeentebesturen van de gemeenten waar die bedrijven gelegen zijn?

De voorzitter: De heer Moyaers heeft het woord.

Bert Moyaers (sp·a): Mijn vraag is eigenlijk dezelfde als die van de heer De Meyer, omdat ik ook had vastgesteld dat slechts 225 gemeenten van de 308 Vlaamse gemeenten op de lijst van het KMI voorkomen. In mijn eigen gemeente Herk-de-Stad, die als de poort naar Haspengouw wordt beschouwd, zitten heel wat fruittelers met de handen in het haar omdat ze wel degelijk fruitschade hebben, net zoals andere landbouwers in de aangrenzende gemeenten. Hoe is hoe het mogelijk dat zij niet voor vergoeding van die vorstschade in aanmerking komen? Minister, welk initiatief zult u als bevoegd minister nemen om deze landbouwers niet in de kou te laten staan?

Minister Joke Schauvliege: Ik heb daarnet al de procedure geschetst en de voorwaarden aangehaald. Mijnheer De Croo, er gebeurt nu een schatting van de schade die er zal zijn. Die experts weten goed wat er te verwachten is. Zodra de procedure doorlopen is en we zien dat de schade erkend kan worden en er is een beslissing van de regering, dan is er nog voldoende tijd om een definitief schadedossier in te dienen. Dan kan die tweede inspectie gebeuren en kan de effectieve schade ook in rekening worden genomen.

Het klopt dat het KMI tot de vaststelling gekomen is dat er geen uitzonderlijk weersfenomeen was in 83 gemeenten. Ik heb alle gemeenten aangeschreven en ik heb aan die 83 gemeenten ook gevraagd om de schadecommissie op pad te sturen en alle schade te inventariseren. We wachten daarop en op basis van wat zij indienen en van wat er in die gemeenten gebeurd is, kunnen we nog altijd, als die erkenning er komt, vanuit de Vlaamse Regering bepalen dat we meer gemeenten meenemen. Er is een precedent, dat is in het verleden nog gebeurd. Het kan dus, maar we moeten eerst afwachten wat de lopende procedures opleveren en of aan alle voorwaarden is voldaan. Het is niet onze intentie om die gemeenten links te laten liggen en daarom hebben we ze nu al meteen ook aangeschreven.

Wat betreft de algemene weersverzekering, weet u dat ik daarvoor in een subsidie voorzie. Er is overleg geweest met de verzekeringsmaatschappijen die op onze markt actief zijn. Ze hebben niet meteen interesse om dat aan te bieden en wij kunnen verzekeringsmaatschappijen niet verplichten om dat te doen, maar ik voorzie toch in die subsidie en zo is er wel een mogelijkheid dat het ook bij ons aangeboden zou kunnen worden. In het buitenland bestaat het wel, zoals in Nederland. Onze markt is redelijk klein en ik heb begrepen dat men niet geneigd is om een algemene weersverzekering enkel voor de Belgische markt aan te bieden.

Collega's, ik vat samen. De eerste belangrijke hindernis is genomen om te spreken van een landbouwramp. Nu moeten we afwachten wat de bedragen zijn van de schadedossiers die worden ingediend. Dan moet het richting Vlaamse Regering die een beslissing zal nemen. Dan zullen de schadedossiers, als er een erkenning is, definitief kunnen worden ingediend en kunnen op die manier de landbouwers worden vergoed.

Herman De Croo (Open Vld): Minister, ik vind dat u ter zake goed uw werk doet. Ik vind de vragen die gesteld zijn, ook pertinent. Er staan 83 steden en gemeenten niet op de lijst. Wat betreft het grondgebied weet men niet juist waar de vorst ingreep, rekening houdende met de grenzen van die steden en gemeenten. Je hebt dus een argument om dat te doen. Dat is een goede zaak.

Het verzekeringsprobleem is reëel, maar is zo duur en zo onvoorspelbaar dat je ofwel een gesubsidieerde verzekering zult hebben ofwel er geen zult hebben. In elk geval, 'good luck' bij het oplossen van de schade. *(Applaus bij Open Vld)*

De voorzitter: De actuele vraag is afgehandeld.

VOORSTEL VAN RESOLUTIE van Katia Segers, Hermes Sanctorum-Vandevoorde en An Moerenhout betreffende de aanstelling van een intendant in het dossier van de nationale luchthaven Brussels Airport – 1138 (2016-2017) – Nrs. 1 en 2

Bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is het voorstel van resolutie van Katia Segers, Hermes Sanctorum-Vandevoorde en An Moerenhout betreffende de aanstelling van een intendant in het dossier van de nationale luchthaven Brussels Airport.

Dit voorstel van resolutie werd door de commissie verworpen.

Bij mails van 11 en 12 mei 2017 hebben mevrouw Katia Segers, de heer Hermes Sanctorum-Vandevoorde en mevrouw An Moerenhout verzocht het op de agenda van de plenaire vergadering te plaatsen.

Conform artikel 77, punt 5, van het Reglement van het Vlaams Parlement moeten wij ons bij zitten en opstaan uitspreken over het aanvatten van de bespreking.

Mevrouw Segers heeft het woord over het al dan niet aanvatten van de bespreking.

Katia Segers (sp·a): Voorzitter, het dossier van de luchthaven houdt ons allen bezig, en terecht. Het is de tweede grootste werkgever van ons land. Een oplossing is vandaag niet in zicht en lijkt vandaag zelfs verder dan ooit weg. Jobs gaan ondertussen verloren. We verliezen kostbare tijd. Op 11 mei heeft het Slowaakse bedrijf Air Cargo Global aangekondigd weg te trekken uit Zaventem wegens de rechtsonzekerheid. 200 jobs gaan daardoor verloren.

Het is een bijzonder moeilijk dossier en een bijzonder technisch dossier, dat absoluut geen politieke en communautaire spelletjes verdient. We moeten radicaal durven te kiezen voor een oplossing. De weg die de Vlaamse Regering in dezen kiest, is er een van conflict. Er zijn al twee belangenconflicten ingediend en er wordt gedreigd met een derde belangenconflict. Op die manier blijft het dossier muurvast zitten. We gaan geen millimeter vooruit. Er zijn federale werkgroepen opgericht, maar het ziet er niet naar uit dat die echt vooruitgang boeken. We hebben een Vlaamse luchtvaartcommissie die sinds 2013 niet meer is bijeengeroepen. Op 15 februari hebben wij aan onze Brusselse collega's voorgesteld om samen rond de tafel te gaan zitten en in dialoog te gaan – het idee kwam van collega De Vroe – , maar pas vorige week hebben we daar antwoord op gekregen en dat antwoord was negatief.

Wel ja, beste collega's, als de regeringen er niet in slagen vooruitgang te boeken, als zelfs parlementsleden niet meer met elkaar willen praten, dan is het tijd om te erkennen dat dit dossier in een politieke patstelling zit. Daarom denken wij dat het tijd is om het anders aan te pakken. We geloven dat het dossier moet worden geobjectiveerd in zijn globaliteit, en dat alle aspecten ervan moeten worden meegenomen en samen op een objectieve manier worden bekeken. Het is nu tijd voor een structurele oplossing die de levenskwaliteit van de omwonenden en de economische meerwaarde van de luchthaven kan verzoenen. Wij geloven dat dat kan, maar we zullen op een andere manier aan politiek moeten doen. Wij stellen voor dat er wordt overgegaan tot de aanstelling van een internationale intendant die op een objectieve manier in een participatief traject met alle belanghebbenden rond de tafel gaat zitten en een globale oplossing uitwerkt, zowel over de geluidsnormen, de uitbreidingsplannen van Brussels Airport Company (BAC), de routes als de mobiliteits- en milieuaspecten, kortom een duurzame oplossing voor eens en voor altijd, zodat dit dossier vooruitgang kan boeken.

We moeten een maatschappelijk draagvlak zoeken. Dat is gelukt met de aanstelling van de intendant in het Oosterweeldossier. We vragen ons af waarom dat

ook niet met dit dossier zou lukken. Want één ding is tot op vandaag zeker: we geraken niet vooruit. Het wordt tijd voor een andere manier.

De voorzitter: Mevrouw Moerenhout heeft het woord over het al dan niet aanvatten van de bespreking.

An Moerenhout (Groen): Voorzitter, ik wil me daar kort bij aansluiten. De 'sense of urgency' om een oplossing te vinden, is ontzettend groot. Er is vandaag heel veel onzekerheid, zowel bij de maatschappijen, en dus het economische belang, als bij de omwonenden. Die grote onzekerheid staat in contrast met de politieke stilstand op dit vlak. Politiek zit dit dossier muurvast. Na twee belangenconflicten en tal van vergaderingen – we zijn begonnen begin december en vandaag zijn we eind mei – staat er vandaag nog geen letter op papier. Het aanvankelijke conflictmodel, ingesteld als oplossing, heeft ons nog nergens gebracht.

Het is absoluut nodig, ook volgens Groen, om een doorstart te maken met een nieuwe methode, met iemand die de tijd en de energie heeft om dit dossier de aandacht te geven die het verdient, om alle belangen in overschouw te nemen, om alle actoren, ook de omwonenden en de actiegroepen, erbij te betrekken. Zo kan het pad worden geëffend voor een oplossing. Daarom vragen wij om dit te bespreken, om dit goed te keuren om ten minste een discussie te starten en om een intendant aan te stellen om dit heikele, complexe dossier waar broodnodig aandacht aan moet worden gegeven, uit de politieke impasse te halen.

De voorzitter: De heer Sanctorum heeft het woord over het al dan niet aanvatten van de bespreking.

Hermes Sanctorum-Vandevoorde (Onafhankelijke): Ik ga me daar kort bij aansluiten.

Het aanstellen van een internationale intendant voor de luchthaven lijkt mij een voorstel dat op applaus zou worden onthaald als het van de regering zou komen. Nu het van de oppositie komt, wordt het lauw onthaald. Ik hoor ook niet echt tegenargumenten. Ik ben benieuwd welke mogelijke tegenargumenten er opduiken tijdens de eventuele bespreking straks.

De voorzitter: De volksvertegenwoordigers die voorstander zijn van het aanvatten van de bespreking, wordt verzocht op te staan.

De tegenproef.

De bespreking wordt niet aangevat.

VOORSTEL VAN DECREET van Lode Ceyssens, Axel Ronse, Lydia Peeters, Wilfried Vandaele, Koen Van den Heuvel en Bart Nevens houdende de nadere regels tot implementatie van de omgevingsvergunning
– 1180 (2016-2017) – Nr. 1

Voorstel tot spoedbehandeling

De voorzitter: Dames en heren, vanmiddag heeft de heer Koen Van den Heuvel bij motie van orde een voorstel tot spoedbehandeling gedaan van het voorstel van decreet van Lode Ceyssens, Axel Ronse, Lydia Peeters, Wilfried Vandaele, Koen Van den Heuvel en Bart Nevens houdende de nadere regels tot implementatie van de omgevingsvergunning.

De heer Ceyssens heeft het woord.

Lode Ceyssens (CD&V): Voorzitter, u herinnert zich dat wij hier eerder al via een voorstel van decreet de mogelijkheid hebben gegeven aan de gemeentebesturen om

uitstel te vragen voor het invoeren van de omgevingsvergunning. Dat was in februari.

Ondanks alle inspanningen die er gebeurd zijn, is er gisteren een schrijven geweest van de secretaris-generaal die zegt: "De geplande testen en de test-periode zijn onvoldoende om accurate uitspraken te kunnen doen over de te verwachten performantie van de toepassing en de foutloze werking van het loket." Dit noopt tot maatregelen en vandaar dit voorstel van decreet om een algemeen uitstel vast te leggen tot 1 januari 2018.

De voorzitter: De heer Tobback heeft het woord.

Bruno Tobback (sp·a): De twee hangen natuurlijk met elkaar samen, maar ik merk – en dat is in het kader van de spoedbehandeling niet onbelangrijk – dat men in het voorstel alleen maar uitstel voor gemeenten toelaat. Bij mijn weten zijn er ook al vanuit provincies ingebrekestellingen gekomen.

Een spoedbehandeling kan voor mij. We hebben trouwens zelf al meermaals gezegd dat de regering beter van bij het begin zou hebben gezegd dat het niet klaar geraakte. Ik blijf toch op mijn honger zitten als ik vaststel dat men een voorstel indient om het maar half uit te stellen.

De voorzitter: Vraagt nog iemand het woord? *(Neen)*

Is het parlement het eens met dat voorstel tot spoedbehandeling? *(Instemming)*

Dan stel ik voor dat het voorstel van decreet van Lode Ceyssens, Axel Ronse, Lydia Peeters, Wilfried Vandaele, Koen Van den Heuvel en Bart Nevens houdende de nadere regels tot implementatie van de omgevingsvergunning onmiddellijk wordt behandeld.

Is het parlement het daarmee eens? *(Instemming)*

Het incident is gesloten.

Algemene bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is het voorstel van decreet van Lode Ceyssens, Axel Ronse, Lydia Peeters, Wilfried Vandaele, Koen Van den Heuvel en Bart Nevens houdende de nadere regels tot implementatie van de omgevingsvergunning.

De algemene bespreking is geopend.

De heer Ceyssens heeft het woord.

Lode Ceyssens (CD&V): Voorzitter, dit voorstel van decreet regelt een globaal uitstel voor alle gemeenten tot 1 januari 2018. Ik wil er volledigheidshalve aan toevoegen dat bij artikel 2, ten tweede, "het college van burgemeester en schepenen besloten heeft toepassing te maken van de mogelijkheid, vermeld in paragraaf 2", de diensten van het parlement erop hebben gewezen dat achter "2," de woorden "eerste lid," moeten worden toegevoegd. Ik zou dat volledigheidshalve willen toevoegen.

Verder regelt dit een globaal uitstel tot 1 januari 2018. Ik wil meegeven waarom het woord 'bepalingen' wordt vervangen door het woord 'procedureregels' in het Omgevingsvergunningsdecreet.

Als het woord 'bepalingen' zou blijven staan, dan zou dat betekenen dat ook de bepalingen die ondertussen in een codex-trein in het Vlaams Parlement zouden worden goedgekeurd, pas op 1 januari 2018 in voege zouden gaan. En dat is

uiteraard niet de bedoeling. Het gaat over de procedure van de omgevingsvergunning, en daarom moet dat woord vervangen worden. De provinciebesturen staan er inderdaad niet in. Ze moesten wel toetreden. U weet dat een vijftal gemeenten de mogelijkheid kregen om in te treden. Dat is een goede basis om te oefenen en om fouten eruit te halen. Dat betekent natuurlijk ook dat de overheid waarbij men een beroep kan indienen, sowieso de omgevingsvergunning in handen moet hebben. Anders kan dat voor de gemeenten niet.

De voorzitter: De heer Ronse heeft het woord.

Axel Ronse (N-VA): Voorzitter, collega's, de omgevingsvergunning doet me wat denken aan een aantal pijnlijke persoonlijke zaken op amoureus vlak: hoe harder men iets wil, hoe moeilijker het te krijgen is. *(Rumoer)*

Collega's, een beetje respect voor elkaar en elkaars voorgeschiedenis. *(Gelach)*

Alle gekheid op een stokje: we hebben heel erg uitgekeken naar de omgevingsvergunning. Normaal gesproken zou die op 23 februari in voege zijn getreden. Ze staat symbool voor waar we naartoe willen: vereenvoudiging, met één openbaar onderzoek voor milieu en stedenbouw. Alles gebeurt digitaal. Dat is wat het kroonjuweel op ons beleid zal worden. Het is de tweede keer dat de invoering ervan wordt uitgesteld. Mijn fractie was verbaasd over de brief van de baas van Ruimte Vlaanderen. We waren verrast, omdat we vrijwel wekelijks in dit parlement vragen naar de stand van zaken. Toen de zaak voor de eerste keer is uitgesteld, stelden we als voorwaarde dat er een hoorzitting moest komen, en die is er ook gekomen. Maar als blijkt dat men niet klaar is, dan is het onverantwoord om de omgevingsvergunning nu al in te voeren.

De architecten hebben overigens al een aantal weken geleden aan de alarmbel getrokken en gevraagd om de invoering uit te stellen. We rekenen er wel op dat de administratie ons op een erg transparante wijze zal uiteenzetten waarom een tweede uitstel wordt gevraagd. We rekenen er ook op dat we de softwareleverancier kunnen ontmoeten, zodat we ons ervan kunnen vergewissen wat de problemen zijn. En we rekenen er ook op dat dit het allerlaatste uitstel is. Want ook in mijn eigen leven – en nu grijp ik terug naar de anekdotes – gaf ik het na twee keer op. Collega's, minister, ik hoop dat we de komende weken in het Vlaams Parlement over de omgevingsvergunning kunnen debatteren. De omgevingsvergunning is een goede zaak; die verdient dan ook een goede start. *(Applaus bij de N-VA)*

De voorzitter: Mevrouw Peeters heeft het woord.

Lydia Peeters (Open Vld): Voorzitter, collega's, uiteraard ondersteunt mijn fractie dit voorstel van decreet. Ik moet wel zeggen waarom: we doen dat uitsluitend om te voorkomen dat lokale besturen, architecten en studiebureaus in de toekomst op problemen zullen stoten, problemen waarmee ze de afgelopen maanden voortdurend werden en nog worden geconfronteerd.

Anderzijds vind ik dit een verhaal waarover we ons zouden moeten schamen. We zijn bezig met het Omgevingsdecreet van 2014. Daarbij werd aangekondigd dat werd gekozen voor een volledig digitaliseringsproces. Dat gebeurde eerst met de digitale bouwaanvraag (DBA) voor een aantal pilootgemeentes. Sinds 23 februari zou dit moeten werken voor het omgevingsloket voor alle lokale besturen, maar al in september 2016 bleek dat de datum van 23 februari niet haalbaar was. Er werd toen gezegd dat de lokale besturen niet klaar zouden zijn, dat de lokale softwareleveranciers niet klaar zouden zijn maar het departement Omgeving zoals dat vandaag heet, zou wel klaar zijn. Uiteindelijk hebben we in dit parlement een nooddecreet goedgekeurd om de datum van 23 februari te verdagen naar 1 juni voor diegenen die dachten niet klaar te zijn. Vandaag moeten we

louter en alleen ten behoeve van De Architectengroep en de lokale besturen opnieuw een uitstel voorstellen.

Als ik dan kennis neem – en ik heb er tijdens de plenaire vergadering van vorige week ook al naar verwezen – van de brief van de secretaris-generaal over de werking van het omgevingsloket, dan lees ik daarin dat er, in tegenstelling tot wat in het verleden is gesteld, eerst was gekozen voor een minimumpakket. Eind 2016 bleek dat dit minimumpakket niet zou werken en is er gekozen voor een noodpakket dat ook nog heel wat performantie- en stabiliteitsproblemen blijkt te hebben. En uiteindelijk kondigt men nu aan dat dit niet zal werken op 1 juni 2017. Ik vind dat eigenlijk onaanvaardbaar, want telkens toen ik vroeg of het digitaal omgevingsloket zou werken tegen 23 februari 2016, kreeg ik als antwoord dat het inderdaad zou werken.

En nu is er het schrijven van de secretaris-generaal waarin staat dat het niet zal werken. Er zijn te veel risico's, er is geen stabiliteit en de performantie kan niet worden gegarandeerd. Minister, ik herhaal dat mijn fractie dit voorstel van decreet steunt en onderschrijft, louter en alleen ten behoeve van de architectengroepen en van de lokale besturen. Zoals ik vorige week al zei, moet er echter eens een hartig woordje worden gepraat met het departement. Ik wil u alleszins vragen om een actieplan op te stellen waarin het departement heel duidelijk aangeeft hoe het de verdere uitrol ziet van het digitaliseringsproces.

Ik wil u ook vragen om het departement te vragen ervoor te zorgen dat per 1 oktober 2017 de lang aangekondigde testomgeving operationeel zal zijn zodat Remmicom, Cipal, de lokale softwareleveranciers, daar ten volle op kunnen werken. Het departement moet duidelijkheid creëren. Waarom beweert het de hele tijd dat het wel werkt en komt er nu een brief met de mededeling dat het niet werkt?

We kiezen nu voor de aanvangsdatum van 1 januari 2018. We krijgen dan ook nog een andere nieuwigheid in onze omgevingsvergunning, namelijk de socio-economische vergunning en de natuurvergunning. Ik hoop dat iedereen hier de garantie kan geven dat we vanaf 1 januari 2018, ruim vier jaar na de inwerkingtreding van de digitale omgevingsvergunning, zullen kunnen spreken van een performant en goed werkend systeem.

De voorzitter: Mevrouw Pira heeft het woord.

Ingrid Pira (Groen): Minister, dit ontwerp van spoeddecreet roept heel veel vragen op, zoals de collega's al hebben gezegd. Het is de tweede keer dat net voor de deadline een ontwerp van spoeddecreet wordt ingediend om de datum te verleggen. Ik heb daar fundamentele vragen bij.

Uiteraard gaan wij dit steunen, wij hebben de omgevingsvergunning ook altijd gesteund. Zelfs de kinderziektes – toen het nog kinderziektes konden worden genoemd – hebben wij altijd met de mantel der liefde bedekt. Maar sinds enige tijd stellen wij ons zeer fundamentele vragen bij dit dossier.

Minister, wij stellen de fundamentele vraag wat er is gebeurd tussen vorige en deze week. Vorige week hebt u nog door dik en dun, ondanks heel veel klachten en ondanks die ingebrekestelling van zeshonderd architecten, ondanks de pleidooien over de grenzen tussen oppositie en meerderheid heen, vastgehouden aan die datum van 1 juni. En ondanks wat uw secretaris-generaal u op 10 mei schreef – ik heb zijn brief gevonden. Ik heb een enigszins andere lezing dan mijn collega Lydia Peeters over wat uw secretaris-generaal schrijft. Als u vorige week par force die datum van 1 juni wilde aanhouden, dan vraag ik mij af waarom u zijn brief hebt genegeerd. Die brief geeft duidelijk aan dat er problemen zijn. Ik geef enkele citaten uit die brief, die bij de regeringsdocumenten van vrijdag zat.

Hij zegt: "De experten binnen het departement en medewerkers van de implementatieploeg achten het risico reëel dat men er niet in zal slagen om tegen 1 juni de nodige performantieverbetering te realiseren." Hij verwijst daarbij naar zijn nota van 30 maart. Het is dus al veel langer dat de secretaris-generaal van uw departement u dat signaleert. Hij zegt verder: "Er blijft een reëel risico dat de noodzakelijke verbeteringen van stabiliteit en performantie niet tijdig kunnen worden gerealiseerd." U had die brief in uw bezit vorige week, toen u die datum van 1 juni verdedigd hebt. Hij zegt ook: "Tijdens de laatste vergadering van de stuurgroep 'Digitalisering omgevingsvergunning' bleek dat deze aanpassing binnen de huidige infrastructuur ten vroegste pas in september-oktober van dit jaar kan gerealiseerd worden."

Samenvattend stelt hij dat er een reëel risico blijft bestaan dat het omgevingsloket op 1 juni niet de noodzakelijke stabiliteit en performantie bereikt. U bent dus al veel langer op de hoogte van fundamentele problemen en van het feit dat op 1 juni die zaak niet rond is. Nochtans zegt u vorige week dat u verwonderd was over die brief, dat u verrast was dat u hem kreeg en dat u vanuit uw diensten altijd signalen hebt gekregen dat het systeem zou functioneren. Uw secretaris-generaal zegt in deze brief dat er al langer signalen uit de diensten komen dat het op 1 juni niet zal marcheren. Hoe zit dat in nu elkaar? Minister, als ik zo'n brief van mijn secretaris-generaal zou krijgen, dan zou ik vorige week onmiddellijk die datum van 1 juni hebben verlaten. Waarom hebt u die datum absoluut willen aanhouden?

Wij zeggen al sinds een jaar – en daar treed ik de vorige sprekers wel bij – dat daar iets fundamenteels aan de hand is. Waarom hebt u op een bepaald moment niet gezegd dat u eens helder en duidelijk een periode gaat afbakenen waarbinnen we de zaken in orde kunnen stellen en niet altijd tegen een nieuwe deadline aanschurken, de lokale besturen zich laten klaarmaken, de stedenbouwkundigen stress laten hebben en dan, net op het einde, zeggen dat het niet doorgaat?

Minister, wat gaat u doen tussen nu en 1 januari 2018? Het vorige uitstel ging over drie maanden, dit gaat over zeven maanden. Daaraan moet dus wel een heel ernstige situatie ten grondslag liggen.

Ik eindig met wat ik vorige week heb gezegd. Dit gaat niet om kinderziekten. Hier is iets fundamenteels aan de gang. Daarom heb ik vorige week ook gezegd dat dit een diepere oorzaak heeft en dat dit de kop zal blijven opsteken als u dit niet aanpakt. Minister, neem dus uw volle verantwoordelijkheid, want op dit moment worden de hele politiek, de overheid, de ambtenaren en de lokale besturen belachelijk gemaakt in de ogen van burgers, architecten en ondernemers. Minister, ik hoop dat u echt op zoek gaat naar de oorzaken van wat er aan de hand is bij de aanbesteding van de softwareleveranciers. Wie heeft de screening gedaan? U moet op zoek naar de oorzaken, anders gaan we hier in de plenaire vergadering om de haverklap met problemen zitten. *(Applaus bij Groen en sp.a)*

De voorzitter: De heer Tobback heeft het woord.

Bruno Tobback (sp·a): Collega's, in het licht van de discussie die we daarnet hadden, is het misschien een beetje troostend dat we ervan mogen uitgaan, gezien alle geweldige moeilijkheden die er de laatste maanden zijn om zelfs maar een bouwvergunning te kunnen indienen, dat de kans dat iemand erin slaagt om vergunningsaanvraag om ontbossing in te dienen op dit ogenblik ongeveer nul is. Misschien moeten we ons in het licht van die evolutie niet te veel zorgen maken over het vorige en de minister danken voor het wanbeleid dat er de afgelopen jaren werd gevoerd op het vlak van de digitale omgevingsvergunning.

Een andere conclusie kan ik niet trekken. Op drie maanden tijd is in het Vlaams Parlement al twee keer vierklauwens en bij hoogdringendheid een voorstel van decreet ingediend. De indieners moeten rekenen op de steun van iedereen om dit

nog een keer uit te stellen. We stellen hierover echter al sinds januari 2017 vragen.

Veel mensen denken dat ik graag gelijk krijg. Het is niet altijd zo tof gelijk te krijgen. Ik krijg deze keer echter weer eens gelijk. Al in januari 2017 hebben we verklaard dat dit niet zou werken. Al in januari en februari 2017 zijn vragen gesteld. We hebben vastgesteld dat het systeem niet werkt. Het is niet klaar. De gemeenten kunnen er niet mee om. De architecten kunnen er niet mee om. Het is slecht voorbereid. De softwareleveranciers zijn niet op de hoogte. De systemen sluiten niet aan op elkaar.

Iedere keer opnieuw, week na week en maand na maand, hebben we dit jaar de opmerking gekregen dat dit niet klopt en dat het in orde zou komen. Eerst moesten we 23 februari 2017 als datum aanhouden. Indien we dit niet deden, zou iedereen stoppen met hieraan te werken. Er moest druk op staan. Toen op 22 februari 2017 bleek dat het niet zou lukken, moest dringend een voorstel van decreet worden ingediend en werd het 1 juni 2017. Op 1 juni 2017 zou het werken. De druk moest blijven.

Minister, enkele weken geleden hebben de heer Ronse en anderen opnieuw gewezen op de signalen van de verschillende besturen en de architecten op het terrein. Hoewel het niet werkt, hebt u mordicus en koppig tijdens elke commissievergadering en vorige week tijdens de plenaire vergadering verklaard dat het in orde zou komen.

Elke keer opnieuw moeten de meerderheidspartijen op de valreep, als onze tenen al over de rand van de kloof hangen, voorstellen van decreet indienen om het opnieuw uit te stellen. De heer Ceyssens moet altijd inspringen als de vuile was moet worden gewassen.

Het is toch ongelooflijk gênant dat u tijdens een enkele plenaire vergadering met betrekking tot twee dossiers op deze manier afgaat. We zullen dit mee goedkeuren, want het gaat uiteindelijk om het belang van de burger. Wat we zelf doen, doen we beter? Onder ons gezegd en gezwegen, kan die legende in Vlaanderen beter worden begraven. Dit kan ik immers niet anders dan een wanbeleid noemen.

Al maanden wijzen alle betrokkenen binnen en buiten het Vlaams Parlement erop dat het niet gaat. De Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten (VVSG), de Vereniging van Vlaamse Provincies (VVP), de architectenverenigingen en iedereen die er verstand van heeft, verklaren dat het niet lukt. Toch blijft u maar therapeutisch van het ene naar het andere incident hinken. Ondertussen werkt u iedere gebruiker op de zenuwen en bezorgt u een hoop mensen last. Vervolgens moet u opnieuw vaststellen dat het toch niet lukt.

Er is een zaak waarvoor we zeker moeten zorgen. In toepassing van de openbaarheid van bestuursdocumenten heb ik de bestekken voor de softwaresystemen opgevraagd. Ik wacht nog steeds. De antwoordtermijn is ondertussen verstreken. We hebben aangekondigd dat we naar de beroepscommissie zouden stappen. Ik heb het antwoord gekregen dat dit was vergeten en dat ernaar zou worden gekeken. Blijkbaar heeft iedereen hier de brief van de secretaris-generaal in handen. Voor zover ik weet, is die brief tijdens alle besprekingen in de commissie en tijdens de actuele vragen van vorige week nooit officieel meegedeeld. We weten van niets. Misschien is het tijd om hiermee te beginnen. Ik hoop dat we alle antwoorden zullen krijgen. Ik heb in de commissie om die bestekken gevraagd. Ik kreeg te horen dat ik ze zelf moest opvragen.

Als we de komende weken in de commissie niet alle antwoorden krijgen op de vraag waarom dit op een zo flagrante en triestige wijze is kunnen mislopen, zullen

we aan een onderzoekscommissie moeten denken. Dit belangt duizenden burgers, professionals, gemeentebesturen en provinciebesturen aan. Het is een pure schande hoe dit in de loop van de afgelopen jaren en maanden is uitgewerkt. Ik kijk naar de commissievoorzitter. Ik kan nu al meedelen dat hierover vragen om uitleg zullen worden ingediend. Ik reken erop dat we de komende weken tekst en uitleg over elke stap van de procedure zullen krijgen. Dat omvat ook de vorige legislatuur, want ik weet goed genoeg dat hier ook andere ministers voor verantwoordelijk zijn geweest. We moeten samen uitzoeken waarom dit op deze schandalige wijze is kunnen mislopen. Op drie maanden tijd moeten we nu al twee keer na elkaar stemmen over een uitstel voor iets waarvan we keer op keer de garantie krijgen dat het in orde komt.

Wat de ruimtelijke ordening betreft, behandelen het departement en het beleid zaken die betrekking hebben op de eigendom en de toekomstplannen van mensen, op goed beheer en op respectvol samenleven. Dit veronderstelt een serieuze en correcte behandeling van de opmaak van de plannen en van de uitvoering van de procedures.

Al tweemaal is gebleken dat de Vlaamse Regering daar totaal niet in slaagt. Nu wordt er van het bezoek van president Trump geprofiteerd om snel een voorstel van decreet in te dienen om dit met een maand uit te stellen. *(Rumoer)*

Terwijl het vorige week in dit halfrond, toen de heer Ronse terecht vragen stelde, een goednieuwsshow was: het ging allemaal in orde komen! Men heeft blijkbaar gewacht tot het laatste moment – wanneer men het letterlijk onder de radar kon doen – om zijn broek af te doen zonder dat iemand het ziet. Maar het is nog altijd niet schoon, collega's! Echt niet.

We zullen dit hier nu mee goedkeuren, maar ik verwacht – en we hebben er allemaal recht op, ook al die gemeentebesturen, architecten en aanvragers van bouwvergunningen – dat we te gronde onderzoeken waarom dit zo ongelooflijk fout is gelopen. Als dat niet gebeurt, beloof ik u een echt schandaal! *(Applaus bij sp.a en Groen)*

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: Voorzitter, wat is er veranderd sinds vorige week, toen de heer Ronse inderdaad een vraag stelde? Gisteren, op 23 mei, heb ik weer een brief ontvangen van de secretaris-generaal. Die antwoordt mij naar aanleiding van mijn vraag als reactie op de brief.

Mevrouw Pira, mijnheer Tobback, u zegt dat de brief vorige week hier niet aan bod is gekomen, maar hij is besproken in de plenaire vergadering. Ik heb ook uitgelegd dat ik verrast was een brief te ontvangen van mijn secretaris-generaal in dezen, ik heb hem dan ook bij mij geroepen. We hebben de experten er opnieuw bij gehaald. Ik heb daar dan op gereageerd, en gisteren kreeg ik dan een tweede brief van de secretaris-generaal van het Departement Omgeving. Hij zegt dat de periode om het te testen – want we hebben van alles gewijzigd – te kort is. Hij kan niet garanderen dat dit op 1 juli zal werken.

Wat kan ik dan doen? Dat is snel ingrijpen en dat is wat ik gedaan heb, meer kan ik niet doen. Gisteren kwam dan die brief en vandaag is er het initiatief dat hier nu op de tafel ligt. Vinden wij dat fijn en leuk? Neen, iedereen heeft graag dat die omgevingsvergunning op 1 juni van start gaat en dat dat goed werkt. Is er actie ondernomen? Ja, er zijn tal van vergaderingen geweest, er is de expertengroep, er zijn bijsturingen.

Alles wordt hier nu een beetje op een hoopje gegooid. Mijnheer Tobback, u verwijst naar de digitale bouwaanvraag – ja, daar zijn wijzigingen gebeurd –, die

loopt en blijft lopen. Het is niet zo dat wat hier vandaag ter stemming is voorgelegd, betrekking heeft op die digitale bouwaanvraag. Het gaat over het omgevingsloket en het algemeen invoeren van de omgeving. Dat zijn twee aparte zaken. Ik heb dat hier vorige week trouwens ook uiteengezet.

Wat het overmaken van de bestekken betreft: ik heb het nogmaals gecheckt bij mijn mensen, ik ging ervan uit dat die overgemaakt waren aan u. Ze zeggen mij dat het zou overgemaakt zijn aan het commissiesecretariaat. Ik heb gevraagd dat ze mij dat zouden bewijzen. Als u dat nog niet hebt, is dat een terechte opmerking en maak ik mijn excuses. Ik ging ervan uit dat u die al had.

Er valt er niets te verbergen. Hetzelfde geldt voor de brief, die is hier vorige week aan bod gekomen. De Vlaamse Regering heeft deze een week of twee weken geleden ook besproken. Wat dat betreft, is er zeker geen probleem om die mee te delen. Ik zal trouwens ook de brief van gisteren graag overhandigen aan het parlement.

Doen alsof er niets gebeurd is, dat er niets bijgestuurd is, dat klopt niet. Ik heb altijd in de commissie gezegd dat dit een zeer ingrijpende wijziging is, dat dit een heel grote operatie is, en dat kon worden verwacht dat er moeilijkheden en kinderziektes zouden zijn. Wat niemand heeft kunnen voorspellen, is de manier waarop het nu loopt. Ik ben het met iedereen eens dat we daar lessen uit moeten trekken. We moeten kijken wat er precies fout loopt, want als we nog zulke stappen zetten bij de Vlaamse overheid rond digitalisering, kunnen we daar alleen maar uit leren om te zien hoe we dat kunnen bijsturen.

Ik heb ook begrepen dat er nog hoorzittingen gepland worden. Ik dacht zelfs dat dat al was afgesproken en dat die er zouden aan komen. We hebben er al gehad en we zullen daar uiteraard ook alle medewerking aan verlenen.

Als men signalen krijgt uit het veld – en die hebben we inderdaad al langer –, als je dan met je diensten samenzit en die zeggen en verzekeren dat het zou gaan, dat we wat bijsturingen kunnen doen, als je dan inderdaad een week voordat het goed en wel in werking moet treden, een brief ontvangt – de tweede brief, want we hadden intussen een vergadering en overleg gehad – die zegt dat de testperiode te kort is en dat men niet kan garanderen dat het werkt, dan kan men twee dingen doen: het in de soep laten draaien of een initiatief nemen om het uit te stellen. Dat is wat we vandaag doen. Ik denk dat dat de enige en het beste pad is dat we kunnen bewandelen.

Collega's, uiteraard zullen we er alles aan doen om verdere actieplannen op te maken en om de uitrol zo goed mogelijk uit te werken, zoals dat trouwens in het verleden is gebeurd.

Ik ben er zeker toe bereid om dat in alle transparantie en openheid te doen, samen in de commissie, zodat we er ook allemaal samen wijzer van worden.

Bruno Tobback (sp·a): Voorzitter, ik wil toch graag om een kleine verduidelijking vragen, want ik word er niet beter op geïnformeerd, heb ik de indruk. Ik heb hier voor mij een brief van de heer Cabus, waarin hij letterlijk zegt: "Gelet op enerzijds performantieproblemen die er momenteel al zijn (...) en anderzijds gelet op (...), kan door het ontbreken van stress- en performantietesten op dit ogenblik niemand de goede werking van het OMV-loket op 1 juni 2017 garanderen. Zoals ook reeds aangehaald in mijn nota van 30 maart 2017 blijft er een reëel risico dat de noodzakelijke verbeteringen niet tijdig kunnen worden gerealiseerd."

Hij verwijst naar een nota van 30 maart 2017 en de brief waaruit ik citeer, is afgestempeld op het kabinet van minister Schauvliege op 10 mei 2017. Dat is twee weken geleden. Vorige week stond u in dit parlement te zeggen: 'Het komt

allemaal in orde.' Kunt u mij eens uitleggen hoe die twee met elkaar sporen? De ene week ontvangt u een brief van uw secretaris-generaal die zegt: 'Niemand kan garanderen dat dit zal werken.' De week nadien staat u in dit parlement, op die tribune te zeggen: 'Het komt allemaal in orde op 1 juni.' En nog een week later moet er dan een decreet worden ingediend om te zeggen: 'Het kan niet op 1 juni, we stellen het nog eens zes maanden uit.'

Is er iemand die mij de logica van die communicatie, de zin van die communicatie, de insteek qua goed beleid van die communicatie kan uitleggen? Want ik versta het echt niet meer, hoor. En ik zie redelijk wat collega's kijken met ogen vol verbazing. Dit is een klucht! Er is elke week een nieuw alternatief feit. Dat kán toch niet!

Ingrid Pira (Groen): Ja, minister, hetzelfde. Ik heb daarnet geciteerd uit die brief van 10 mei, die u vorige week, toen u per se die datum van 1 juni wilde aanhouden, in uw bezit had. In die brief verwittigt uw secretaris-generaal u dat het niet in orde komt op 1 juni. En hij verwijst daarbij naar een nota van 30 maart. U was dus al veel langer op de hoogte van het feit dat het niet zou lukken op 1 juni. Toch hield u vorige week die datum van 1 juni aan. U hebt vorige vrijdag in de Vlaamse Regering zelfs de beslissing genomen dat de datum van 1 juni wordt aangehouden en dat, mochten er technische storingen zijn, er een heel ingewikkelde procedure in gang wordt gezet.

Ik heb een aantal stedenbouwkundigen gehoord die zeggen: 'Wat een idiote regeling is dit. Dit maakt de chaos op het terrein nog groter dan daarvoor.'

Nu, die regeringsbeslissing is niet meer van tel, want nu staat men hier met een spoeddecreet. Maar mijn fundamentele vraag daarnet was: waarom hebt u vorige week geen rekening gehouden met deze brief van uw secretaris-generaal? En hij verwijst zelfs naar een nota van 30 maart.

Minister Joke Schauvliege: Voorzitter, ik herhaal nog eens wat ik daarnet heb gezegd. Er is de brief van 10 mei, die ook verwijst naar de nota van maart. Er zijn verschillende vergaderingen geweest. Ik heb naar aanleiding van die brief – ik heb dat in de plenaire vergadering van vorige week gezegd – de secretaris-generaal bij mij geroepen, samen met experten. Het zijn niet onze diensten zelf, het is niet het Departement Omgeving dat dat uitrolt, maar het zijn experten. Het is uitbesteed aan HB-plus. Ik heb die bij mij geroepen. Op basis van die brief heb ik gevraagd: 'Is dit nog op te lossen vóór 1 juni, ja of nee?' Er was wat onenigheid. Want de secretaris-generaal zegt: 'Ik zie dat niet'. En HB-plus zegt: 'Wij zien dat wel.' Ik heb een schriftelijk verslag van die vergadering overgemaakt aan mijn secretaris-generaal. Hij heeft mij gisteren per brief geantwoord en zei: 'Nee, die testperiode is te kort, het zal niet lukken op 1 juni.' Naar aanleiding daarvan wordt het initiatief hier vandaag genomen.

Dat is de stand van zaken. *(Opmerkingen van Björn Rzoska)*

Dat ik die brief ontving? Ja, klopt. Ik heb dat vorige week gezegd. Ik heb daarnet ook gezegd dat ik bevestig: ja.

De voorzitter: Vraagt nog iemand het woord? *(Neen)*

De algemene bespreking is gesloten.

Artikelsgewijze bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de artikelsgewijze bespreking van het voorstel van decreet. (Zie *Parl.St.* Vl.Parl. 2016-17, nr. 1180/1)

– Artikel 1 wordt zonder opmerkingen aangenomen.

Bij artikel 2 heeft de heer Ceyssens de opmerking gemaakt dat na de zinsnede "het college van burgemeester en schepenen besloten heeft toepassing te maken van de mogelijkheid, vermeld in paragraaf 2," de woorden "eerste lid," worden toegevoegd. Is het parlement het hiermee eens? *(Instemming)*

– Artikel 2 wordt zonder verdere opmerkingen aangenomen.

– Artikel 3 wordt zonder opmerkingen aangenomen.

De artikelsgewijze bespreking is gesloten.

We zullen straks de hoofdelijke stemming over het voorstel van decreet houden.

ROUWHULDE

De voorzitter: Geachte collega's, wij ontvingen het droevige bericht van het overlijden van de heer Guy Cloots, onderzoeker bij de Vlaamse Ombudsdienst.

Na een gevarieerde loopbaan als assistent bij professor Roger Dillemans, een beroepsvereniging voor leraars, en het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap, kwam Guy op 1 januari 1996 de diensten van het Vlaams Parlement versterken. Samen met zijn afdelingshoofd vormde hij de juridische dienst, die vanaf midden 1997 uitgebreid werd. Guy verstrekte juridische ondersteuning voor het politiek en ambtelijk beleid en schreef mee het eerste handboek over de verkiezing en samenstelling van het Vlaams Parlement.

Hij werkte er ook mee aan de uitwerking van een Ombudsdecreet, en startte die Vlaamse Ombudsdienst op 1 maart 1999 ook zelf mee op. Opnieuw was hij de eerste maanden de enige onderzoeker, die alle tweedelijnsklachten over de Vlaamse overheidsdiensten behandelde. Gaandeweg werd ook deze dienst uitgebouwd en werd er meer thematisch gewerkt. Guy specialiseerde zich in de klachten over gewestwegen, energiesubsidies, afsluitingen van water en energie, drinkwaterfacturen, de afvalwaterheffing enzovoort.

Guy stond erom bekend altijd stevig door te werken om burgerproblemen mee op te lossen en passende ombudsaanbevelingen uit te werken. Daarvan hebben er heel wat tot een betere regelgeving en dienstverlening geleid. Samen met Bernard Hubeau publiceerde hij ook een aantal – nog altijd interessante – bijdragen over onder meer een algemeen decreet bestuursrecht en een grondrecht op energie.

We onthouden Guy als een ijverige en altijd behulpzame collega en als een warme persoon. We zullen zijn aandacht en bezorgdheid missen.

Graag nemen we daarom een moment van stilte in acht voor Guy.

Tegelijkertijd kunnen we dat moment van stilte gebruiken om eer te betuigen aan de jonge en onschuldige slachtoffers van alweer een daad van zinloos geweld, ditmaal in Manchester.

Laat ons voor ogen houden dat we er vanuit onze positie als volksvertegenwoordigers alles aan moeten doen om de vrede in onze samenleving als hoogste goed te bewaren.

Mag ik u daarom enige momenten van stilte vragen.

– De Vlaamse volksvertegenwoordigers nemen enkele ogenblikken stilte in acht.

Collega's, dames en heren, ik dank u voor uw respect.

VOORSTEL VAN DECREET van Lode Ceyssens, Axel Ronse, Lydia Peeters, Wilfried Vandaele, Koen Van den Heuvel en Bart Nevens houdende de nadere regels tot implementatie van de omgevingsvergunning
– 1180 (2016-2017) – Nr. 1

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over het voorstel van decreet.

Stemming nr. 1

Ziehier het resultaat:

86 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
86 leden hebben ja geantwoord.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement het voorstel van decreet aan. Het zal aan de Vlaamse Regering ter bekrachtiging worden overgezonden.

MOTIE van Elisabeth Meuleman, Bruno Tobback, Björn Rzoska, Joris Vandenbroucke en Hermes Sanctorum-Vandevoorde tot besluit van het op 24 mei 2017 in plenaire vergadering gehouden actualiteitsdebat over de ontwerpkaart van de meest kwetsbare waardevolle bossen
– 1181 (2016-2017) – Nr. 1

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over de motie.

Stemming nr. 2

Ziehier het resultaat:

90 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
20 leden hebben ja geantwoord;
66 leden hebben neen geantwoord;
4 leden hebben zich onthouden.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement de motie niet aan.

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

De voorzitter: Dames en heren, hiermee zijn we aan het einde gekomen van onze werkzaamheden voor vandaag.

We komen opnieuw bijeen op woensdag 31 mei 2017 om 14 uur.

De vergadering is gesloten.

Ik wens u een behouden thuiskomst.

– De vergadering wordt gesloten om 18.43 uur.

BIJLAGEN

Aanwezigheden

Aanwezig

Imade Annouri, Lionel Bajart, Caroline Bastiaens, Rob Beenders, Jan Bertels, Robrecht Bothuyne, Karin Brouwers, Bart Caron, Vera Celis, Lode Ceyssens, An Christiaens, Sonja Claes, Griet Coppé, Paul Cordy, Cathy Coudyser, Guy D'haeseleer, Rik Daems, Johan Danen, Koen Daniëls, Sabine de Bethune, Piet De Bruyn, Mathias De Clercq, Herman De Croo, Jean-Jacques De Gucht, Dirk de Kort, Kurt De Loor, Ingeborg De Meulemeester, Marnic De Meulemeester, Jos De Meyer, Ortwin Depoortere, Jenne De Potter, Annick De Ridder, Jo De Ro, Gwenny De Vroe, Matthias Diependaele, Bart Dochy, Michel Doomst, Jan Durnez, Cindy Franssen, Caroline Gennez, Danielle Godderis-T'Jonck, Andries Gryffroy, Kathleen Helsen, Marc Hendrickx, Yamila Idrissi, Lies Jans, Vera Jans, Chris Janssens, Sofie Joosen, Ward Kennes, Marino Keulen, Yasmine Kherbache, Kathleen Krekels, Renaat Landuyt, Bert Maertens, Lieve Maes, Marius Meremans, Elisabeth Meuleman, An Moerenhout, Bert Moyaers, Bart Nevens, Katrien Partyka, Lorin Parys, Lydia Peeters, Jan Peumans, Ingrid Pira, Joris Poschet, Grete Remen, Tinne Rombouts, Axel Ronse, Björn Rzoska, Freya Saeys, Hermes Sanctorum-Vandevoorde, Willem-Frederik Schiltz, Katrien Schryvers, Katia Segers, Willy Segers, Stefaan Sintobin, Elke Sleurs, Tine Soens, Bart Somers, Valerie Taeldeman, Bruno Tobback, Güler Turan, Wouter Vanbesien, Wilfried Vandaele, Elke Van den Brandt, Joris Vandenbroucke, Koen Van den Heuvel, Tine van der Vloet, Kris Van Dijck, Miranda Van Eetvelde, Christian Van Eyken, Tom Van Grieken, Karl Vanlouwe, Bart Van Malderen, Paul Van Miert, Karim Van Overmeire, Peter Van Rompuy, Manuela Van Werde, Daniëlle Vanwesenbeeck, Sabine Vermeulen, Peter Wouters.

Afwezig met kennisgeving

Ann Brusseel, Jelle Engelbosch, Michèle Hostekint, Jos Lantmeeters, Martine Taelman, Ludo Van Campenhout, Francesco Vanderjeugd, Mercedes Van Volcem, Herman Wynants: ambtsverplichtingen;

Björn Anseeuw, Martine Fournier, Ann Soete, Emmily Talpe, Anke Van dermeersch: familieverplichtingen;

Steve Vandenberghe, Freya Van den Bossche, Jan Van Esbroeck, Johan Verstreken: gezondheidsredenen.

Afwezig zonder kennisgeving

Peter Persyn, Els Robeyns, Nadia Sminate

Individuele stemmingen Vlaamse Volksvertegenwoordigers

Stemming nr.1:

JA-stemmen:

Rob Beenders, Jan Bertels, Robrecht Bothuyne, Karin Brouwers, Bart Caron, Vera Celis, Lode Ceyssens, An Christiaens, Sonja Claes, Griet Coppé, Paul Cordy, Cathy Coudyser, Koen Daniëls, Sabine de Bethune, Piet De Bruyn, Mathias De Clercq, Herman De Croo, Jean-Jacques De Gucht, Dirk de Kort, Kurt De Loor, Ingeborg De Meulemeester, Marnic De Meulemeester, Jos De Meyer, Jenne De Potter, Annick De Ridder, Jo De Ro, Gwenny De Vroe, Ortwin Depoortere, Matthias Diependaele, Bart Dochy, Jan Durnez, Cindy Franssen, Danielle Godderis-T'Jonck, Andries Gryffroy, Kathleen Helsen, Marc Hendrickx, Lies Jans, Vera Jans, Chris Janssens, Sofie Joosen, Ward Kennes, Marino Keulen, Yasmine

Kherbache, Kathleen Krekels, Bert Maertens, Lieve Maes, Marius Meremans, Elisabeth Meuleman, An Moerenhout, Bert Moyaers, Bart Nevens, Katrien Partyka, Lydia Peeters, Peter Persyn, Ingrid Pira, Tinne Rombouts, Axel Ronse, Björn Rzoska, Hermes Sanctorum-Vandevoorde, Willem-Frederik Schiltz, Katrien Schryvers, Katia Segers, Willy Segers, Stefaan Sintobin, Elke Sleurs, Bart Somers, Valerie Taeldeman, Bruno Tobback, Güler Turan, Koen Van den Heuvel, Tine van der Vloet, Kris Van Dijck, Miranda Van Eetvelde, Christian Van Eyken, Tom Van Grieken, Bart Van Malderen, Paul Van Miert, Karim Van Overmeire, Peter Van Rompuy, Manuela Van Werde, Wouter Vanbesien, Wilfried Vandaele, Joris Vandenbroucke, Daniëlle Vanwesenbeeck, Sabine Vermeulen, Peter Wouters

Stemming nr.2:

JA-stemmen:

Rob Beenders, Jan Bertels, Bart Caron, Kurt De Loor, Yamila Idrissi, Yasmine Kherbache, Elisabeth Meuleman, An Moerenhout, Bert Moyaers, Ingrid Pira, Björn Rzoska, Hermes Sanctorum-Vandevoorde, Katia Segers, Bruno Tobback, Güler Turan, Elke Van den Brandt, Christian Van Eyken, Bart Van Malderen, Wouter Vanbesien, Joris Vandenbroucke

NEEN-stemmen:

Robrecht Bothuyne, Karin Brouwers, Vera Celis, Lode Ceyssens, An Christiaens, Sonja Claes, Griet Coppé, Paul Cordy, Cathy Coudyser, Koen Daniëls, Sabine de Bethune, Piet De Bruyn, Mathias De Clercq, Herman De Croo, Jean-Jacques De Gucht, Dirk de Kort, Ingeborg De Meulemeester, Marnic De Meulemeester, Jos De Meyer, Jenne De Potter, Annick De Ridder, Jo De Ro, Gwenny De Vroe, Matthias Diependaele, Bart Dochy, Jan Durnez, Cindy Franssen, Danielle Godderis-T'Jonck, Andries Gryffroy, Kathleen Helsen, Marc Hendrickx, Lies Jans, Vera Jans, Sofie Joosen, Ward Kennes, Marino Keulen, Kathleen Krekels, Bert Maertens, Lieve Maes, Marius Meremans, Bart Nevens, Katrien Partyka, Lydia Peeters, Peter Persyn, Jan Peumans, Tinne Rombouts, Axel Ronse, Willem-Frederik Schiltz, Katrien Schryvers, Willy Segers, Elke Sleurs, Bart Somers, Valerie Taeldeman, Koen Van den Heuvel, Tine van der Vloet, Kris Van Dijck, Miranda Van Eetvelde, Paul Van Miert, Karim Van Overmeire, Peter Van Rompuy, Manuela Van Werde, Wilfried Vandaele, Karl Vanlouwe, Daniëlle Vanwesenbeeck, Sabine Vermeulen, Peter Wouters

ONTHOUDINGEN:

Ortwin Depoortere, Chris Janssens, Stefaan Sintobin, Tom Van Grieken